

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (1361) 1976 KOVO - MARCH 4

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Magiškas receptas?

Svarstant lietuviškas problemas viename suvažiavime, pakilo ranka, paprašė balso ir tarė: mums reikia sutelkti pačias pajėgiausias intelektualines pajėgas ir sudaryti tokį projektą, kuris amžiams laiduotų lietuviškos emigracijos išlikimą. Taip, noras yra labai geras, bet jis utopiškas, t.y. laukias stebuklo. Įvairių tautybių išeivija ieškojo tokio projekto ištisus šimtmečius, bet nerado. Net ir žydai, kurių tūkstantmetis gajumas yra impojuojantis, praranda labai daug savo narių. Išorėje atrodo jie vieningi, atsparūs, tačiau viduje ir jie nuolat sprendžia likimines savo problemas. Nutautimas yra ir jų tautos vėžys, su kuriuo turi labai atkakliai kovoti. Žydų patirtis toje srityje yra nepalyginamai didesnė negu lietuvių, dėlto mes toje srityje galime iš žydų daug pasimokyti. Vis dėlto ir jie magiško recepto neturi. Visa jų "magija" remiasi nepaprastai ryžtinga valia išlikti žydais. Tai pagrindinis dalykas. Galima turėti ir savo spaudą, ir mokyklas, ir šventoves, ir kultūrinį gyvenimą, bet jei nėra valios išlikti, niekas nepadės. Galima sugalvoti geriausių projektų, sutelkti lėšų, parinkti puikiausius metodus, bet jeigu nėra ryžto išlikti lietuviams, niekas nepadės. Kadaiše vargo mokykla daugiau padėdavo, negu dabartiniai metodai išeivijoje, nes mūsų žmonių viduje tada ruseno didis ryžtas prisilaikyti lietuviškos knygos pasauli.

Pastaraisiais metais išeivijai peršamas kaip magiškas receptas — ryšiai su Lietuva, kad ir pavergti. Sakoma, tuo būdu išeivija liks lietuviška, vaikai nuvažiuos į Lietuvą per trumpą laiką išmokys lietuviškai, o suaugę skaitys Lietuvoje išleistas knygas ir tuo būdu visos problemos išsprendės. Taip, šiame tvirtinime yra dalis tiesos. Normaliai palaikymas ryšių su gimtuoju tėvų kraštu yra tautinio atsisavinimo šaltinis. Dėlto ir lietuviškoji išeivija netvirtina, kad ryšiai su tauta nereikalingi. Jeigu šiuo klausimu kilo ir tebekyla ginčas, tai tik dėlto, kad išeivija beveik neprileidžiama prie savo tautos kamieno. Bandantieji palaikyti ryšius su sava tauta atsitrūkia ir okupantus ir jų talkininkus, kurie tuos ryšius daro neįmanomus arba kalėjimiskius. Tie, kurie patenka į ryšius su okupaciniais pareigūnais ir mano, kad santykiu su tauta, gyvena iliuzijomis. Jie skelbia atradę kelius į tautą, nors iš tikrųjų jos nepasiekia. Jie santykiu su kalėjimo viršininkais, kurie mieliai rodo kalėjimo koridorius, bet stropiai saugo kalinius, kad neprasisižiotų. Tai nėra ryšiai su tauta. O jeigu ir pavyksta susitikti su savaisiais, tai tik labai trumpam, kontroliuojamame viešbutyje, okupacinės tvarkos rėmuose. Iš tokių ryšių negali kilti tikras tautinis atsisavinimas, ypač jaunimui, kuriam reikia ilgesnio laisvo gyvenimo laisvam kraštui, dvelkiančiam ne rusiška, o lietuviška dvasia.

Prileiskime, kad vieną dieną Lietuvoje sąlygos pagerės tiek, kad apylaisviai galima bus nuvažiuoti, pabuvoti, pagyventi. Žinoma, išeivijai, ypač jaunimui, būtų nemaža pagalba, tačiau ir tai nebūtų magiškas receptas. Ir jis nesulaikytų nuo nutatimo. Juk prisiminkime nepriklausomos Lietuvos laikus. Tada ryšiai tarp išeivijos ir Lietuvos buvo patys geriausi, bet ar galėtume sakyti, kad jie sulaukė išeiviją nuo nutatimo ir iširpimo svetimose katiluose? O ir dabar juk yra daug laisvų kraštų, kurių išeivija gali palaikyti su jais geriausius ryšius, tačiau jie toli gražu neapsaugo nuo nutatimo. Pvz. prancūzai, turį labai artimą ir stiprią atramą Kanados Kvebeke, neatsilaiko prieš anglosaksų įtaką kitose Kanados srityse. Vien Ontario provincijoje sutirpo dešimtys tūkstančių prancūzų. Dėlto ir mes, žiūrėdami į savo Lietuvą, neturėtume laikyti jos magišku receptu, galinčiu išspręsti visas išeivijos problemas. Iliuzija yra manyti, kad vaikas ar jaunuolis, nuvykęs į Lietuvą, per kelias savaites pasisems lietuviškos kultūros ir stebuklingu būdu taps sąmoningiu lietuviu. Tautinį ir krikščionišką pagrindą vaikas turi gauti jau išeivijoje, o lankymasis Lietuvoje gali tik patvirtinti tai, kas jau pasiekta. Dėlto išeivijos šeima, mokykla, šventovė, organizacija, spauda turi sudaryti sąlygas priaugančiai kartai, kad ji čia galėtų formuotis lietuviškoje atmosferoje. Jeigu jos čia nebus, tai nebus ir jaunios lietuvių kartos.

Kanada nepripažįsta inkorporacijos

Dr. S. Haidasz, Toronto, Parkdale, atstovavo parlamente, inicijavo Kanados parlamente priėmė nutarimą, kuriuo dar kartą pabrėžiamas Kanados nepripažinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos prievartinio jungimo Sov. Sąjungon. Iš dr. S. Haidasz raštinės Otavoje gautas šis pranešimas.

"Po dvi savaites trukusių diskusijų, įskaitant susitikimą su Centrine Kanados Estų Taryba, latvių ir lietuvių organizacijomis, parlamento atstovui S. Haidasz iš Toronto-Parkdale pavyko gauti parlamento atidarymo sesijoje 1976 m. vasario 26, ketvirtadienį, visuotinių atstovų rūmų pritarimą, patvirtinantį oficialią Kanados politiką, nepripažįstančią inkorporacijos į Sov. Sąjungą Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Štai dr. Haidasz pasiūlyto nutarimo tekstas."

"Atsižvelgiant į Kanadoje reikiama susirūpinimą, kad Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos baigminis aktas, pasirašytas Helsinkyje, gali būti suprantamas kaip dokumentas, įteisinąs inkorporaciją Estijos, Latvijos ir Lietuvos į Sovietų Sąjungą; taip pat atsižvelgiant į Sovietų Sąjungos vadų pareiškimus, rodančius, kad jie taip aiškina baigminį aktą, — siūloma šiems atstovų rūmams nutarti, kad jie remia Kanados vyriausybės poziciją, išreiškia parlamente 1975 m. gruodžio 2 d. valstybės sekretoriaus užsienio reikalams: baigminis aktas jokių būdu nepatvirtina dabartinės teritorinės padėties (status quo) Europoje, ypač padėties (status quo) Estijos, Latvijos ir Lietuvos, kuri šiuo metu pripažįstama Kanados, ir tuo būdu jos nepakeičė."

KANADOS ĮVYKIAI Užpuolikai ambasadoje

Kanados ambasadą Beirute, Libano sostinėje, aštuonias valandas buvo užėmęs Kanados pilietybės turintis M. E. Haymour su keturiais savo giminaičiais. Į jų rankas pateko 24 įkaitai, įskaitant ir ambasados reikalų vedėją A. Sullivaną. Įsiveržėliai, ginkluoti automatais ir granatomis, paleido 7 mote-

ris, bet pasilikę visus įkaitus. Už jų laisvę M. E. Haymour pareikalavo atvežti jo žmoną bei keturis vaikus iš Kanados ir \$450.000 kompensacijos iš Britų Kolumbijos vyriausybės. Pasirodė, jis 1974 m. buvo suimtas už pavojingų ginklų laikymą, grąsinimus buvusiam Bri-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso proga Lietuvos atstovą P. Ameriką A. Grišoną aplankė jaunimo ir PLB atstovai. Iš kairės: Kanados lietuvių Jūratė Šeškutė, laikanti V. Krėvės raštus — dovaną Lietuvos atstovui, PLB pirm. Br. Nainys, L. Grišonienė, A. Grišonas ir KLB pirm. J. R. Simanavičius.

Lenkų žurnalas apie lietuvius

STEPAS VARANKA

Kad skaitytojams būtų lengviau orientuotis, visų pirma pateikiu ištaisą. Dagio laiška "Santykiai su lenkais", kuris buvo išspausdintas "T2" 1975 m. 21 nr. ir pacituotas lenkų žurnalo "Kultura".

"T2" 15 nr. Jerzy Giedroyc pasiūlymą sako, kad lenkuose negalėtų pasirodyti "tokios paslėpta neapykanta nuspalvintos knygos, kaip pvz. Petro Česulio "Nužmogintieji". Reikia prisiminti, kad lietuviai niekad Lenkijos teritorijos nebuvo okupavę. Tai padarė lenkai. Manau, kad lenkai apie buvusius savo krašto okupantus vokiečius yra prirašę daug atsiminimų, nuspalvintų neapykantą. Kas lenkams vokiečiai, tai lietuviams buvo lenkai. Taip pat J. Giedroyc sako, kad lietuviai dažnai nesupranta Vilniaus vaidmens lenkų jausmuose. Lygiai tą patį galima pasakyti ir apie lenkus — jie taip pat nesupranta lietuvių jausmų. Ausros Vartų Dievo Motina yra brangi ne tik lenkams, bet ir lietuviams. Tai koks gyvenant, lietuvių nekludytų lenkų maldininkams lankytis Ausros Vartuose. O dėl Pilsudskio širdies, manau, lietuvių nekludytų ją pagarbiai grąžinti Krokuvai arba Varšuvai.

Lenkų išeivių Paryžiuje leidžiama "Kultura" nr. 10/337, 1975 m., skyrįje "Litwa" paskelbė atsiliepimą "Zgrzytliwe Echo Przeszlosci" (įkryus praeities atgarsiai). Tame straipsnyje rašoma:

Nežinome ar išreikšta tame laiške nuomonė ir jausmai atitinka S. Amerikos lietuvių išeivių daugumos pažiūras, ar tai tik išimtis. Kadangi laiškas pasiekė mums, negalime tylėti. Esame leidėjai, kurie labai domės savo šiauriniiais ir rytiniais kaimynais — lietuviais, gūdais ir ukrainiečiais, jų santykiu su mūsų tauta raida. Norėtumėm atkreipti dėmesį autoriaus ir mūsų skaitytojų, kurių tarpe išeivijoje yra daug tų tautų žmonių, į klaidingą p. Dagio pažiūrą dėl lenkų-lietuvių santykių praeityje. Toks santykių apibūdinimas nieko pozityvaus neduos nei lietuviams, nei lenkams, gali tik apsunkinti bendrą pastangą atgauti laisvę ir nepriklausomybę mūsų kraštams.

I. Apie okupaciją galima kalbėti tik tada, kai viena valstybė ginklu užima legalią kito krašto teritoriją. 1919-1920 m. tie plotai buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos nebuvo nei lenkų, nei lietuvių valstybės teritorija. Po bolševikinės Rusijos 1917 m. anuliavimo I Rzeczpospolitos tos teritorijos buvo ginčų objektu tarp II-ros Rzeczpospolitos, paveldėtojos I-sios, ir Sovietų Sąjungos, carinės Rusijos paveldėtojos. I tą konkurenciją įsijungė prisikėlianti Lietuva, remdamasi čia istorine, čia etnografinė argumentacija pagal reikalą. Pasikeitimai, kurie vyko tuo laiku tuose plotuose, buvo vadinami "okupacija" propagandinėje kalboje, bet ne tarptautinės teisės prasme. Galima kalbėti apie teri-

torinį ginčą — konfliktą, bet ne okupaciją. Lenkijos-Lietuvos konfliktas lietuviams nežymia dalį Lietuvos, kur gyvena tautiškai mišrūs žmonės. 1919-1938 m. laikotarpyje iš lenkų pusės pateikti siūlymai taikingai išspręsti ginčą buvo nesekmingi.

II. Palyginimas tariamos lenkų okupacijos, lietušios mažą tautiškai mišrios Lietuvos dalį, su teroristine Vokietijos okupacija visos Lenkijos yra didžiulė neproporcija. Lenkijos okupacija pareikalavo milijonų gyvybių, o materialiniai nuostoliai, ypač kultūros, paminklų ir meno srityje, įsakyta sostinės sunaikinimas siekia milijardus dolerių. Ar laiško autorius savo sąžinėje rado pakankamą moralinę teisę lyginti lenkų padarytas skriaudas lietuviams su vokiečių padarytomis lenkams? Nežiūrint to, po 30 metų lenkų tautos dauguma neturi neapykantos vokiečių tautai, sekdamas Katalikų ir Evangelikų Bendrijų, lenkų ir vokiečių, nurodymus, kurios jau prieš 1970 m. susitarimą lenkų-vokiečių santykiams suformuoti kvietė abi tautos viena kitai atleisti už praeitį ir pradėti naują erą krikščioniškoje dvasioje.

III. Maršalas Pilsudskis pavedė savo širdį palaidoti Vilniuje, Rasoje, duodamas suprastai saugą prisiršimą prie Vilniaus ir istorinės Lietuvos, kuria didžiavosi kaip jos sūnus. Pilsudskis kovojė už Vilnių kaip istorinę, o ne tautinės Lietuvos sostinę. Jis kovojė taip, kaip stiprus vyras kovoją už mylimą moterį, nekreipdamas kartais dėmesio į kovos taisykles. Pilsudskis laimėjo tik pusėtinai, ne pagal savo tikslą. Jo mirties ir naujos istorinės audros tautinė Lietuva pagaliam laimėjo tą ginčą, remiama didėle dalimi dabartinių savo pavergėjų.

Šiandien, po 30 metų nuo tų įvykių, didelė lenkų tautos dauguma ginčą su Lietuva laiko baigtu ir lietuvių tautos atžvilgiu puoselėja draugiškus jausmus. Dėlto p. Dagio nuomonė bei nusiteikimas, išreikštas jo laiške, jeigu atstovauja laisvųjų lietuvių daugumos nusistatymui (pvz. dr. Albertas Budreckis sudėtiname veikle "Lithuania 700 Years" rašo, kad Pilsudskis aistringai nekenė Lietuvos valstybės kaip tikras atskaldinys), rodo, kad lenkų lietuvių susitaikymas ir užbaigimas bergėdžio ginčo yra sunkus.

Vis dėlto manome, kad p. Dagio laiško netaikumas išreikšia daugiausia vyresniosios, karo kartos pažiūrą. Tikimės, kad naujoji pokarinė lietuvių tautos karta krašte ir išeivijoje pasėks išmintingų, mirusio prieš 5 metus prof. Zenono Ivinskio balsu, kuris, dėstydamas Muencheno universitete, 1970 m. ryšium su diskusija apie Liublino uniją rašė Londono lietuviams, patardamas, kad su lenkais būtų pradėtas dialogas, nes "abiem labai reikalingas".

Dažniausiai žmogus savo tragediją pergyvena skaudžiau, negu tūkstantį kitų. Dagys savo laiške padarė aštrių palyginimų, bet tai yra jo privati nuomonė. Iš tikrųjų tai nereiškia, kad visi

lietuviai yra tos pačios nuomonės. Aplamai, lietuviai nėra nusiteikę šovinistiškai prieš lenkus. Yra likusi žaizdos dėmė, į kurią pasižiūrėjus, grįžta nemalonus prisiminimai. Lietuviai užjautė ir suprato baisią lenkų tautos tragediją. Štai geriausias pavyzdys. Prieškarinei Lenkijai žlungant, kai ji buvo dviejų priešų sumušta, Lietuva, nors ir buvo vokiečių spiriamą duoti Lenkijai iš pasulų dar vieną smūgį bei atsiimti savo seną sostinę Vilnių, ji to nepadarė. Tai aiškiai parodo, kad lietuviai nėra kerštingi nei apgaulūs.

"Kultūros" redakcija rašo, kad buvo bandyta keletą kartų tartis su lietuviu. Tą patį kartoją ir buvęs Lenkijos užsienio reikalų min. plk. J. Beckas. Tiesa, buvo ne kartą tartasi, bet ar nuoširdžiai ir sąžiningai? Lietuviams svarbiausias objektas buvo jų sostinė Vilnius. Lenkija norėjo susitarimo, bet be Vilniaus. Buvo tartasi ir 1920 m. ir, galima sakyti, susitarė, bet kas išėjo? Susitarimo parašai dar nebuvo išdžiūvę, kai susitaris buvo sutrupyta. Dabartinė Lietuvoje išleista "Vilniaus miesto istorija" rašo: Lenkijos agresija taip apleidžiškai pažeidė tarptautinius pasižadėjimus, kad pasaulio viešosios opinijos verčiami vakarų valstybių vadai buvo priversti į tai reaguoti. Kai 1920. X. 11 dieną Lietuva per savo atstovą Prancūzijoje pateikė Tautų Sąjungos Tarybai protesto notą dėl Vilniaus užgrobimo, L. Burža (Leon Bourgeois, S.V.), tuometinis Tautų Sąjungos tarybos pirmininkas, tarybos vardu įteikė Lenkijos vyriausybei notą, kurioje Vilniaus okupavimas buvo skaitomas kaip Lenkijos vyriausybės duotų pasižadėjimų laužymas. Tada lenkai, nurašinėdami pasaulio nuomonei, sugalvojo Želigowskio "maištą". "Kultūros" redakcija rašo, kad Pilsudskis taip mylėjo Vilnių, kaip stiprus vyras myli mylimą moterį ir dėl jos kovoją, kartais net nesilaikydamas kovos taisyklių. Toks žmogaus pasielgimas gali būti visai komentuojamas. Jeigu žmogus myli svetimą moterį ir dėl jos kovoją, nėra vertas gero vardo.

Pasak "Kultūros", apie okupaciją galima kalbėti tik tada, kada viena valstybė ginklu užima legalią kitos valstybės teritoriją. Užtenka tik pasitikrinti kiekviename geresniame žodyne, žodis "occupation" tarpe kitų reikšmių turi ir šią: "The seizure and control of a country (Nukelta į 7-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

XXV SOVIETŲ KOMPARTIJOS KONGRESAS MASKVOJE SUSILAUKĖ 4.983 vietinių atstovų ir 103 delegacijų iš užsienio. Svečių eilėse truko prancūzų komunistų vado G. Marchais, atmetusio kvietimą, Kinijos, Japonijos ir Egipto atstovų. Lygiai prieš 20 metų N. Chruščiovas XX kompartijos kongrese nuvainikavo Staliną, atskleisdamas jo teroristinę diktatūrą. Dabartinis kompartijos vadas L. Brežnevas pagrindinį dėmesį skyrė atlydžiui su Vakarais, neatsižadėdamas ideologinės kovos, paramos išsilaisvinimo sąjūdžiams. Labiausiai kritiškų pastabų jis pažėrė Kinijos maoistų ideologijai, kuri prieštarauja Marksui ir Leninui, siekianti pašalinti atolydį, sustabdyti nusiginklavimą. Principų išsižadėjimą jis taipgi prikišo ir kitoms kompartijoms, pasirinkusioms kompromiso kelią. Šie jo žodžiai, atro-

do, buvo skirti kongrese nedalyvavusiam prancūzų kompartijos vadui G. Marchais, kongresan atvykusiem italų ir britų kompartijų vadams — E. Berlingueriui, G. MacLennanui. Į šią kritiką savo kalba reagavo Italijos komunistų vadas E. Berlingueris, pasisakydamas už visą kompartijų laisvę, teisę į skirtingas nuomones. Kongrese dalyvavo ir Kubos diktatorių F. Castro, kuris šį kartą jam įprastam maratonines kelių valandų kalbas buvo priverstas sutrumpinti iki 20 minučių. Pasak F. Castro, Sovietų Sąjunga yra pagrindinis pavergtų tautų skydas, skriaudžiamųjų globėja, o žmonijos ateitis priklauso socializmui ir komunizmui. Žmonėms, kovojantiems už savo hepriklausomybę Europoje, Azijoje, Afrikoje ir P. Amerikoje, niekada netrūko sovietinės paramos ir sovietų kompartijos solidarumo. Fidel Castro, anksčiau propagavęs kubietiškos revoliucijos eksportą į P. Ameriką, šį kartą prisipažino, kad tokios revoliucijos neįmanoma primesti net ir karo priemonėmis. Šis jo pareiškimas, matyt, buvo padarytas ryšium su įvykiais Angoloje, kur prokomunistiniam MLPA sąjūdžiui pergale atnešė sovietiniais ginklais aprūpinti Kubos kariai. F. Castro nori, kad pasaulis tokį Kubos kišimąsi į Angolos reikalus priimtų tik kaip draugišką paramą angoliškai revoliucijai.

KOMUNISTŲ SVEČIAS

Buvęs JAV prez. R. Niksonas Pekinge susilaukė tokio priėmimo, kokio lig šiol nėra turėjęs nė vienas privatus asmuo. Jo pokalbis su kompartijos vadu Mao truko valandą ir 40 minučių, pokalbiai su premjeru H. Kuo-feng — apie 8 valandas. Juose buvo pabrėžtas reikalas tęsti JAV ir Kinijos draugiškumą, kurį R. Niksonas pradėjo savo netikėta keliuone 1972 m. R. Niksonas vengė pareiškimų, nepalankių prez. G. Fordui. Daugeiliu kritikų vis dėlto atrodo, kad vienas jo komentaras palietė Helsinkio konferenciją: "Yra asmenų, kurie jau principų deklaracijos pasirašymą ar diplomatinę konferenciją laiko ilgai trukiančia taika. Tokia išvada yra naivi. Negali būti ilgos ir saugios taikos, kol kiekviena pasaulio tauta nerespektuos saugumo bei nepriklausomybės kiekvienos kitos tautos, didelės ar mažos..." Pirmasis R. Niksoną pasmerkė respublikininkų senatorius B. Goldwateris, remdamasis Logano aktu, kuris pareiškimas JAV užsienio politikos klausimais leidžia tik prezidentui ir valstybės sekretoriui. Kompartijos vadas Mao paprašė R. Niksoną perduoti jo linėjimus prez. G. Fordui. Į šį prašymą Baltųjų Rūmų atstovai jau reagavo komentaru, kad prez. G. Fordas nenumato jokių pasitarimų su R. Niksonu apie jo vienišną Kinijoje. Iš Pekingo R. Niksonas lankėsi Kve-line, Kantone ir specialiu lėktuvu grįžo į JAV.

A. SOLZENICINIO KNYGA

"YMCA Press" leidykla Paryžiuje rusų kalba išleido "Gulago salyno" III ir jau paskutinę dalį, kurią A. Solženicinas buvo užbaigęs 1967 m., kai Sovietų Sąjunga, jo žodžiais tariant, šventė revoliucijos penkiasdešimtmetį ir spygliuotų

vielių išradimo šimtmetį. Šioje dalyje A. Solženicinas plačiau paliečia Ukrainos miestelį Vinicą ištikusią tragediją. 1943 m. pavasarį vokiečiai ten aptiko masinį kapą su 9.439 ukrainiečių palaikais. Visi jie buvo už nugaros surištom rankom, nužudyti pistoleto šūviais į pakaušį. Iš rastų dokumentų paaiškėjo, kad tie ukrainiečiai 1938 m. buvo nuteisti kalėti po 20 metų be teisės rašyti laiškus. A. Solženicinas klausia, kiek kitų Sovietų Sąjungos miestelių bei miestelių turi tokius slapstus Stalino laikų kapus? Jis taipgi aprašo ir 1962 m. streiką Novočerkaske, kai N. Chruščiovas paskelbė sviesto ir mėsos pabranginimą. Streikuojančios gamyklos darbininkai jos sienas papuošė šūkiais: "Salin Chruščiovą", "Iš Chruščiovo padarysime dešras!" Atsiūti kariuomenės daliniai tada nušovė apie 80 streikininkų. Vienas karininkas, negalėdamas vykdyti tokio įsakymo, pats nusišovė, nepakluse kareiviai buvo ištremti Sibiran. A. Solženicinas dar išvada, kad visoje mūsų planetos istorijoje niekada nebuvo tokio žiauraus, tokio kruvino ir tokio viešiško režimo, kaip sovietinė sistema. Kadangi ji remiasi tik brutalia jėga, ją sušvelninti ar pakeisti taip pat tegali jėga.

PRIEJO LIETPO GALĄ?

Australijos darbiečių vadą G. Whitlamą, atidavęs Baltijos krašto Sovietų Sąjungai, ne tik pralaimėjo parlamento rinkimus, bet ir gali būti priverstas užbaigti savo politinę karjerą. Naują grėsmę jam sudaro darbiečių pastangos rinkiminio vaizmo metu gauti \$500.000 partijos išdui iš Irako vyriausybės. Sakoma, kad šios paramos siekė partijos sekr. D. Combe, bet jo pastangos buvo žinomos ir G. Whitlamui. Australijon tada buvo užsukęs Irako saugumo viršininkas F. al-Jezirah Yeeeah ir viceprez. S. Husseinio giminaitis Y. al-Tekriti. G. Whitlamas nepaneigia susitikimo su šiais irakičiais, bet jį teisingai kaip grynai socialinį veiksmą. Teisminė atsakomybė G. Whitlamas patraukė tris Australijos dienraščius, paskelbusius šią žinią, ir iš jų pareikalavo \$650.000 už garbės pažeidimą. Naujasis Australijos premjeras M. Fraseris įsakė prarasti oficialią šio incidento tyrimą. G. Whitlam tardymą pradėjo ir jo darbiečių partija.

RINKIMAI PORTUGALIJOJE

Revoliucinė 19-kos asmenų karinė taryba pasirašė konstitucinę sutartį su penkiomis pagrindinėmis partijomis. Ši sutartis, įtraukta ruošiamam konstitucijon, užbaigia lemiantį karinės tarybos vaidmenį ir krašto valdymą perduos parlamentinei demokratijai. Naujojo parlamento rinkimai įvyks balandžio 25 d., prezidento — porai mėnesių praėjus nuo šios datos. Lig šiol karinė taryba turėjo teisę pakeisti valdžios sprendimus, paleisti parlamentą, skelbti savo kandidatus į premjerus ir prezidentus. Atteityje ji tegalės reikalauti, kad parlamentas persvarstytų karinei tarybai nepriimtinius įstatymus, bet negalės sustabdyti jų vykdymo, kai už įstatymą persvarstymo metu pasisako du trečdaliai parlamentarių. Karinei tarybai paliekamas tik patariamasis balsas.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Remėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostoriai.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGIJAME GYVENIME

*** DOKTRINOS IR TIKEJIMO KONGREGACIJA** paskelbė dokumentą, kuriame pareiškama, kad teisėti lytiniai santykiai galimi tik santuokos ribose. Todėl priešdėbinis ir užvedybiniis lytinis santykiavimas visuomet yra nuodėmė. Taipgi pasisakoma prieš prigimčiai priešingus lytinius veiksmus ir dirbtines vaikų vengimo priemones. Pareiškama, kad žmogaus silpnybės šioje srityje turi būti užjauciamai suprantamos, tačiau jokių būdu negali būti šios srities nusikaltimai pateisinami tarsi viskas būtų normalu. Kleikvienas šioje srityje nusizengimas yra mirtinė nuodėmė, jeigu atliekamas pilnai laisva valia. Dokumente kreipiamasi į vyskupus ir kunigus, kad perspėtų savo tikinčiuosius apie skleidžiamas klaidingas nuomones šiuo reikalu spaudoje ir viešose kalbose. Kreipiamasi į tėvus, kad auklėdami savo vaikus tinkamai palaipsniui įdiegtų šią krikščioniškąją elgseną pagal protinį vaikų pajėgumą ir fizinį subrendimą. Kreipiamasi į mieninikus, rašytojus ir tuos, kurie pasiekia daugelį žmonių kitokiomis komunikacijos priemonėmis, kad, savo darbu atlikdami, vadovautsi aiškiu krikščioniškosios moralės dėsnu supratimu, kurių negalime atsimti nei grožio, nei mediagijos naudos vardu. Dokumente iškeliamas skaitybė, kuri kilnina žmogų, įgalina jį kitus pagarbinti mylėti.

*** SANTUOKA**, kaip teisinė tikrovė, ir toliau galioja abiem santuokos partneriams, nors meilė jų tarpe ir būtų dingusi, pareiškė Paulius VI, kalbėdamas Šventosios Rotos, augštesiausiojo Kat. Bendrijos apeliacinio tribunolo, nariams. Jis pabrėžė, kad subjektyvūs elementai kaip pvz. asmeninė meilė, turinti nepamalinomą vaidmenį santuokiniame gyvenime, neapsprendžia objektyviosios santuokinės tikrovės, kuri sukuriamą abipusiu, laisvu partnerių sutikimu. Kalkurie teologai bei K. Bendrijos teisės žinovai paskutiniu metu buvo pradėję aiškinti, kad santuoka nebegaliojanti, jeigu abipusė susituokusių meilė neatšaukiamai yra dingusi. Tai esanti klaida, anot popiežiaus, nes santuoka nėra žmonių, o Dievo įsteigtoji tikrovė. Jis savo kalboje pagyrė tribunolo narių nuolatinės pastangos kuo teisingiau suprasti santuoką pagal teisės, biologijos, sociologijos ir psichologijos mokslus krikščioniškojo mokslo šviesoje.

*** PASAUKIMAS Į KUNIGUS** mišijų kraštuose auga. Tai paskelbė tikėjimui skieisti kongregacijos spaudos agentūra "Fides". 1965 m. misijų kraštuose buvo įsventinta 415 kunigų, o 1975 m. — 655 kunigai. 1965 m. misijų kraštuose buvo 5,212 klirierų, o 1975 m. — 8,652 klirierai. Šiuo metu misijų kraštuose veikia 99 seminarijos, kuriose ruošiami vietiniai kunigai.

*** KUN. GLEB YAKUNIN**, ortodoksas, kuris iš Maskvos paslėptai laisvą Pasaulio Bendrijų Tarybos visuotiniam suvažiavimui Nairobi mieste, iškeldamas sovietinį religinį persekiojimą, dabar buvo atleistas iš kunigiskų pareigų. Tai įvykdė komunistų vertinama Ortodoksų Bendrijos vadovybė. Spėjama, kad greitai jis bus suimtas kaip neturintis darbo leidimo.

*** ARKIV. PIERRE MARTIN NGO DINH THUC**, 78 m. amžiaus, nuodytojo P. Vietnamo prezidento Ngo Din Dlem brolis, 1975 m. gruodžio 31 d. įsventino 5 asmenis kunigais, o šių metų sausio 11 d. konsekravo juos visus vyskupais be Vatikano leidimo. Trys iš jų yra ispanai: Clemente Domingo Gonzales, Manuel Moreno ir Camilo Estevez; vienas alris — Michael Donnelly ir vienas prancūzas — François Sandler.

Arkiv. Ngo Dinh Thuc nuo 1960 m. iki 1968 m. valdė Hue arkivyskumai. *** KUN. FRANCIS B. SAYER, JN.**, Vašingtono episkopalo (anglikonų) katedros dekanas, kalbėdamas ekuimeniškų pamaldų metu, pareiškė, jog anglikonų su katalikais susijungimas gal įvykti greičiau nei žmonės mano. Pernal, šventųjų Metų proga, jis su eile kitų anglikonų dvasiškių buvo nuykęs į Vatikaną ir su popiežiaus leidimu Vatikane Sv. Stepono šventovėje koncelebravo anglikoniškąją Eucharistiją.

plja, o paskui buvo tikėjimui skieisti kongregacijos patarėju ir gyveno Romoje. Šiuo metu jis gyvena Ispanijoje. Vienas iš konsekrutųjų be Vatikano leidimo — vysk. Clemente Domingo Gonzales — pareiškė, kad šis veiksmas esanti tik pradžia. Jie ir toliau pasiryžę šventinti kunigus bei konsekruoti vyskupas be Vatikano leidimo. Iš kitos pusės jis pabrėžė, kad jie jokių būdu nemaną pradedti naujos schizmos, nes esą jie pripažįsta popiežių kaip regimajį Kristaus vietininką žemėje. Jų grupė pasivadina Šventojo Veido karmelitais ir skleidžia pamaldumą į Marijos tarimą apsirėškima Palmar De Toya vietovėje, kurio liudininkas kaip tik ir esąs naujai konsekrutasis vysk. Gonzales. Popiežiaus nuncijus Ispanijai arkiv. Luigis Dagaglio pareiškė, kad tiek konsekrutojas, tiek ir konsekrutieji tokiu savo pasielgimu užsitraukė automatišką ekskomuniką, kurią atšaukti gali tik popiežius.

*** ITALIJOS TEISMAS** nutėisė amerikietį Robert Katz už Pijaus XII apsiėmimą knygoje "Death in Rome", kurioje teigia, jog popiežius žinojęs, kad 335 Romos gyventojai bus suaudyti ir jų negelbės. Bylą rašytojui iškėlė popiežiaus gimnatinė Contessa Elena Rossignani. Byloje buvo taipgi kaltais rasti Carlo Ponti ir George Pan Cosmatos, kurie pagal tą knygą pagamino filmą vardu "Massacre in Rome". Katz buvo nubautas 500,000 lirų ir 14 mėnesių kalėjimo bauda, kuri buvo suspenduota. Ponti ir Cosmatos gavo po 6 mėnesių kalėjimo bausmę.

*** JAV KATALIKAI** yra daugiausia šventadieniais pamaldas lankančių religinė bendruomenė JAV-se, tačiau kitais atžvilgiais mažai kuo iš kitų amerikiečių teisiškia, pasak George Gallup, jn. Jis savo paskaitoje katalikiškajame Amerikos universitete pareiškė, kad pagal surinktus duomenis 61% visų JAV gyventojų nelanko šventadieniais pamaldų, kai tuo tarpu tik 47% JAV katalikų nelanko reguliariai šventadieniais pamaldų. 29% JAV gyventojų nepriklauso jokiai paraprijai ar religinei bendruomenei, o katalikų tarpe 27% nepriklauso paraprijom. Kad religiniai įsitikinimai jiems nėra svarbūs, pasisako 32% JAV katalikų ir 43% visų JAV gyventojų. Gallup pabrėžė, kad amerikiečiai galbūt išorėje atrodo patys religingiausi žmonės pasaulyje, tačiau esąs didelis skirtumas tarp jų išorės ir gyvenimui vadovaujantio tikėjimo. Beveik kiekvienas išpažįsta kokią nors tikėjimą į Dievą. Daugelis tiki, kad Kristus buvo Dievo Sūnus. Beveik kiekvieno namuose galima rasti Sv. Raštą. Daugumas amerikiečių net mel-džiiasi reguliariai. Tačiau tik vienas iš keturių amerikiečių sąmoningai sprendžia apie gerį ir blogį, remdamasis savo tikėjimu. Pagal jo surinktus duomenis, mažiausiai religingas asmuo yra žemiau 30 metų amžiaus, labai turtingas, su universitetiniu išsilavinimu vakarinės JAV dalies gyventojas. Religingiausias asmuo yra vidutinio ir senyvesnio amžiaus neturintis, be universitetinio išsilavinimo moteris, gyvenanti rytinėje JAV dalyje. KUN. J. STS.

Už ką kovojo lietuviai komunistai?**J. VAICELIŪNAS**

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Lietuvą "išvadavus"

Bolševikai rašo, kad išvadavus Lietuvos dalį, tuojau buvo įvestos raudonosios gurguolės: ūkininkai "savo noru" žėję avus ir kitus gaminius valstybei.

Lietuvos komunistų partija paragino valstietiją suteiktomis jėgomis nuimti 1944 m. derlių, pasėti žiemkenčius ir dalį žemės ūkio produktų skirti Raudonajai armijai ir valstybei. Atsiliepdami į partijos raginimą, valstiečiai ir apskritys pradėjo žemės ūkio produktų privalomuosius pristatymus valstybei. Respublikos keliais nusitėisė raudonųjų gurguolių su grūdais ir kitais žemės ūkio produktais vilkstinės. Kartu buvo renkamos dovanos tarybiniais kariams. Pirmosios raudonosios gurguolės su dovanomis kariams atvyko į Kauną iš Garliavos ir Raudondvario valsčių 1944 m. rugsėjo pabaigoje. Spalio 14 d. iš 11 valsčių į Kauną atvyko 1042 pastotės su žemės ūkio produktais valstybei. Spalio 9 d. Vilniaus apskrities valsčių gurguolė, 1,000 vežimų, atvežė į sostinę privalomuosius žemės ūkio produktus. Kretingos apskrities valstiečiai atidavė fronto reikalus 3.000 tonų grūdų, 4.500 tonų bulvių, 460 tonų mėsos ir kitų produktų. Šiaulių apskrities valstiečiai pieno prievole įvykdė 130% ir žymiai viršijo kitų žemės ūkio produktų pristatymą valstybei. Lietuvos valstiečiai 1944 m. ypatingai greitai ir tvarkingai atliko žemės ūkio produktų pristatymus, tuo prisidėdami prie armijos aprūpinimo. 1944 m. grūdų paruošų planas respublikoje buvo įvykdytas 132%. 1945 m. buvo patiekta dar daugiau žemės ūkio produktų valstybei, o tuo pačiu ir Raudonajai armijai. Valstiečiai pristatė 120,8 tūkstančių tonų grūdų, 141,3 tūkstančių tonų cukrinių runkelių, bulvių, daržovių, 24,1 tūkstančių tonų mėsos, 48,6 tūkstančių tonų šieno ir daug kitų produktų (229 p.).

Bolševikai nemini, kad tos prievolės buvo žiauriai iš ūkininkų išplėtos. Dar po pirmos bolševikų okupacijos lietuviai ūkininkai sakydavo, kad raudonoji gurguolė yra bjaurėsnė už vėliną. Ne tik dėlto, kad iš ūkininkų buvo plėšiami javai ir kiti ūkio gaminiai, bet ir dėlto, kad komunistai iš ūkininkų cinikiškai pasijuokdavo. Ginkluoti enkavedistai lydėdavo gurguoles, kad ūkininkai tikrai nuvežtų bolševikų išplėstos grūdus ir numatytus sandėlius. Ūkininkams važiuojant, be jokio atsi-klausimo ant priekinių vežimų užšokdavo komunistas su raudonu skarmalu ir, štai, "raudonoji gurguolė, ūkininkai su entuziazmu veža javus valstybei". Vienas ūkininkas pasakojo: "Kai ant mano vežimo su raudonu skarmalu užšoko žydėlis, norėjęs jį trenkti taip, kad jis nebesitikeltų. Bet susilaikiau, nes už tai būčiau patekęs į kacetą, palikęs šeimą".

Vokiečiai taip pat plėšė Lietuvos gyventojus, bet jie nebuvo cinikai. Pas juos nebuvo rudųjų gurguolių ir niekas su rudu skarmalu nešokdavo ant ūkininko vežimo.

"Atsilygino" ūkininkams

Bolševikai sako, kad Lietuvos ūkininkai su entuziazmu pristatinėjo ūkio gaminius valstybei ir raudonajai armijai, o po 2-3 metų jie tuos gerus ūkininkus tūkstančiais deportavo į Sibiro kacetų, kur jų dauguma žuvo. Kodėl? Okupavus Lietuvą, bolševikai vėl "davė" žemės bežemiams, bet nepasako, kad tą žemę vėl greitai atėmė ir visus kaimų gyventojus suvarė į valstybinius dvarus — sovchozus ir kolchozus. Nors tarp jų yra šioks toks skirtumas, bet jie yra maskvinės santvarkos dvarai.

Antrą kartą bolševikams okupavus Lietuvą, vėl pradėta rinkti pinigai visokioms valstybinėms paskoloms. Vienas ukrainietis, kuris 1941 m. pavasarį buvo Lietuvoje, pasakojo: "Jau daug metų dirbu valstybei, gaudamas atlyginimą per metus tik už vienuolika mėnesių. Dvylikto mėnesio atlyginimą pasiima valstybė kaip paskolą. Tų paskolų nesu atgavęs, nes jos tampa dovana valstybei".

Komunistiniame pasaulyje viskas priklauso valstybei, bet valstybė darbininkams temoka 10% normalaus atlyginimo. O ir iš tokio atlyginimo dirbantieji privalo išpirkti obligacijų ir kitokių valstybės laktų už milijonus rublių. Taip pat iš dirbančiųjų renkamos aukos pirkti tankų kolonai, "Tarybų Lietuvai" lėktuvų eskadrilei ir t.t. Tuojau po karo visokie "kom-somolai" ėjo per ūkius ir reikalavo dovanų raudonarmiečiams, okupantams. Tas dovanas rinkti įsakė Lietuvos komunistų partija ir komisarų taryba. Vien Kupiškio valsčiuje buvo surink-

ta raudonarmiečiams: 3.845 rubliai, 450 kg. sūrių, 160 kg. lašinių, 75 kailiai, 170 porų pirštinių, 45 rankšluosčiai.

Partizanai

Karo metu Lietuvoje veikė bolševikų desantininkai, kuriuos jie vadina "partizanais". (Jie net nežino, kas yra partizanai, būtent, neoficialus karys, kuris kovoja prieš savo krašto okupantą). Bolševikai išsakaičiuoja padarytus nuostolius Lietuvai. Tie "partizanai" giriasi, kad ir jie sunaikino daug Lietuvos turto: tris medžio apdirbimo fabriks, elektros stotį, daug tiltų ir kt.

Knygoje įdėta ir "partizanų" veikimo schema Lietuvoje. Daugiausia jų veikė rytinėje ir pietinėje Lietuvoje. Jie ne tiek kovojo prieš vokiečius, kiek plėšė ir žudė Lietuvos gyventojus, net rusus. Rusai partizanai Kupiškio valsčiuje nužudė seną rusą, kuris valsčiaus pakraštyje turėjo kelis hektarus žemės. Jei būtų suregistruoti visi jų nužudyti žmonės, tai susidarytų tūkstantiai.

Bolševikai, aprašydami savo partizanų, mini ir ryšininką O. Šimaitę, kuri Vilniaus gete gelbėjo žmones. Nepasako, ar ji gelbėjo gete esančius žydus, ar rusus, nes, kaip bolševikai sako, Vilniuje buvo ir rusų getas. O. Šimaitė nebuvo bolševikų ryšininkė. Tai buvo religinga lietuvaitė, kuri padėjo žydams. Bolševikams okupuojant Lietuvą, O. Šimaitė pasitraukė į vakarus. Ji žinojo, kad okupantai labai persekioja tikinčiuosius. Jei ji būtų pasilikusi Lietuvoje, greičiausiai būtų atsidūrusi Mordovijos kacetė, kaip Sadūnaitė ir kitos.

Pabaigai

Knygoje rašoma, kad lietuviai komunistai Maskvoje leido knygas, laikraščius. Pakarklis parašė knygą, kaip vokiečiai naikino Prūsijos lietuvius. Taip, vokiečiai naikino Prūsijos lietuvius, bet jie visų lietuvių neišnaikino nė per 700 metų, o bolševikai tai padarė per 7 mėne-

Lietuvos Katalikų Bendrijos Metai

Po didvyriškų pastangų bei didžiųjų aukų 1918 metais vasario 16 dieną mūsų tautai vėl sušvi-tė laisvė ir nepriklausomybė. Laisvę laimėjusi džiaugsmo triumfą pradėjo ji naują tautinės kūrybos gadyne, apimančią visą tautinio gyvenimo plotmę.

Sia prasme nuostabion pagalb-on atėjo ir Kristaus vietininkas popiežius Pijus XI. Lankydamas Lietuvą 1920 metų pradžioje, Pijus XI matė mūsų tautos nepalaužiamą tikėjimą, išlaikytą ir sunkiose jos gyvenimo valandose. Jis šios reikšmingos tikrovės neužmiršo.

Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės ir visos tautos pastangų dėka 1926 metais balandžio 4 dieną iškilmingu raštu "Lituanorum gente" Pijus XI įkūrė Lietuvos Katalikų Bažnyčios nepriklausomą provinciją, tuo užbaigdamas Lietuvos laisvės troškimą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios gyvenime. "Popiežiaus Pijaus XI pirmaeilės istorinės reikšmės darbas, bažnytinės

Laisvė lietuviams katalikams!

Nors nei Lietuvos valstybės, nei lietuvių tautos visuma niekadose nebuvo krikščioniška, tikėjimas daugeliui buvo ir tebėra pagrindinis laisvės ir kūrybos šaltinis. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" atskleidžia gilaus tarpasmeninio ryšio sukurtos tikinčiųjų bendruomenės atsparumą ir kviečia netikintčius saugoti ir ginti pagrindines žmogaus teises.

Krikščioniškosios Lietuvos istorija, prasidėjusi, kai buvo pakrikštytas pirmasis lietuvis, šiais metais žymi dvi reikšmingas sukaktis. Prieš 725 metus krikštą priėmė Lietuvos karalius Mindaugas. Jo siekimas ne tik iškelti Lietuvą pasaulio tautų šeimoje vienybe ir ginklų, bet ir apsaugoti lietuvių dvasią nuo svetimų įtakų, steigiant nuo kitų tautų nepriklausomą

sius. Dabar R. Prūsijoje vietos lietuvių kaip ir nebėra, o pats kraštas pavadintas Kaliningrado "oblastim" su surusintom vietovėm.

Knyga iliustruota daugiausia atvaizdais įvairių rusų, kurie okupavo Lietuvą. Susitikę su Vakarų pasaulio kariais — amerikiečiais, ir bolševikų generolais panoro pasidaryti kapitalistais. Jie, vietoje bolševikiško švarke-lio, panoro dėvėti švarką su atlenkta apikakle, baltus marškinis ir t.t. Dėlto Kinijos komunistai bolševikus vadina "subur-žuazėjusia klika". Tik savo žiaurumais bolševikai pasilikio tokie patys.

Kodėl lietuviai komunistai taip norėjo, kad Lietuva būtų Rusijos paverpta? Juk Stalinas išžudė per 200 lietuviškų komunistų. Tiems žudymams "rekomendacijas" davė ir A. Sniečkus. Ir dabar pakiaša po vėlna vieną kitą komunistą, nes komunizmas yra sistema, kuri ryja savo vaikus.

Jei iš knygos būtų išmesti žodžiai — hitlerininkai grobi-kai, buržuaziniai nacionalistai ir komunistų partija, tai knyga turėtų daug mažiau puslapių. Hitlerininko vardas taikomas ir kitų tautų žmonėms. Tokiais reikia laikyti ir Staliną su visais savo sekėjais, nes jis pasirašė su Hitleriu sutartį, nukreiptą prieš Vakarų demokratijas. Neveltui Nuernbergo teisme Rib-bentropas pasakė, kad su Stalino prisistūję benzinu vokiečiai bombardavo Londoną. Stalinas, susidėjęs su Hitleriu, net netikėjo anglų pranešimams, kad Hitleris puls Rusiją.

Apamai, perskaičius minimą leidinį, kuriame iškeliami lietuvių komunistų darbai II D. karo metu, susidaro aiškus vaizdas, kad to meto Lietuvos komunistai nebuvo lietuviški — jie kovojo prieš tautos interesus, siekė ne laisvos, nepriklausomos Lietuvos, o pavergtos, Maskvai priklausomos. Jiems rūpėjo ne Lietuvos, o Sov. Sąjungos gerovė. Jų sostinė Maskva, o Vilnius — jos tarnaitė.

provincijos sudarymas, užbaigė nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą". Taip vertina kūrė P. Bučys šias Pijaus XI nuosirdžias pastangas.

Nuo Lietuvos bažnytinės provincijos isteigimo, turėjusio didžios reikšmės lietuvių tautai ir valstybei, šiais metais sueina 50 metų.

Šioje istorinės reikšmės su-kaktyje dalyvauja paverpta tėvynė savo kančia bei nepalaužiamą ištikimybę tėvų žemei ir Kristui Rūpintojėliui. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" drąsiai skelbia tai visam laisvajam pasauliui.

Iš didi istorinį jubilėjų atsiliepdama, P. L. Bendruomenė, jungianti visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvių, 1976 metais skelbia Lietuvos Katalikų Bažnyčios metais. Ji kartu kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvių švęsti šiuos jubilėjinis metus lietuvių bei krikščioniškojo atsinaujinimo dvasioje.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

lietuvių vyskupiją, buvo prieš 50 metų galutinai vainikuotas savarankiškos Lietuvių Katalikų Bažnytinės provincijos sudarymu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė skelbia šiuos metus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Metais. Mes jungiamės, kviesdami juos paminėti visą lietuviškąjį jaunimą: asmeniškai, susirinkimuose, suvažiavimuose studijuojant Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėti; persekiojimo faktų skleidimu kovojant už brolių ir sesių tikėjimo ir religinės išraiškos laisvę; atnaujinant ir stiprinant tikinčiųjų lietuvių bendruomenes laisvajame pasaulyje.

Tėvynėje laisvės, laisvės Tėvynės!

Jaunimo žygis už Tikėjimo Laisvę

1976 vasario 16

Netekus brangaus Tėvelio Lietuvoje

A+A

Romualdo Marcinkevičiaus,

sūnų VYTAUTĄ su šeima nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdi —

O. ir J. Ažubaliai

O. ir P. Derliūnai

J. ir K. Liutkai

B. ir S. Prakapai

A. ir B. Rickevičiai

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, žmonę JOANĄ, dukteris RENATĄ, DALIĄ ir VITĄ, visus gimines bei artimuosius skaudžiose atsiskyrimo valandose nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

B. J. Akelaičiai

Z. J. Klevinai

J. A. Vanagai

S. A. Petraičiai

J. K. Kaknevičiai

A+A

Česlovui Valiukui

mirus, žmonai JOANAI, dukroms — RENATAI, DALIAI ir VITAI bei kitiems giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Vytas Vaidotas

E. Vaidotienė

Gilaus liūdesio valandoje

a. a. Jonui Česlovui Valiukui

mirus, žmonę JOANĄ, dukras — RENATĄ, DALIĄ, VITĄ bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdi —

B. J. Kriaučeliūnai

Netekusioms brangaus tėvelio

A+A

ČESLOVO VALIUKO,

mūsų mieloms gintarietėms DALIAI ir VITAI bei visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

"Gintaro" ansamblis, vadovai ir tėvų komitetas

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, žmonę JOANĄ, dukras RENATĄ, DALIĄ, VITĄ, brolius ir seserį Lietuvoje bei gimines Kanadoje liūdesio valandose užjaučiame —

A. E. Šelmiai

A. M. Seliokai

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, jo žmonai JOANAI, dukterims bei kitiems giminėms nuosirdžių užuojautą reiškia —

J. S. Vaitkevičiai

R. J. Vaitkevičiai

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, jo žmoną, dukras, gimines bei artimuosius skausmo ir liūdesio valandose nuosirdžiai užjaučiame —

A. ir O. Kanapka

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, jo žmoną JOANĄ, dukreles ir visus gimines skausmo valandose nuosirdžiai užjaučiame —

G. ir P. Stauskai

I. ir R. Kymantai

M. ir V. Vaitkevičiai

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, žmonai JOANAI, dukterims ir giminėms nuosirdžių užuojautą reiškia —

R. ir P. Bražukai

A. ir V. Ramanauskai

Mielam vyru ir tėveliui

A+A

ČESLOVUI VALIUKUI

mirus, žmoną JOANĄ, dukteris — RENATĄ, DALIĄ ir VITĄ bei visus gimines šio gilaus skausmo valandose nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdi —

R. V. Akelaičiai

K. Starkutienė

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

"Baltija" jaunimo kongrese

M. CHAINAUSKAS

Pasiruošimo darbai "Baltijos" išvykai į P. Ameriką nebuvo lengvi, ypač slėgė lėšų klausimas. Buvo aišku, kad ansamblio dalyviai jokių būdu negalės visų kelionės išlaidų padengti. Nebuvo aišku taip pat, ar susidarys pakankamas skaičius, kad galėtų dalyvauti programose kaip meno vienetas.

Lėšų medžioklė

Buvo kreiptasi į Kanados vyriausybę ir prašyta pagalbos. Pavyko gauti šiek tiek, bet prie tokių didelių išlaidų tai tik lašas į didelę jūrą. Kitos organizacijos visai atsisakė duoti, nes kelionė buvo daroma už Kanados ribų. Visų mūsų akys buvo nukreiptos į lietuvišką visuomenę ir į lietuviškus veiklos centrus. Kažkaip keista, kad daugiausia padėjo tie, iš kurių mažiausia buvo tikėtasi.

Hamiltono "Talka" mums buvo labai duosni. Buvo malonu, kad Toronto "Parama", net visai neprašyta, ištiesė mums pagalbos ranką. Delhi lietuvių bendruomenė per Lietuvos kariuomenės šventę mums suaukojo netoli \$300. Didžiausia pagalba atėjo iš mažos Londono kolonijos. Tiesiog nuostabu, kad žmonės buvo mums tokie duosni. Visos Londono organizacijos mums paremė. Ypatingai gausi dovana buvo iš Londono šalpos skyriaus. Londoniečiai tikrai padėjo mums įgyvendinti "Baltijos" ansamblio sapną — nuvykti į III pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Kelionės painiavos

Didelis smūgis buvo, kai galutinai sužinojome, jog Čikagos organizuojamame lėktuve nevisiems "Baltijos" ansamblio nariams yra vietų. Teko organizuoti "Baltijos" ekskursiją atskirai. Darbas buvo gana sunkus, o sustojus veikti pastui dar pasunkėjo. Galutinai susitarus su kelionio įstaiga paašikėjo, kad kelionės kaina nėra daug augstesnė už kitagisę, tik turėjome išpildyti vieną sąlygą — užsisakyti bent 7 dienom viešbutius P. Amerikoje. Mes tai ir padarėme. Skridimo laikas mums buvo nepatogus. Galėjome išskristi gruodžio 17 d., bet ta data buvo netinkama, nes daug studentų tuo metu laikė egzaminus. Antra galimybė buvo gruodžio 24 d. Po ilgesnių diskusijų buvo nutarta, kad 1975 m. "Baltijos" ansambliis atšvės Kūčias ir Kalėdas lėktuve.

Organizaciniai darbai mums labai daug padėjo Gabija Juozapavičiūtė. Ji palaikė ryšius su iš Toronto norinčiais važiuoti, kurių pradžioje buvo labai daug, bet vėliau daug kas atsime. Per Gabiją mums pavyko palaikyti ryšius ir su P. Amerikoje, gauti įvairias reikalingas anketas, sužinoti apie kongreso programą ir ko rengėjai iš mūsų pageidavo.

Pagaliau skrendam!

Gruodžio 24 d. iš Londono aerodromą susirinko "Baltijos" ansamblio dalyvių tėveliai, pažįstami ir daug Londono lietuvių palinkėti geros sėkmės išvykstantiems. Nuotaika buvo ir linksma, ir liūdna — nerimas jautėsi kiekvieno širdyje. Tėveliams buvo linksma, kad jaunimas galėjo važiuoti, bet kartu buvo ir liūdna, jog šventės reikės švęsti be jų. Tėvų širdys buvo neramos ir dėl galimų kelionės nesėkmių.

Pakilę Londone, po pusvalandžio nusileidome Toronte. Ten prie mūsų grupės dar prisidėjo 6 asmenys, taip kad grupėje iš viso buvo 34, iš jų 24 "Baltijos" ansamblio nariai. Toronte pakilę, greit pasiekėme Niujorką, kur mums reikėjo persėsti į Argentinos lėktuvą. Pasirodė, kad kelionių bendrovės viskas buvo labai gerai sutvarkyta, taip kad persėdimas, sutvarkymas bilietų bei lagaminų nesudarė jokios problemos. Visi džiaugėmės ir užmiršome visus sunkumus, kuriuos išgyvenome besiruošdami šiai kelionei.

Kūčios lėktuve

Iš Niujorko skridom apie 14

valandų, kol pasiekėm Argentinos sostinę Buenos Aires. Vakariene lėktuve buvo savotiška. Buvo Kūčių vakaras didelėje "Baltijos" šeimoje, toli nuo savų šeimų, pažįstamų ir augstai virš žemės. Neturėjome per Kūčias mums įprastų valgių. Išėmiau plotkeles, ir visi kartu laužėme, linkėdami vienas kitam geru švenčių. Prisiminėme savo artimuosius, tėvelius, gimines. Nuotaika buvo santūri, bet gera. Po vakarienos jaunimas džiaugėsi savo jaunatvišku ir įprastu būdu. Apie miegą nebuvo laiko pagalvoti.

Po 9 valandų skridimo nusileidome Rio de Janeiro aerodrome. Turėjome išeiti iš lėktuvo, nes reikėjo jį išvalyti. Lauke buvo labai karšta. Iš šalies žiemos staiga patekome į karštą vasarą. Jaunimo veidai švietė šypsena, jaunatvišku džiaugsmu ir nerūpestingumu.

Iš Rio dar vienas sustojimas — Sao Paulo. Pirmą Kalėdų dieną, 11.30 v.r., nusileidome Buenos Aires. Viena iš blogiausių pusių buvo ta, kad vėliau atvykęs "Baltijos" jaunimas negalėjo nuvykti į stovyklą. Pirmą Kalėdų dieną teko praleisti viešbutyje. Antros Kalėdų dienos rytas buvo laisvas visiems. Iš ryto daugumas įsijungė ekskursijon miesto pamatyti, kiti išėjo po miestą pasivaikščioti, dovanėlių savo pažįstamiems nusipirkti.

Kongreso atidaryme

Vakare vyko į San Martin salę, kur turėjome repeticiją koncertui pasiruošti. Mums teko atsivėžti ir savo muzikos instrumentus. Buvome apsirūpinę ir transformeriais, nes čia elektros srovė kitokia (220 voltų).

Pats atidarymas buvo labai įspūdingas. Aplinkoje buvo jaučiamas draugiškumas. Keistoka buvo girdėti, kad lietuviai gali susikalbėti tarp savęs ne tik lietuviškai ir angliškai, bet ir ispaniškai. Malonu buvo matyti, kad lietuviai įstengė suvažiuoti net iš kitų žemynų. Maža tauta, bet atspari ir vargu ar kas įstengtų ta atsparumą palaufiti.

Pati programa, nors žymiai suvėlinta, ėjo gan sklandžiai. Buvo pristatyti atstovai, svečiai, įneštos vėliavos ir sugiedoti himnai. Vysk. A. Deksnys perskaitė invokaciją. Prasidėjo kalbos ir sveikinimai. Daugiausia ovacijų susilaukė jaunimo sąjungos pirm. ir viso šio kongreso širdis kun. A. Saulaitis. Jo žodis buvo trumpas, bet svarus ir plaukiantis iš giles širdies.

Meninėje dalyje pasirodė pianistė Kristina Valavičiūtė iš Sao Paulo, sol. Susana Valadkaitė-Lopez iš Buenos Aires. Antrąją dalį atliko "Baltijos" ansambliis. Mūsų šokiai ir dainos ypač patiko Australijos atstovams, kurie manė, kad meninė dalis turėjo būti pradžioje, o paskaitos vėliau. Po koncerto kun. A. Saulaitis paprašė mūsų muzikantų groti tautinių šokių šventei, kuri buvo numatyta Sao Paulo sausio 7 d.

Programa pasibaigė gana vėliai, todėl visi skubinosi į laivą, kuris kongreso dalyvių turėjo gabenti į Montevideo. Visa laimė, kad "Baltija" buvo susitarusi išskristi anksti rytą gruodžio 27 d. Mes turėjome susidėti savo muzikos instrumentus ir paruošti juos tolimesnei kelionei.

Turbūt dėl temperatūros pasikeitimo ir dėl įtampos vienai mūsų ansamblio narei smarkiai pradėjo bėgti kraujas iš nosies. Neturėjome nei popieriaus, nei nosinių, taip kad tautiniai draubūžiai smarkiai nukentėjo — tuojau reikėjo plauti. Kai sugrįžime į viešbutį, jau laivas tikriausiai buvo pakeliui į Montevideo. Mes gi viešbutį palikome 6 v.r., tad poilsio mažai teturėjome.

Buenos Aires mieste trumpai buvome. Nedaug progų teturėjome susitikti su vietiniais lietuviais, be to, jie buvo labai užimti. Svečių skaičius buvo daug didesnis, negu pačių šeiminių. Jie mums buvo labai geri ir parodė tikrą lietuvišką širdį. Buenos Aires visada pasiliks mūsų atmintyje.

A+A

RAIMUNDUI SAUKAI

tragiškai žuvus, tėvą MYKOLĄ SAUKĄ, motiną FRIDĄ ŠLIŽIENĘ, brolių KĘSTUTĮ, jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

KLB St. Catharines apylinkės valdyba

Toronto "Gintaro" ansamblio mažųjų grupė dalyvauja Vasario 16 programoje Anapilio salėje Nuotr. O. Burzdžiaus

Ateina laisvė evoliucijos keliu?

Iš VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno paskaitos, skaitytos Vasario 16 proga 1976. II. 15 Toronte

Čia spausdiname šios aktualios paskaitos dalį, kurioje jis gvildena reikalingą pažintį sovietinį komunizmą, tariantį jo evoliuciją laisvėjimo linkme ir iškeltą tautų apsisprendimo teisę. Antroje paskaitos dalyje, kuri bus išspausdinta "T2" vėliau, kalbėtoms nagrinėja okupuotos Lietuvos laisvinimą ir VLIKo vaidmenį.

RED.

Pažinti komunizmą apskritai ir sovietinį komunizmą specialiai yra mums būtina, nes nepažįstant priešo, kuris yra Lietuvą okupavęs ir ją terioja, negalima pasvarstyti, kaip ją išvaduoti. Mums ypač būtina pažinti šiandieninę sovietinę užsienio politiką bei jos ideologinę būklę ir niuansus.

Si būtinybė kyla iš dviejų priežasčių. Viena, jau minėta, yra ta, kad sovietinis komunizmas yra didžiausias mūsų priešas, antra, atlydžio dvasia ir realybė jau turi (gali turėti ir ateityje) ypatingos įtakos mūsų tautos ir valstybės likimui, o kartu ir mūsų laisvinimo pastangoms.

Jau kuris laikas laikuriuose įtakinguose Vakarų didvalstybių užsienio politikos, ekonominių sluoksniuose vis daugiau įsigali nuomonė, kad, pirma, tarptautinis komunizmas jau nebėra vienalytė, Maskvai ir jos imperializmui paklusni jėga, antra, pats komunizmas tiek periferijoje, tiek pačioje Soietų Sąjungoje yra pakitęs ir toliau kinta, progresuoja savo ideologiniuose pagrinduose, pačioje esmėje. (Apie įvairiausias analizes, kylančias mažesnę trečiojo ar net ketvirtjo pasaulio valstybėse, čia dėl laiko stokos nekalbame). Esą komunizmas pačioje savo širdyje demokratiškas ir todėl Vakarų pareiga nieko nedaryti tam tariamo demokracijos proceso pakenkti.

Yra būdinga, kad ir toje sauleje lietuvių bendradarbiautojų tie patys argumentai savo veiklai teisinti yra naudojami. "Demokratizmo" mokykla savo tezėms paremti randa ar mano radusį eilę argumentų. Esą pasaulinės revoliucijos principas jau net kominternio laikais buvo pamirštas, nors apie jį kalbėta ir kalbama iki šiol. Esą ir privatinės nuosavybės, ir auklėjimo, ir religijos traktavimo bei kitose srityse komunistinė ideologija yra pakitusi ir toliau kinta. Esą kaip tik dėlto yra suskilusi ir tarptautinio komunizmo vienalytė jėga bei pakitusi ir kinta Sovietų Sąjungos užsienio politika.

Vienalytiškumo skilimui pagrįsti paprastai vartojami trys argumentai. Pirmas: esą jau ankstyvesniais Stalino viešpatavimo metais Sovietų Sąjungos užsienio politika buvo palenkta ne tiek pasaulio hegemonijai užsitikrinti tarptautinio komunizmo vadovybėje, kiek rusišką sovietinio komunizmo vadovybę. Tai esąs principinis skilimas tarp Maskvos ir satelitų. Antras: Jugoslavijos ir ypač Raudonosios Kinijos nuo Maskvos atskilimas, plius aštri Vakarų komunistinių partijų kritika sovietams okupuojant Čekoslovakiją. Trečias: ženkliai, rodą Vakarų komunistinių partijų nuoširdų tikėjimą į demokratiją.

Sovietų Sąjungos užsienio politikos kito, "gerėjimo" proceso tezei remti "demokratizmo" mokyklos šalininkai randa dar daugiau argumentų. Esą kultūrinių mainų suaktyvėjimas, prekybos santykių su užsieniu plėtimas, kasdieninio vartojimo prekių gamybos augimas, nusiginklavimo kompromisai, pramonės ir prekybos vadovų klasės iškilimas bei įtaka, religinio persekiojimo atolydis, Helsinkio aktai ir apskritai atolydžio dvasia rodo kaip tiktai sovietinės užsienio (ir vidaus) politikos kitimą gerąja prasme.

Trumpame žodyje neįmanoma išsilaikyti, nei plačiau į visą augščiau keltą problematiką pažvelgti. Būdinga tik, kad tie argumentai yra jau išsilaikę iki tokio laipsnio, jog šiandien matome JAV užsienio politiką beveik paralyžuotą jų įtakoje.

Tačiau ar iš tikrųjų komunizmas apskritai ir sovietinis komunizmas specialiai yra pasikeitęs? Ar yra pakitusi imperialistinė Maskvos linija? Ar ji iš tikrųjų gali pasikeisti? Išsamnė problemos analizė parodytų, kad tai tėra tik savybinė hipnozė, neturinti tikrovinių pagrindų. Vienok, šio žodžio reikšmė teleidėja kėlias glaudtas mintis.

Visų pirma, kaip galima tikėti šiandieninio komunizmo ir maskvinio imperializmo pakitimą, matant Vengrijos tragediją, išgyvenus Čekoslovakijos išprievartavimą, perskačius "Archipelago salyną", "samizdato" leidinius, žinant kas darosi sovietinių psichiatrinų ligoninių celėse, kaip traktuojami sovietiniai piliečiai, mokslininkai, menininkai.

Kaip galime suderinti "demokratizmo", gerėjimo, kito "teorijas su realybe mes, lietuviai, kai savo tarpe turime Simą Kudirką, kai mūsų širdis kaitina R. Kalantos ugnis, kai skaitome pavergtosios Bažnyčios kroniką, kai diena dienos susiduriame su grubiausiu melu, liečiančiu tiek Lietuvos istoriją, tiek jos dabartį, tiek mus pačius.

Jau vien šie faktai rodo, jog "demokratizmo" teorija yra mažų mažiausiai klaidus nesuipratimas, o gal net sąmoninga ir sėkminga penktosios kolonos akcija.

Būdinga, kad panašius išvadų prieina ir kiti to klausimo nagrinėtojai 1975 m. Štai 1975 m. gale vienuolika žinomų kelių krasų mokslininkų Britanijos žurnale "Survey" išspausdino ilgą straipsnį apie atolydį. Jame jie teigia, kad lotydis Maskvai iš esmės yra tik pereinamoji fazė, tik taktinis ėjimas kelyje į "galutinį komunizmo triumfą". Autoriai toliau teigia, jog atolydis sovietinių vadų yra vartojamas jau nuo Lenino laikų kaip priemonė paramai iš Vakarų gauti. Paramą gavęs ar kitokį tikslą pasiekęs sovietinis komunizmas visuomet grįžta į natūralų konfrontacijos kelią. Vienas iš minėtų vienuolikos, Harvardo profesorius Richard Pipes, teigia, kad iš tikrųjų dabartinis atolydis jau yra nustojęs Maskvai savo vertės, nes jo tikslas pasiektas.

Kiti sovietologai teisingai teigia, kad yra ir visai praktiški priežastiniai sovietinei ideologijai toliau dominuoti. Viena, tai vietiniais cementas, rišąs maskvinius valdovus, partiją ir komunistus kituose kraštuose. Antra, grynai sovietinėje tikrovėje partinė ideologija yra iš tikrųjų vienintelis jų, kad ir iš-

kreipto, teisėtumo ramstis. Manyti todėl, jog komunizmas gali keistis be didelių pavojų pačiai savo egzistencijai, reiškia nesuprasti nei jo esmės, nei šiandieninės tikrovės.

Lygiai svarbus šiandien Lietuvos tarptautinės teisės padėties ir apskritai tautinio apsisprendimo klausimas.

Jei pirmaisiais pokario metais išeivių kartai tie klausimai buvo aiškūs, tai šiandien jau vienas kitas rašo, kalba ir elgiasi lyg neegzistuojant nei tautų apsisprendimo teisė, nei tarptautinės teisės normos, tiksliai nusakantioms ir pavergejo, ir pavergtosios Lietuvos padėti. Galima būtų šią labai specifinę, teisinę sritį palikti teisininkams ir VLIKui, jei nebūtų rašinių, kurie kalbėtų apie Lietuvos autonomiją, jei nebūtų kalbų apie tariamą terlijimąsi su teise ir t.t. Kitaip tariant, jei nebūtų pasimetimo ženkly, tiesa, negausių, bet liudijančių reikala iš naujo ir iš esmės permąstyti laikuriuos faktus.

Vienas kitas jaunesnių veikėjų jau retkarčiais taria ar rašo taip, lyg Lietuvai ir lietuvių tautai neegzistuojant tautų apsisprendimo teisė. Kaikurie drąsesnieji, tiesa, jos Lietuvai reikalauja, tačiau ir vieni, ir kiti klysta, nes ta teisė egzistuoja. Ji egzistuoja ir Lietuvai. Mums reikalaujti jos nereikia, nes ji yra ir mūsų teisė. Mums reikia reikalaus, kad pasaulis ją gerbtų ir vykdytų. Mes jos prašome ne kaip išmaldos, bet reikalaujame kaip teisės.

Nors tautų ar tiksliau politinių kolektyvų (body politic) veržimasis į savarankiškumą ir suverenumą yra labai senas, apsisprendimo teisės filosofiniai ataudai pradeda ryškėti tik JAV nepriklausomybės paskelbimo ir Didžiosios Prancūzijos Revoliucijos laikotarpyje. Apsisprendimo mintis bręsta gelbstint tautybių sampratai ir jau teisiškai formuluojama po I-o pasaulinio karo, ypač JAV prezidento Wilsono įtakoje.

Juridinis apsisprendimo teisės formulavimas plečiamas bei tikslinamas Tautų Sąjungos ir vėliau Jungtinių Tautų dokumentuose. Šiandien šis principas yra jau išsitvirtinęs tarptautinėje teisėje kaip nedalomą tautų ir politinių bendruomenių teisę. Jis yra fiksuotas konvencijose ir tarptautiniuose dokumentuose.

Būdinga, kad šiame procese ypatingą vaidmenį vaidino Bažnyčios vadų mintis, kuri istorijos būvyje turėjo tendencijos pranokti tiek teisininkus, tiek valstybininkus. Ypač nuo Lenino XIII-o visi popiežiai aiškiai, nedviprasmiškai ir formulavo, ir gynė tautų apsisprendimo teisę bei žmonių laisvę ja naudotis.

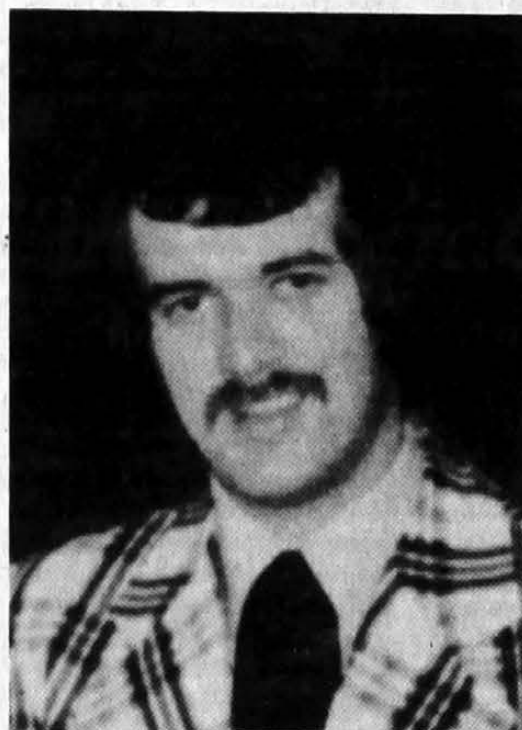
Apsisprendimo teisė liudija ir ją iš tikrųjų prašoma visa eilė tarptautinės teisės normų, kurios jau ne tik kalba apie teisę gyventi laisvu gyvenimu (apie valios pareiškimą), bet normuoja jau suvereninių valstybių įvairius santykius įvairiose plotmėse. Šios tarptautinės teisės normos yra ir mūsų didžiausias teisinis ginklas kovojant už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę.

Vienas tokių dokumentų yra Haagos 1907 m. konvencija. Normatyvinė teisė išvystyta ir

Mūsų mylimo sūnaus

A+A Romo Jociaus,

tragiškai žuvusio 1975 m. kovo 2 d.
metinių prisiminimai

Tu išėjai nesugrįžtamai.

Nei mūsų ilgesio,
Nei skausmo,
Nei pilnų ašarų akių
Nesugebės kiti atjauti,
Jų niekas kitas nesupras.

Šią skaudžią dieną prašome visus savo gimines, artimuosius ir draugus — mūsų mylimą sūnų Romą prisiminti savo maldose.

Liūdintys tėvai ir broliai —

M. P. Jociai,
Rodney, Ont.

A+A

RAPOLUI SKIPIČIUI

JAV mirus, dukteriai MARIJAI ir žentui LEONUI
GARBAČIAUSKAMS reiškiamo gilių užuojautą —

S. Z. B. Jackai

M. Paškovičius

V. V. Kecoriai

H. Šiaurys

"LITO" bendrovės

nekilnojamo turto skyrius

PERKAM, PERKAM &
PARDUODAM, LTD.,

kaip FHA pripažintas agentas,
siūlo

DIDELĮ APARTAMENTINĮ

NAMĄ

Iš viso yra 102 butai gerame
Brooklyno, N.Y. rajone,
499 East 8th Street

Amerikos valdžia (HUD) parduoda šį projektą iš
varžytinių. Pasiūlymus galima siųsti per "LITA".

Mažiausia priimtina kaina: \$64,000 grynais, perimant \$572,000 pirmą mortgičių 48-riems metams.

Darant pasiūlymą (with bid), reikia įmokėti \$30,000, kurie žinoma, sugrąžinami, jei varžybos nelaimėtos.

Pasiūlymai priimami iki 1976 m. kovo 4 dienos.

"Litas" nėra šio pastato savininkas.

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street
Richmond Hill, New York 11418, USA
Tel. (212) 441-6799

kituose dokumentuose: Briand-Kellog pakte, įvairiuose Tautų Sąjungos raštuose, Stimsono doktrinoje, Nuernbergo tribunolo interpretacijose.

Kiekvienas tu dokumentų pagrafas liečia Lietuvą, jos pavergimą ir jos teises. Jie kalbėte kalba apie lietuvių tautos teisę į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Dar daugiau, šie tarptautiniai dokumentai — aktai bei nuostatai rodo, jog Lietuvos pavergėjas Sovietų Sąjungą yra sulaužiusi visą eilę tarptautinių principų ir teisės nuostatų, kad Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių okupacija yra neteisėta, kad pats okupacijos faktas yra nusikaltimas prieš visus tarptautinius santykius normuojančius nuostatus, ne tik ankstesnius, bet ir pokariinius, pradedant Nuernbergo tribunole paskelbtaisiais, baigiant JT 2mogaus Teisių Deklaracija.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ZIRGŲ LENKTYNĖS

Tradicinės žirgų lenktynės Dusetose, ant Sarty ežero, įvyko vasario 7 d. Jose varžėsi 98 važinčiuotojai iš septyniolikos rajonų ir Dusetų žirgynas. Didžiausia sėkmė lydėjo širvinčiškį P. Navalinską, keturiose rungtyse laimėjęs tris prizus. Su žirgu Hamletu jis net 3,8 sekundės pagerino ligšiolinį šių tradicinių lenktynių rekordą 1.600 metrų nuotolyje. 1972 m. jį buvo pasiekęs taip pat širvinčiškis K. Stelmokas, tada su žirgu Aplombu įveikdamas tą nuotolį per 2 min. 16,8 sek. Naujasis P. Navalinsko ir jo žirgo Hamletas rekordas — 2 min. 13 sek. Komandinėje įskaitoje I vietą ir žemės ūkio ministerijos pereinamąją taurę laimėjo širvinčių rajonas su 470 taškų, II — Zarasų rajonas su 375 t., III Dusetų žirgynas su 207 t., IV — Utenos rajonas su 78 t., V — Rokiškio rajonas su 63 t. Lenktynių dieną Dusetose susilaukia tūkstančių svečių iš visos Lietuvos. Juos vilioja ne tik lenktynės, bet ir tradicinė mugė su karnavalinėmis eitynėmis.

SOKIŲ KONKURSAUS

Vilniaus sporto rūmuose įvyko pramoginių sokių konkursas „Vilnius-76“, kuriame dalyvavo 15 šokių porų iš Lietuvos ir Sovietų Sąjungos miestų. Pirmąsias vietas klasišinių ir sovietinių sokių kategorijose laimėjo vilniečiai Dalia ir Vidas Kamaičiai. P. Amerikos sokių kategorijoje jiems teko II vieta. Už juos stipresni buvo leningrafičiai Nadežda ir Viktoras Dovidovskiai, klasišiniuose šokiuose laimėję II

PROPAGANDA UŽSIENIUI

Vilniuje įvykęs augščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos posėdis svarstė Helsinkio konferencijos baigminio akto sovietinės versijos propagavimą ir L. Brežnevo ten pasakytos kalbos garsinimą. Pranešimus šiais klausimais padarė draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis pirm. R. Petrauskas, „Gimtojo Krašto“ vyr. red. V. Reimeris, „Žinijos“ Lietuvos skyriaus pirm. rinkto pavaduotojas A. Morkūnas ir sovietinės taikos fondai remti komisijos pirm. P. Dobrovolskis. Tuo baigminiu aktu L. Brežnevui labiausiai rūpi įteisinoti dabartinės Europos sienas, Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų įjungimą Sovietų Sąjungon. Posėdžio aprašymas, paskelbtas „Tiesa“ vasario 15 d., liudija, kad į šį nedėkingą darbą yra įkintyti ir vilniečiai: „Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugija pasitarimo idėjų propagavimui Vakarų Europos šalyse ir visų pirmą Skandinavijoje panaudoja vykstančius į užsienį draugijos delegatus, lektorius, specialistus turistinių grupių narius, meno kolektyvų dalyvius bei kt. Išv.

CALGARY, ALBERTA

VASARIO 16 MINĖJIME dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė Kalgario burmistras R. Sykes ir Alberto provincijos kultūros min. H. Schmid. Minėjimas įvyko YWCA patalpose. KLB apylinkės pirm. St. Noreika pasveikino visus susirinkusius, kviesdamas sugiedoti Tautos himną. Kvietėji latvių ir estų atstovai pasveikino Kalgario lietuvius. Atvykęs iš Edmontono A. Dudaravičius pasakė pagrindinę minėjimo kalbą. Jis aiškino, kad lietuviai tautai padėti šiuo laiku yra įpareigotas kiekvienas lietuvis, kur jis būtų. Tik sąjungtomis visų pastangomis bus atgauta tautai laisvė.

Maironis elerasti „Trakų pilkai“, anglų kalba jausmingai padėklamas V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose. Al. Sukys, apyl. vicepirm., paminėjo taip pat M. Nevadienės nuosirdų pasiaukojimą ir jos paramą visuomeninei vyro veikloje. Ponai Nevadienė buvo įteikta gėlių, o A. Nevadaidovana su pirminkinavimu KLB Kalgario apylinkė, surengimą V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose. Al. Sukys, apyl. vicepirm., paminėjo taip pat M. Nevadienės nuosirdų pasiaukojimą ir jos paramą visuomeninei vyro veikloje. Ponai Nevadienė buvo įteikta gėlių, o A. Nevadaidovana su pirminkinavimu KLB Kalgario apylinkė, surengimą V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose.

Vakarienės metu buvo įteikta A. Nevadaidovana už pirminkinavimą KLB Kalgario apylinkė, surengimą V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose. Al. Sukys, apyl. vicepirm., paminėjo taip pat M. Nevadienės nuosirdų pasiaukojimą ir jos paramą visuomeninei vyro veikloje. Ponai Nevadienė buvo įteikta gėlių, o A. Nevadaidovana su pirminkinavimu KLB Kalgario apylinkė, surengimą V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose. Al. Sukys, apyl. vicepirm., paminėjo taip pat M. Nevadienės nuosirdų pasiaukojimą ir jos paramą visuomeninei vyro veikloje. Ponai Nevadienė buvo įteikta gėlių, o A. Nevadaidovana su pirminkinavimu KLB Kalgario apylinkė, surengimą V. Kanados sąskrydžių ir už lietuvių atstovavimą valdžios įstaigose.

kose jie skaito paskaitas, dalyvauja diskusijose, kollokviumuose, konferencijose, kvalifikuotai susidedami konkrečių medžiagą su Baigiamojo akto idėjomis... Taigi, patį lietuvių lūpomis stengiamasi įtikinti pasauli, kad L. Brežnevas yra teisus, o Lietuva — laiminga ir laisva. Šiai temai, atrodo, atstovauja ir propagandinis filmas „Tarybų Lietuva“, įkaltas 50-čia užsienio kalbų ir pasijstas į 62 šalis. Šiuo metu Vilniuje ruošiamas 45-kiom kalhom antrasis filmas „Užsieniečiai apie Tarybų Lietuvą“. Apie „Gimtojo Krašto“ vaidmenį rašoma: „Gimtasis kraštas“ daug vietos skiria kontrpropagandinė medžiagai, nukreiptai prieš reaktinių išsivijus veikėjų ir jų spaudos bandymą diskredituoti ir iškraipyti Helsinkio pasitarimo bei jame pasirašytų dokumentų pobūdį ir reikšmę, šmeižti Tarybų Sąjungos taikingos užsienio politikos pastangas plėsti ir vystyti įtempimo mažinimą visame pasaulyje. Šia tema laikraščio puslapiuose išspausdinta daugia kaip 35 straipsniai... Diskusijose dalyvavo užsienio reikalų komisijos nariai J. Paleckis, K. Pranevičienė, V. Purvaneckaitė, A. Ridelis, V. Stankevičienė. Žodį tarė ir augščiausiosios tarybos prezidento pirm. pavaduotojas J. Vildžiūnas. Svarstytų klausimu buvo priimtas sprendimas, kurio „Tiesa“ kažkodėl nepaskelbė.

PARASIUTININKŲ SUOLIAI

Parasiutininkus sportininkus šuoliams Lietuvoje ruošia respublikinis Vilniaus sporto klubas. Į šią sporto šaką 16-23 metų amžiaus jaunuolių dėmesį „Komjaunimo Tiesos“ 8 nr. atkreipia žurnalistas Antanas Stanevičius, su parašytu atliks 30 šuolių. Žymiausias parasiutininkas yra Vilniaus skaičiavimo mašinų konstravimo biuro inž. Algis Grudys, sporto meistro norma įvykęs jau prieš aštuonerius metus, iš lėktuvų iššoko 2150 kartų. A. Grudys yra laimėjęs I vietą Sovietų Sąjungos ir satelitinio kraštų parasiutininkų varžybose naktinių šuolių tikslumo pratime, nekartą gerinęs Lietuvos parasiutininko rekordus.

AUGANTI KELME

Kelmėje sausio pabaigoje buvo pradėtas rekonstruoti tiltas per Krakantę, pritaikant į jį padidėjusiam eismui. Vykdomojo komiteto pirm. A. Sabanskio pranešimu, Kelmėje, rajono centre, plėsti jau yra paruoštas generalinis planas, jį įtrauktas naujas prekybinis centras ir gyvenamasis mikrorajonas. Gyventojų poilsui numatoma atnaujinti tenkinius prie Vilbėno upelio. Šį rudeni bus pastatyta vidurinė mokykla su 160 vietų bendrabučiu. Statomi modernūs kultūros rūmai.

V. Kst.

Albertos prov. kultūros min. H. Schmid. KLB apylinkės pirm. St. Noreika kvietė svečią pasakyti kalbą. Min. H. Schmid apgailestavo negalėjęs anksčiau atvykti, bet noris perduoti Alberto min. pirminkininko P. Loughed linkėjimus visiems lietuviams. Jis nustebino visus geru mūsų tautos istorijos pažinimu. Jam puikiai žinomos lietuvių kovos su kaimynais, istoriko Tacito pasakojimai, knygnešio laikotarpis, lietuvių kovos už spaudos laisvę bei nenulstamas lietuvių siekimas savo tautai laisvės. Alberto provincija ir Kanada labai vertina žmones bei jų pastangas gerinti savo pasirinkto krašto gyvenimą. Jis įteikė Kalgario lietuviams Alberto provincijos vėliavą.

Minėjimas-balius programos paruošimu, kalbų ir svečių gausumu buvo neeilinis. Pirm. St. Noreika pavyko visur laiku būti ir viską gražiai sutvarkyti. Visa valdyba ir jaunimas šventės pasiruošimui paskyrė nemažai laiko.

Tautos Fondui aukas rinko P. Devenis. Aukos bus renkamos ir po šios dienos. Loterijai laimingi buvo: J. Tomienė iš Brooks (gavo pietus miniaturas dail. K. Waldenn), latvių atstovas ir J. Krausas.

Vasario 16 yra visų lietuvių šventė. Šiais metais apylinkės valdybai teko ne tik surengti Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, bet ir prilipti bei pagerbti augstus svečius, jiems padėkoti už jų paramą. Todėl buvo gautos reprezentacinės YWCA patalpos, daromos didesnės išlaidos. Šiuo parengimu buvo lyg ir užbaigtas taip pat Kalgario miesto šimtmetinės iškilmes, vėr kurių ir Kalgario lietuviai, kiek pajėgiami, prisidėjo.

LITUVIŲ DIENA. Kalgario burmistras R. Sykes iškėlė prie miesto rotožės Lietuvos vėliavą. Ta proga viešai perskaitė akta, primenantį Vasario 16 paminėjimą. Šį reikšmingą dokumentą įteikė KLB Kalgario apylinkės pirm. St. Noreika. Susirinkusiųjų į vėliavos pakėlimą ir visų Kalgario lietuvių vardu S. Noreika padėkojo burmistrui už lietuvių pagerbimą, pakvietė atsilankyti į įvykstantį šeštadienį minėjimą ir kvietė dalyvavusius vėliavos pakėlimo prisiminti, kad iškelta vėliava skelbia visiems, jog šiame krašte nėra prispaudos ir kad visos tautybės gali laisvai ugdyti bei plėtoti kultūrinės savo tautos vertybes.

Dienraščio „Calgary Herald“ korespondentas padarė vėliavos pakėlimo nuotrauką ir išspausdino sekančios dienos laidoje iškilmių aprašymą. K.

Windsoro, Ont., tautinių šokių grupė, atlikusi programą Vasario 16 minėjime. Jai vadovauja — Lionė Homes Nuotr. Jono Urbono

HAMILTON

VASARIO 16 paminėta su įprastomis iškilėmis. Sekmadienį, 11 v., AV šventovėje kun. L. Januska pavergtos Lietuvos intencija atnašavo šv. Mišias, kuriose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Prel. J. Tadaraukas pasakė diena pritaikyta pamokslas. AV par. choras pagiedojo atitinkamą giesmę. Po Mišių buvo atgiedota „Libera“ už kritusius dėl Lietuvos laisvės. Prie altoriaus buvo padėtas vainikas. Tą sekmadienį už persekiojamus lietuvių tėvynėje buvo specialiai pasimelsta ir „Faith“ liuteronų šventovėje, kurios klebonas rev. C. Dechert yra didelis lietuvių draugas, o mūsų O. Statulius yra ten ilgametis par. tarybos narys.

Scott Park gimnazijos auditorija 4 v.p.p. prisirinko pilna žmonių. Prie įėjimo šiemet buvo dvi rinkliavos — Bendruomenės ir Heart fondai. Pastaroji kažkodėl buvo ir labai reklamuojama. Tokių ypatingų lietuvių švenčių proga visas rinkliavas reikėtų daryti vien Lietuvos laisvinimo reikalams. Kitiems, kad ir geriems tikslams, rinkliavas galėtų rasti kita laiką. Kanados himnų prasidėjo minėjimas. Prel. J. Tadaraukas pasakė labai prasmingą invokaciją. Bendruomenės pirm. L. Skripukutis dviem kalbom tarė atidaromąjį žodį. Po to sekė svečių kalbos. Pirmiausia kalbėjo Mrs. A. Jones, Hamiltono-Wentworth regiono pirm., kurios manymu Kanados lietuviai yra ypatingi kanadiečiai, pasiryžę dirbti ir kovoti dėl savo gimtojo krašto laisvės. „Miesto burmistras V. Copps sakė galįs didžiulius Hamiltono lietuvių koloniją, kuri praėjusiu rudeni sugebėjo surengti tokią didingą Kanados liet. dainų ir taut. šokių šventę. Kalbėjo dar latvių ir estų atstovai, ragindami savo kaimynines tautos brolius nenuleisti rankų kovoje už tiesą ir išsilaivimą.

Pagrindiniu šventės kalbėtoju buvo pakviestas iš Otavos prof. G. Procuta. Jaunai atrodantis paskaitininkas iš pradžių kalbėjo angliškai, peržvelgdamas charakteringas Lietuvos istorijos vietas ir lietuvių kovas už savo nepriklausomybę. Lietuviškoje dalyje jis jau nebekartojavo savo pasakytą tekstą ir kalbėjo lietuvių išsivijus temomis. Paskaitininkas mano, kad mes per daug barameis, per daug nepasitikim vieni kitais, gyvenančiais čia ir tėvynėje. Esame maža tauta, tad turime prodiuktyviau naudoti savo jėgas. Tiktai šiuo ten ir čia visi lietuviai žino, ko nori ir ko siekia, bet reikia naudoti skirtingas, laiko diktuojamas priemones. Turime bendrauti su savo kraštu, nes be lietuvių Lietuvoje negalėsime turėti nė laisvos Lietuvos. Nusisukdė, kad su tokiom mintim yra sunku patekti į išsivijus lietuvių spaudą.

Po visų kalbų sekė meninė dalis. Pirmiausia sol. R. Strimaitis savo švelniū, lyryniu tenoru padainavo 3 dainas ir susilaukė gausių publikos plojimų. Po to sekė sol. V. Verikaitis ir sol. R. Strimaitis duetai. Dainos girdėtos iš plokštelių, lengvos kompozicijos, pramoginio pobūdžio. Tokios šventės proga norėjosi girdėti ką nors patriotiško, ką nors apie mūsų brangią Nemuno šalį. Į sceną pasipylė mažieji „Gyvatara“ šokėjai, vad. J. Jakubyniėnės. Prie K. Deksinio akordeono muzikos jie pašoko Vėdarą, Suktinį ir Kalvelį. Mažieji, linksmi ir be sceninio įtempimo, šoko.

J. MATULIONIO KNYGA „Neramios dienos“ hamiltoniečių gausiai perkama. Tai gyvi atsiminimai iš voikiųjų okupacijos laikų buvusio laikinosios Lietuvos vyriausybės finansų ministerio ir vėliau gen. tarėjo, parašyti dienoraščio forma. Knyga galima gauti pas K. Milerį tel. 545-4058.

VIDA STANEVIČIENE Hamilton and District Citizenship taryboje eina atsakingas švietimo komiteto pirminkinės pareigas.

LITUVIŲ SPAUDOS KIOSKAS vėl pradėjo veikti. Kioska esame turėję čia prieš keletą metų, kai juo rūpino J. Pleinys. Dabar klebono pritarimu toki kioską prie parapijos salės atidare lietuvių pensininkų klubas. Jo vedėjų yra spausdinto žodžio žinovas Pr. Enskaitis.

LINA VERBIČIKAITĖ vasario 14, šv. Valentino dieną, iškėlė už Steven Savitz iš Collingwood. Jungtuves įvyko AV šventovėje, Hamiltone.

KESTUTIS SESTOKAS, kuris dabar Londono universitete baigia ruošti magistrą iš psichologijos, sušizėdavo su Onile Vaitkute iš Bos-

tono, kuri sutiduoja mediciną. Vestuvės numatomos vasarą.

ALD. VYT. APANAVICIAI džiaugiasi sulaukę antrosios dukrėlės, kuri gimė vasario 5 d. Šv. Juozapo ligoninėje.

FLORIDOJ, Miami, pabėgė nuo žiemos šalčio, atostogauja Ant. Lukas, Z. Pulianauskai ir O. Savickienė. K. M.

KVIECIAME VISUS LIETUVIUS dalyvauti šv. Kazimiero minėjime kovo 7 dieną, kuri yra ir Tikinčiosios Lietuvos Diena. Šv. Mišios atelitininkų intencija bus atlaikytos 11 v.r., po kurių įvyks minėjimas. Paskaitininkė p. Gražulienė iš Detroito. Hamiltono „Aukuras“ atliks modeloklacią P. Orentaitės-O. Voverytės iš „Kietas riešutas“. Po visų Mišių bus pyragų išpardavimas. Nepalieskite progos pasišonėti geriant kavutę ir parenti atelitininkus. Dalyvaukite gausiai šiame svarbiame parengime.

Hamiltono atelitininkai P A D E K A

Nuosirdus aciu visiem, kurie mane lankė ligoninėje, atsuntė korteles su sveikatos linkėjimais. Aciu už rūpestį dr. Gailiui, kun. A. Zilinskiui, dukroms, žentams ir anūkams. Ypatingas aciu dukrai Idai Paskauskieni. Niekada gyvenime neužmiršiu patirto nuosirdumo.

L. Mansch

Delhi - Tillsong, Ontario

TILLSONBURGO UKININKŲ KLUBAS kovo 14 d., 12.30 v. p.p. (tuoj po pamaldų) Delhi Sv. Kazimiero parapijos saleje kviečia metinį narių susirinkimą. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Valdyba

GERAI PAVYKĖS POBŪVIS. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino Delhi šaulių kuopa, vadovaujama Stepo Jakubickio, kartu su Tillsongburgo medžiotojų klubu „Vilkas“ š. m. sausio 31 d., 7 v.v., Tillsongburgo Community centro saleje suruošė gražiai pavykusi „žuikių“ pobuvį. Nors oras nebuvo palankus, bet atsilankiusių skaicius buvo didelis. Atvykusių buvo ir iš tolimesnių apylinkių, kaip Londonas, West Lorne, Hamiltonas. Ši sale yra viena gražiausių visoje platioje apylinkėje. Didžiuliam pastate yra plaukiojimo baseinas, pirtis, keletas kambarių fizinei mankštai. Negalint atvykti Toronto „Varpo“ chorui, meninę programą atliko Windsor tautinių šokių grupė.

JUDRIOS IR DARBSCIOS MOTE-RYS. Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Delhi skyriui per dvejus metus vadovavo sumani valdyba: pirm. J. Ziogienė, vicepirm. V. Garneienė, sekr. B. Vytienė, ižd. H. Ruginienė, St. Rosenberg ligonių lankytoja ir D. Norkienė. Jos organizavę paskaitas, minėjimus, kas sekmadienį žiemos metu vaicino parapijiečių kavute ir skaniais sumuštiniais, palaikė ryšį su kanadiečių moterų organizacijom, pasinutė Suvalkų trikampio lietuviams kelio kelia siuntinių. Sausio 4 d. visuotiniame susirinkime pasiskirstė pelną: religinei šalpai \$100, Lietuvių Fondui \$50, Tautos Fondui \$50, Bendruomenės knygnų \$50, centro valdybai \$40, „Moters“ žurnalui \$20, „T. Ziburiams“ \$25, Vasario 16 gimnazijai \$25, protiški atsilikusiems vaikams \$20, „Ateliciai“ \$15. Skyrius ne tik darbas, bet ir narėmis nemažas — turi 55 tautietes.

Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Rožė Augustinavičienė, vicepirm. Vanda Lapienienė, ižd. Elena Ruginienė, sekr. Elena Augustinavičienė, parengimų vadovė Regina Beržienė, ligonių lankytoja Albina Lapienienė. Sėkmės naujai valdybai religinė, lietuviškoji, socialinė veikloje.

ATGAIVINTA ŠOKĖJŲ GRUPE. Baigus gimnazijas ir išvažiavus tolimesnėms studijoms keliošikiai narių, „Palangos“ ansamblio nustojo veikles. Sudaryta nauja šokių grupė iš jaunesnių narių. Mokytoja — Rasa Ratavičiūtė. Grupės globėjos — ponios A. Ratavičienė ir E. Augustinavičienė. Kor.

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 15 d. Ogdon mokyklos patalpose. Po įžanginių minčių pagerbti tylos minute mirusieji ir laisvės kovų dalyviai. Už juos vasario 16 d. pasizadėjome išklaistyti Mišias kiekvienas atskirai. Vytautas Balčytis parodė Lietuvos vaizdus per projektorius. Ponios Bagdonienė, Drukerienė, Kriščiūnas paruošė užkandžius ir k.

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AUSRA IR JONAS JURASAI sausio 24-25 d.d. dalyvavo Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių surengtame politinių studijų savaitgalyje, jo simpoziume „Lietuviškoji įtampa, priežastys ir galimi sprendimai“, nušvietę sovietų okupuotos Lietuvos būklę. Jie taipgi kalbėjo jiems surengtose priešpriešose Los Angeles Hiltono viešbutyje, tarė žodį lietuviškos radijo valandėlės programoje, o J. Jurasas, pakviestas klebono prel. J. Kucingio, prabilo ir parapijos šventovėje. Jų pareikšimuose daugiausia buvo pakartotos jau anksčiau spaudoje skelbtos mintys apie lietuvių tautai gresiantį pavojų, apie kolaborantus, prisitaikičius ir apie didžiąją tautos dalį, kuri atmeta kolaboraciją.

LIETUVOS PASIUNTINYBEJE VASINGTONE Vasario 16-tosios vakarą buvo surengtas priėmimas lietuviams ir svečiams amerikiečiams. Juos visus sutiko Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir patarėjas dr. S. Bačkis su žmonomis. Iš svečių minėtini: diplomatinio korpuso dekanas S. Saccas, Nikaragvos ambasadorius, valstybės departamento R. Europos skyriaus direktorius N. Andrews, Baltijos reikalų vadovas T. Gerth, buvęs šio departamento paskretorius L. Henderson, kongreso atstovas Flood, senatoriaus Percy asistentas S. Cohen, Pasaulinės Latvijos Federacijos sekr. Br. Albsas, Latvijos atstovybės reikalų vedėjas dr. A. Dinbergs ir Estijos konsulas Niujorke E. Jaakson. Su būriu čiurlionių atsilankė ir šio ansamblio vadovas A. Mikulskis su pyragų išpardavimu. Nepalieskite progos pasišonėti geriant kavutę ir parenti atelitininkus. Dalyvaukite gausiai šiame svarbiame parengime.

Hamiltono atelitininkai P A D E K A

Nuosirdus aciu visiem, kurie mane lankė ligoninėje, atsuntė korteles su sveikatos linkėjimais. Aciu už rūpestį dr. Gailiui, kun. A. Zilinskiui, dukroms, žentams ir anūkams. Ypatingas aciu dukrai Idai Paskauskieni. Niekada gyvenime neužmiršiu patirto nuosirdumo.

L. Mansch

Delhi - Tillsong, Ontario

TILLSONBURGO UKININKŲ KLUBAS kovo 14 d., 12.30 v. p.p. (tuoj po pamaldų) Delhi Sv. Kazimiero parapijos saleje kviečia metinį narių susirinkimą. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Valdyba

GERAI PAVYKĖS POBŪVIS. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino Delhi šaulių kuopa, vadovaujama Stepo Jakubickio, kartu su Tillsongburgo medžiotojų klubu „Vilkas“ š. m. sausio 31 d., 7 v.v., Tillsongburgo Community centro saleje suruošė gražiai pavykusi „žuikių“ pobuvį. Nors oras nebuvo palankus, bet atsilankiusių skaicius buvo didelis. Atvykusių buvo ir iš tolimesnių apylinkių, kaip Londonas, West Lorne, Hamiltonas. Ši sale yra viena gražiausių visoje platioje apylinkėje. Didžiuliam pastate yra plaukiojimo baseinas, pirtis, keletas kambarių fizinei mankštai. Negalint atvykti Toronto „Varpo“ chorui, meninę programą atliko Windsor tautinių šokių grupė.

JAV LIETUVIŲ FONDO valdybos posėdyje Čikagoje smulkiai 1975 m. apyskaitą padarė ižd. K. Barzdukas. Fondas įnašai tais metais pakilo iki \$1.111.000 ir davė 6,08% pelno. Dėl to pelno skirstymo komisija lietuvišką veiklą galėjo parenti didoka \$41.000 suma. Iš administraciniams reikalams paskirtos samatos valdyba 1975 m. sutaupe \$4.963. Lietuvių Fondas tesia sol. Lilijos Sukytės rečitaliu prieš keletą metų pradėtą koncertų tradiciją. Siemet surengtas solistų D. Stankaitės, St. Baro, J. Vaznelio ir muz. A. Vasaicio koncertas davė \$2.100 pelno. Apie šį koncertą pranešimą padarė M. Remienė, jau planuojanti sol. A. Voketaičio rečitalį sekančių metų pradžioje. Nemaža dalis Lietuvių Fondu kapitalo yra investuota į biržos akcijas, kurių vertė šiuo metu yra pakilusi. St. Baras siūlė atkreipti dėmesį į šį faktą ir pasirūpinti kapitalo investavimu ir valstybinius paskolos laktus.

ELONA MARIJOSIUTE-AVANSIENĖ bendradarbiauja amerikiečių spaudoje, rašydama įvairiomis temomis. „The New York Times“ 1975. XII. 22 išspausdino ilgą jos rašinį „A Lithuanian and the Country Gentlemen“. Jame autorė rašo apie JAV dvišimtmetį, amerikiečius valstybiniams ir savo lietuvių proteivius, kurie tais laikais dar buvo vergai. Minint JAV 200 m. sukaktį, negalima remtis tik amerikiečių vaikystės paradais — reikia įjungti ir etnines grupes, kurių įnašas JAV gyvenime esąs labai pozityvus. Jei JAV steigėjai pabrėžė asmeninę laisvę, tai dabartinės valdžios pareiga budėti, kad ji būtų visuotinė, t.y. neišskirianti ir etninių grupių.

ATGAIVINTA ŠOKĖJŲ GRUPE. Baigus gimnazijas ir išvažiavus tolimesnėms studijoms keliošikiai narių, „Palangos“ ansamblio nustojo veikles. Sudaryta nauja šokių grupė iš jaunesnių narių. Mokytoja — Rasa Ratavičiūtė. Grupės globėjos — ponios A. Ratavičienė ir E. Augustinavičienė. Kor.

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 15 d. Ogdon mokyklos patalpose. Po įžanginių minčių pagerbti tylos minute mirusieji ir laisvės kovų dalyviai. Už juos vasario 16 d. pasizadėjome išklaistyti Mišias kiekvienas atskirai. Vytautas Balčytis parodė Lietuvos vaizdus per projektorius. Ponios Bagdonienė, Drukerienė, Kriščiūnas paruošė užkandžius ir k.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 15 d. Ogdon mokyklos patalpose. Po įžanginių minčių pagerbti tylos minute mirusieji ir laisvės kovų dalyviai. Už juos vasario 16 d. pasizadėjome išklaistyti Mišias kiekvienas atskirai. Vytautas Balčytis parodė Lietuvos vaizdus per projektorius. Ponios Bagdonienė, Drukerienė, Kriščiūnas paruošė užkandžius ir k.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 15 d. Ogdon mokyklos patalpose. Po įžanginių minčių pagerbti tylos minute mirusieji ir laisvės kovų dalyviai. Už juos vasario 16 d. pasizadėjome išklaistyti Mišias kiekvienas atskirai. Vytautas Balčytis parodė Lietuvos vaizdus per projektorius. Ponios Bagdonienė, Drukerienė, Kriščiūnas paruošė užkandžius ir k.

raičių šeima lankėsi Avellanedos Ausros Vartų parapijoje, dalyvavo J. R. Povilonio vestuvėse Merlo mieste, Buenos Aires provincijoje.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS leidžiamas savaitraštis „Tėviškės Aidai“ red. kun. Pr. Daukno vedamuoju vasario 17 d. laidoje paminėjo dvidešimtmetį. Šia proga pirmąjį savaitraščio puslapį papuošė 1956 m. vasario 11 d. išėjusio 1 nr. nuotrauka. Sukakties proga ALK Federacijos valdyba sveikina buvusius ir dabartinius „TA“ darbuotojus. Savo linkėjimus baigia žvilgsniu ateitin: „Su viltimi žvelgame į ateitį, kad bendromis pastangomis būtume atsparesni prieš blogą pavojų, prieš komunizmo blogą pavergtę Tėvynėje, kad „Tėviškės Aidai“ ir toliau skatintų tautinį-religinį gyvenimą, stiprintų, pratęstų ir išeiktų kelių perduoti tai prau-gančiai kartai.“

MINDAUGO IR RASA MAURAGIAI, neseniai sukūrę lietuvišką šeimą židini, iš Adelaidės persikėlė į Australijos sostinę Kanberą, kur jau įsigiję namą ir abu gavę mokytojų darbą. Rasa Kubiliūtė Adelaidėje buvo spėjusi pasizymėti kaip talentinga muzikė.

MELBURNO LIETUVIŲ SVENTOVEJE sausio 24 d. susituokė Jonas Sadauskas ir Verutė Sidabrinaitė. Jaunoji yra baigusi lietuvišką sekmadienio mokyklą ir joje mokytojauja. Mokytojos diplomą įsigijo Melburno universitete. Jaunieji susipažino H. Statkuviene vadovautoje tautinių šokių grupėje. Vestuvines važes jaunosios tėvai surengė didžiulėje palapinėje, kurioje buvo pakankamai vietos net šimtui svečių.

SIDABRINĖ VEIKLOS SUKAKTĮ šiemet ruošiasi paminėti Lietuvių Katalikių Moterų Draugija Melburne. Be kitų renginių, rugpjūčio 14-15 d. įvyks tautodailės ir meno paroda, kurios rodinis tikimasi rinkti tik iš moterų. Paveikslių, keramikos darbus, medžio bei gintaro dirbinius, įvairius rankdarbius parodai telkia jos iniciatorės I. Jokušauskienė ir M. Miliauskienė.

ITALIJA

STASYS LOZORAITIS, Lietuvos diplomatinio šefas, Vasario 16 proga radijo bangomis tarė žodį sovietinėje priešpriešoje kenciančiai mūsų tautai. Savo kalboje jis plačiau palietė Helsinkio baigminio akto galnes, pabrėždamas, kad jos nėra oficiali sutartis. Jis taipgi priminė JAV prez. G. Fordo prieš konferencijos užbaigą pareiktą įsipareigojimą nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą net ir po baigminio akto pasirašymo. S. Lozoraitis taipgi pasidžiaugė naujo

Redaguoja Ramutė Birgelytė ir Gabija Juozapavičiūtė, talkinamos kolektyvo

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Villa Marista, Argentinoje, Hektoras Survila ir Nelida Zavackaitė tariasi su Argentinios lietuviams

Nuvyke juokėmės, grįždami ašarojom

Moksleivių ateitininkų žiemos kursai Dainavoje

Pirmą Kalėdų dieną nekantriai laukiau vakaro. Laukė vėjas pustė sniegą ir šerkšnas margino langus. Trūko miego, nes naktį buvau Bernelių Mišiose, o diena prabėgo besirušiant ir besvajojant. Pagaliau jau ir vienuoliktą valandą — laikas važiuoti į autobusų stotį. Susirinkome stotyje keturios torontiškos. Belaukdamos pirmos valandos ir besidairydamos po autobusų stotį, pamatėme pažįstamus veidus. Tai buvo mūsų draugai montreališkiai. Jau daug smagiau pasijutome visi devyni — visų mūsų tikslas Dainava. Šiaip taip susigrūdome ir autobusą ir pradėjome ilgą kelionę. Bandėme užmigti, bet siaučiant sniego pūgai autobusas labai nepastoviai važiuojo ir miegoti buvo neįmanoma. Detroitą pasiekė džiaugėmės, kad jau netoli ir Dainava. Tačiau prie muitinės teko ilgokai palaukti, nes muitinės tarnautojai nutarė nuodugniai visą autobusą patikrinti. Teko tampti savo lagaminus, miegamaisius ir visokių ryšulėlius iš vienos vietos į kitą. Visi bijojom, kad nelieptų atidaryti lagaminų, nes žinojom, jog tiek daiktų nesukimsime atgal, kiek su mamytėmis pagalba ten sudėjom. Matėm kaip policija tikrina žmones. Ir tai atrodė labai neįtikėtina. Džiaugėmės, kai įlipom į autobusą, kuris buvo jau paskutinis žingsnis į Jackson. Po dešimties valandų keilonės išsikrovėme Jacksono ir pirmiausia skubėjome skambinti į Dainavą. Koks nusivylimas, kai pasirodė, kad amerikietiški telefonai nenori pripažinti kanadiškų pinigų. Šiaip taip prisiskambinome, ir Linas Mikulionis pažadėjo kaip galint greičiau mus paaimti. Užtruko porą valandų, nes keliai buvo užpustyti ir į Dainavą dar tik vienas automobilis buvo atvažiavęs.

Atvažiavę į Dainavą, radome vos keletą žmonių. Buvo malonu laukti kitų atvažiuojant, susitikti senus draugus, pamatyti naujus veidus. Po pietų jau buvo apie 50 kursantų. Visa stovyklavietė atgijo, girdėjosi juokai, sveikinimai, klyksmai, ašaros. Jautėsi, kad stovyklos dvias augo ir didėjo su kiekvienu nauju kursantu, su kiekvienu pasisveikinimu, kad kursų dvias bus stipri ir graži.

Pirmąją kursų dieną praleidome betvarkydami kambarius, beplepėdami su draugais, susipažindami su naujais.

Linus Mikulionis — žiemos kursų stovyklos komendantas atidarė 1976-77 m. žiemos kursus, sveikindamas visus suvažiavusius ir kviesdamas visus prie stalų vakarienei. Mes, torontiškos, jau žinojome, kad maistas bus skanus ir geras, nes mūsų torontiške P. Razgaitienė buvo šeimininkė. Taip ir buvo — kas norėjo svorį numesti, tai turėjo atidėti kitam laikui, nes čia reikėjo sugautis, kad svoris nepadidėtų.

Po vakarienės vėl visi išsiskirstė, kas nusnausti, kas pasiplepėti, kol buvome pašaukti į vakarinę programą. Daugumas mieguisti nuėjome į vakarinę programą, kur laukėme pradžios. Lina Vaitiekūnaitė ir

Danutė Sušinskaitė pravedė linksma, pilną žaidimų ir juokų vakarą. Po programos prasiėjo šokiai, kurie truko labai trumpai. Niekas neportestavo ir nesigailėjo, nes visi galvojo apie šiltas loves ir saldžius sapnus. Vadovybė net neturėjo problemos su tylos paskelbimu — daugumas jau miegojo ir net negirdėjo, kada tyla prasiėjo.

Tipiška kursų diena prasidėjo sekančią rytą 7.30. Vadovė tempė miegančias kursantes iš lovų ir laukė prie durų, kol visos išsirangė, nes jeigu būtų nelaukusios, tai tylos valanda būtų labai ilgai užtrukusi.

Kun. J. Staškus laikydavo Mišias 8 v.r. Po Mišių visi išalė bėgdavome į valgyklą prie stalų ir laukdavome pusryčių. Po kiekvieno valgio mergaitės turėdavo daug juokų stebėdamos berniukus, kurie irgi buvo įpareigoti iš eilės plauti indus. Po pusryčių būdavo tvarkymosi laikas. Tačiau daugumas mūsų, pasiūžūrė į savo kambarius, atidarytus lagaminus, suverstus daiktus and lovų ir po lovomis, tik ranka nuomodavome, nes sunku buvo ir žinoti nuo kurio galo pradėti tvarkytis. Taip dažniausiai ir likdavo mūsų kambariai netvarkyti. Laimė, kad mūsų mamytės nematė.

9.30 prasidėdavo pirmoji paskaita. Iš pradžių kursantai buvo suskirstyti į dvi grupes, kad būtų lengviau, bet į galą stovyklos sueidavome visi kartu. Paskaitų metu kursantai darė užrašus ir atidžiai klausė, nes paskaitos būdavo įdomios. Be to, jeigu neklausytum, tai pasakiusi ir diskusijos negalėtum dalyvauti. Paskaitos trukdavo iki 12.30. Turėdavome ir pertraukas, per kurias vieni skubėdavo išgerti kavos, kiti kalbėdavosi su paskaitininku, tretieji apstovė piningą dainavą, ketvirtieji bėgdavo į lovas nors penkiom minutėm akių sumerkiti.

Pietūs būvo apie 1 v., o po to — poros valandų laisvalaikis. Čia atgydavo visa stovykla. Daugumas, šiltai apsirengę, bėgdavo į Rambyną ir Kryžiaus kalnus slidinėti. Iš ten daugiausia juokų ir triukšmo girdėdavosi. Kiti buvo atsivežę visokių prašmatnių foto aparatų ir stengėsi kuo daugiausia nuotraukų padaryti, nes gamta Dainavoje atrodė kaip pasakojė. Viskas apdengta sniego patalais, viskas balta, ramu. Kaikurie eidavo pasivaikščioti ir gamtos grožiu pasigėrėti. Buvo ir tokių, kurie nosies iš namų neiškišo ir arba sėdėjo savo kambariuose ir kalbėdavosi, arba klausėsi muzikos Baltųjų Rūmų salėje.

Po laisvalaikio nesukbėdami visi rinkdavosi į paskaitą, kuri trukdavo iki 6.00 v.v. Po šios paskaitos vykdavo diskusijos, kurias tvarkydavo patys kursantai. Čia būdavo labai įdomių klausimų ir kartais dar įdomesnių rezultatų.

Vakarinės programos būdavo labai įdomios ir įvairios. Turėjome šokių, linksma vakarių, skaidrių rodyką iš vasaros stovyklų. Turėjome ir laužą (viduje), dainuodavome, vaidindavome.

Vienas vakaras buvo skirtas susikaupimui. Jis buvo labai giliai jautrus ir gražus — tikrai vienas gražiausių vakarų.

Naujų metų vakarą buvo savos kūrybos vakaras. Daugumas kursantų dalyvavo programoje savo sukurtais rašinėliais, eilėraščiais, vaidinimais ir dainomis. Naujus metus sutikome šokiais ir dainomis. Kas gali būti linksmiau ir maloniau kaip būti kartu su geriausiais savo draugais, juos pasveikinti su naujais, metais, palinkėti laimės. Buvo dar linksmiau kordoriuje, kur buvo susidariusi nemaža eilutė kursantų prie telefono ir bandė skambinti savo namiškiams. Čia vėl ne tik su saviškiais kalbėjome, bet ir nepažįstamiems televizijos linke, jome laimingų naujų metų, džiaugėmės galėdami girdėti savo artimųjų balsus.

Tuoju po naujų metų sutikome visi rimtai susikaupėme pirmosioms šių metų Mišioms. Po jų, nors jau ir pavargę buvome, dar nesinorėjo skirtis su draugais, vis dar stovėjome būriais, šnekučiuavomės, dainavome ir norėjome kuo ilgiau būti su savo draugais. Tačiau vadovybė turėjo kitokių planus ir šiaip taip prikaltė skirstytis, sakydami, kad rytojau dieną mūsų laukia ilgas keltas.

Sekantį rytą atėjo ta liūdniausia visokių stovyklų ir kursų diena. Tai diena, kai reikia tarti sudiev ne tik draugams, vietoje, bet ir "iki pasimatymo" stovyklos ar kursų dvasiai, kuri mus taip stipriai surišo per tokį trumpą laiką. Tai diena, kurioje galvojai apie praėjusias dienas, kiek išmokta, kiek naujo sužinota. Galvojome apie mūsų kursų temą — futurologiją (ateities problemas). Prisiminėme vakarines programas, laisvalaikius. Prieš akis plaukė veidai kuopų atstovų, pranešančių apie savo kuopos veiklą, veidai draugų, besijuokiančių, rimtų, išdukanjančių, ašarojančių... Pažvelgėme į savo širdis ir rado me jas pilnas draugystės, meilės ir žinojimo, kad ta draugystė bei meilė niekada neisbės.

Buvo tylu tą paskutinę žiemos kursų dieną; liūdna ir tuščia. Vienas po kito išvažinėjo draugai savo keliais su ašaromis akys. Su ašaromis akys juos išlydėjo pasiliekančiai. Tikrai gal ir buvo liūdna, gal ir širdis spaudė, bet širdies gilumoje visi žinojome, kad pirmą pasitaikiusia proga vėl skubėsime susitikti, pasimatyti, kad stengsimės išnaudoti kiekvieną akimirsnį kartu pabūti, o savo patyrimus giliai širdyje laikysime.

Birutė Nakroščiūtė

MEDUS —
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose.
Iš bitynų: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Lietuvių veiklos dinamika per jaunimo organizacijas

Uždavinys būtų labai lengvas, jeigu maišas, kuriame bruzdėtų skirtingų ideologijų organizacijos bei vienetai, sudarytų lietuviškos veiklos dinamiką. Deja, klausimas yra vis dėlto komplikotas ir reikalauja nagrinėjimo.

Prieš pradėdant betkokį lietuviškos veiklos dinamikos nagrinėjimą, reikėtų pirmiausia formuluoti "veiklos dinamikos" aptartį, paliešti skirtingus aspektus, tačiau aš tesiribiosiu organizacijomis.

Aplamai, veiklos dinamika yra žmogaus santykis su jo gyvenama aplinka: kiekvienas turime galią ją pakeisti ir jai daryti itakos. Šašoningai ar nesašoningai mes stengiamės priartėti prie savo aplinkos arba nuo jos šalintis. Koks bebūtų tikslas, dalyvavimas organizacijose sudaro galimybes žmogui angažuoti bendram darbui ir siekti to tikslo, kurį gal būtų sunku pasiekti individualiai. Dalyvavimas organizacijose skatina žmogų save pažinti, save surasti ir, svarbiausia, surasti sau priklausanti vietą visuomenėje. Žinant, kad kiti organizacijos dalyviai siekia panašių tikslų, žmogus įgyja tam tikrą saugumą ir pasitikėjimą savimi. Tokiu būdu organizacinė veikla išvysto žmogaus asmenybę ir, svarbiausia, ugdo savijautą: ji idėgiai atsakomybės jausmą sau ir kitiems, jį tampa komunikacijos laidu tarp individo ir aplinkos.

Tokia mano samprata "veiklos dinamikos" ryšium su organizacijomis.

Tačiau žvelkime į lietuviškos veiklos dinamiką ir ribokimės šiuo atveju lietuvių jaunimo organizacijomis ar vienetais. Lietuvių jaunimo organizacijos tremtyje (ideologinės organizacijos, kultūriniai rateliai, ansambliai, betkokie vienetai) keitėsi su laiku ir gyvenamomis sąlygomis. Todėl tikslai, kuriuos organizacijos turėjo prieš 50 ar 25 metus, yra skirtingi nuo tų, kuriuos mes turime šiandien. Sakysite, kad tai yra savaimė aišku: mados keičiasi, uniformos keičiasi, muzika keičiasi, šokiai keičiasi. Iš tikrųjų, išorini pasikeitimais labai matomas. Bet ir pati organizacijos esmė, siūdanys ją skirtinga nuo tos, kurią pažino mūsų tėvai ar vyresnių kartų jaunimas. Prieš 50 ar 25 metus atveitai lietuviai, nemokantys krašto kalbos, nepažįstantys jos kultūros, politikos, stėgė tautinių šokių grupes ir visokių kultūrinių ratelių, nes, aišku, išgyvenimas sunkių dienų yra lengvesnis būryje. Palikus gimtąjį kraštą, atsiradus svetimoj aplinkoj, kur grėsė visokie integracijos sunkumai, reikėjo įieškoti ir save panašių individų. Skirtingų ideologijų organizacijų — skautų, ateitininkų pasiuntinių, atvažiavę į skirtingus išveivijos kraštus, vykdė jiems patikėtas užduotis.

Šiandien mes visi esame savo gyvenamųjų kraštų piliečiai. Mes mokame jų kalbas, esame dalis jų kultūrų ir politikos. Mums aplinka yra sava, ir problemos, palyginus, lengvai sprendžiamos. Mes esame taip gerai įsijungę į savo gyvenamo krašto visuomenę, kad mums gresia pavojus neišvystyti didesnę dalies lietuviško identiteto. Mes jau nebesirenkame YMCA patalpose, bet specialiai mums patatytuose jaunimo centruose, lietuvių namuose, parapijų salėse. Susirinkę mes mokomės lietuvių kalbos, istorijos, šokių, dainų, bendruomeninio darbo ir t.t. Šie faktoriai sudaro lietuvišką mūsų identitetą, lietuvišką žmogų. Tokiu būdu lietuviškos jaunimo veiklos dinamika per jaunimo organizacijas nesiriboją vien tik susibūrimu ir išvykomis, bet yra angažuojantis faktorius, kuris atlieka informacinį, atsakingą ir praktinį darbą.

Dabar norėčiau pasiūlyti tam tikras gaires, kurios vystytų lietuvių jaunimo veiklos dinamiką per jaunimo organizacijas. Aptartį, kurią daviau, yra teorinė. Reikia rasti būdų jai įgyvendinti. Ir čia atsiranda problema. Gairių yra labai daug. Norint, galima rasti daugybę veiklos planų. Manau, kad du principai turėtų būti aiškūs visiems, jei norime puoselėti lietuviškos veiklos dinamiką per jaunimo organizacijas.

1. JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SUTARIMAS SIEKTI VIE-
NO BENDRO TIKSLO. Kokiam krašte ar mieste begyventum, lietuvių organizacijų veikla turi

pagrindė bendrą bruožą: 30 organizacijų, 15 veikėjų, jų tarpe 12 pirmininkų. Čia, pripažįstai, perdėtai nusakiau, nenorėdama paniekti. Tai yra labai natūralu ir gal net būtina dėlto, kad mes kiekvienas galvojame skirtingai, mūsų gyvenimo tikslai nevisada suderinti, mūsų mintys vieniems priimtinos, kitiems ne. Laikantis organizacijos aptarties bei vaidmens, suprantama, kodėl negausioje lietuvių išveivijoje yra labai daug organizacijų.

Tačiau kyla klausimas: kiek skiriasi organizacijų tikslai? Ar ne tikslų siekimo būdai sudaro pagrindinį skirtumą ir veiklos dinamiką? Iš tikrųjų, kiekviena organizacija turi ir privalėtų turėti savo kelią bei savo ženklus, tačiau visi organizuoti vienetai turėtų susiburti vienoje ir toje pačioje sankryžoje. Kai kalbu apie priėjimą prie tam tikro sutarimo, turiu galvoje tą sankryžą, į kurią būtų nukreiptos visos strėlės. Bet kas jinai yra, kokia jos prasmė bei vaidmuo, tai yra jaunimo sąjungai tinkamas diskusijos klausimas bei uždavinys. Suradimas tos sankryžos ugdytų tikrą veiklos dinamiką, nes jai reikia daug padalinių, bet vieno pagrindinio taško.

2. Antras principas atkreipia dėmesį į praktiškumą: KAIP KONKREČIAI ORGANIZACINĖ VEIKLA GALI SKATINTI ŽMOGŲ SAVE PAŽINTI, SAVE SURASTI IR, SVARBIAUSIA, SURASTI SAU PRIKLAUSANČIĄ VIETĄ VISUOMENĖJE? JEIGU KALBA, KULTŪRA, BENDRUOMENINIS DARBAS SUDARO TĄ "LIETUVISKĄ ŽMOGŲ", ŠIUOS FAKTORIUS REIKIA PUOSELėti.

Žvelkime į kultūros puoselėjimą per jaunimo organizacijas. Net nebandydama aptarti lietuviškos kultūros vaidmens, norėčiau tik pabrėžti, kas paskutiniuos laikais yra pasikeitę šioje srityje. Jei prieš kelias dešimtis metų jaunimas mėgino užmiršti ar gal "užkasti" lietuviškos savo kultūros šaknis, tai šiuo metu vyksta ryškus jų atkasinėjimas.

Kanadoje lietuvių skautų organizacija Montrealyje 1973 m., Kanados valdžios remiama, paruošė lietuviškos tautodailės projektą "Vaivorykštė". Šio projekto dėka skautai ne tik rengė lietuviškos tautodailės meno parodas, bet ir patys ją kūrė bei rodė savo darbus įvairiems miestams ir lietuvių visuomenei. Šis projektas nebuvo vienkartinis įvykis: jis tęsia savo veiklą ir dabar, ugdymas jaunimo tarpe lietuviškos tautodailės pajutimą.

Kitas pavyzdys — vis daugėjantis skirtingų skaidrių montažų skaičius apie dabartinę Lietuvą. Vis daugiau ir daugiau jaunų žmonių važiuoja į Lietuvą ir sugrįžę surikuoja savo keilonės įspūdžius, sakyčiau, gan profesionaliai. Tokiu būdu tai nėra vien turistinis reikalas, bet tikras lietuviškos kultūros perdavimas jaunimui. Kelios studentų bei jaunimo sąjungos tais montažais pasinaudojo, bet klausimas kyla: ar pilnai išnaudojame šias idealias sąlygas?

Dabar norėčiau prieiti prie antro faktoriaus — kalbos. Tai ne naujiena, kai išgirstame žmones kalbant apie lietuvių kalbos

nykimo procesą. Galėtume meti metais tėti diskusijas apie jos prasmę bei vaidmenį lietuviškuo išlaikymui, tačiau galime spręsti lietuvių kalbos naudingumą viena labai paprasta pastaba. Kiek jaunu žmonių jaučia reikala tobulinti lietuvių kalbą bei ją išmokyti? Geriausias pavyzdys — Pietų Amerikos jaunimas. Būtų įdomu žinoti, kiek jaunuolių mokėsi lietuvių kalbos besirušiant III PLJK?

Antras pavyzdys, reikšmingas šiam faktoriui — lituanistinės savaitės. Stebimės visi jų pasisekimu bei dalyvių gausumu. Kodėl mes grįžtame prie tos mirštančios lietuvių kalbos? Atsakymas yra tik vienas ir labai paprastas: jauciamas jos reikalingumas. Jeigu jaunam lietuviui tai yra naudinga, reikia sudaryti sąlygas, kad jis galėtų siekti savo tikslo. Tokiu būdu kalbos išlaikymas pasidaro dalis lietuviškos dinamikos per organizacijas, nes kas kitas, jei ne organizuoti vienetai, gali suorganizuoti lituanistinius kursus bei studijines savaites?

Trečias klausimas — bendruomenės darbas. Nežinau, ar geras terminus naudoju, mėginama paryškinti labai svarbų lietuviškos veiklos dinamikos aspektą: įieškoti ryšių, teikti informaciją ir ją skleisti plačiu mastu. Kas kitas kaip visokios jaunimo organizacijos bei vienetai, kurie suburia daugumą jaunų žmonių, gali tuo atveju pasidabuoti? Bet čia susiduriame su ta pačia problema: nėra ryšio tarp jaunimo organizacijų tikslu ir jų vaidmens. Bendruomenėje ar aplamai lietuvių visuomenėje.

APIE KĄ AŠ NORĖČIAU SKAITYTI LIETUVISKAME LAIKRAŠTYJE?

Yra gerai žinomas faktas, kad labai mažai kas iš jaunesnės kartos skaito dabartinius lietuviškus laikraščius. Jaunimas pripratęs modernesniu stiliumi rašyti ir skaityti, o lietuviški laikraščiai yra senoviški.

Laikraščiuose randami tik didesni politiniai įvykiai ir senimo rašinėliai. Kartas nuo karto būna idėta ir maža dalis jaunimo rašinių. Jei tėvai nori, kad vaikai skaitytų, reikia daugiau jaunimo rašinių dėti. Man įdomu skaityti jaunimo mintis. Gal tada pradėčiau ir kitus straipsnius skaityti.

Žinoma, nevsi mėgsta rašyti. Dauguma lietuviško jaunimo niekad laikraščiu nerado. Bet jei būtų daugiau konkursų arba bent raginimas iš tėvų pusės, jaunimas rašytų į laikraščius ir tada pradėtų tuos laikraščius skaityti. Tai padėtų ir lietuviškumui, nes jaunimas geriau rašytų bei kalbėtų. Prateštume mūsų kultūrą bent dar vienai generacijai.

Bet jei to negalima padaryti, tai tegul dabartiniai straipsnių rašytojai rašo modernesnę te-

Norėčiau suminėti paskutinį pavyzdį iš Vokietijos jaunimo sąjungos veiklos. Turėjau labai mažai laiko susipažinti su šia veikla, bet manau, kad tai galėtų būti geros gairės betkokiom jaunimo organizacijom, kurios rūpinasi ne tik savo veikla, bet nori pažinti ir kitų veiklą. Ten yra įsteigtas "Kontaktas", "kurio veiklos idėja yra rinkti ar skleisti bendrai, asmeniškai visokias informacijas, renka jaunuoju adresu, žinias apie susirinkimus ar susibūrimus vietovėse, apie kultūrinius ar kito pobūdžio įvykius, apie į Vokietiją atvykstančius lietuvius ir tokiu būdu padeda ne tik vietiniam jaunimui pažinti savo bendrą veiklą, bet ir iš užsienio atvykusiam jaunimui prisijungti prie tos veiklos." Tai yra reikšmingas veiklos planas betkokiai jaunimo organizacijai ar vienetai.

Palietus gal pačius pagrindinius faktorius, kurie yra reikšmingi lietuvių veiklos dinamikai per jaunimo organizacijas bei vienetus, atsiveria durys į, sakyčiau, labai dinamišką veiklą. Deja, praktiškai visi veiklos būdai turi savo trūkumus ir gal nepilnai įgyvendina savo tikslus.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad egzistuoja veiklos dinamika per jaunimo organizacijas, bet abejoju jos intensyvumu. Jeigu mes, gerai susipažinę su faktoriais, kurie sudaro lietuvišką žmogų, pajėgsime sudaryti veiklos planus (ar tai naudodamiesi praeities pavyzdžiais, ar sukurdami naujus), juos suderinti, surasti vieną bendrą kalbą, supratimą, — mes savo veiklon pažadu įnešime tikros dinamikos.

Tikrai yra nuobodu skaityti apie tą pačią temą 10 kartų. Pavyzdžiui, apie Simo Kudirkos teismą. Tą temą nagrinėjo tiek daug žmonių, kad didžiausias jo gyvenimo įvykis buvo paverstas nuoboduliu.

Aš nesmerkiu asmeninės kūrybos, bet ar laikraščiams trūkstama medžiagos, kad jie turi spausdinti beveik viską, ką jie gauna? Jei iš tiesų medžiagos trūkumas yra toks didelis, tokie laikraščiai turėtų būti rečiau išleidžiami, bet su geresniais straipsniais.

Laikraščių būklę galima pagerinti, reikia tik, kad daugiau žmonių rašytų — senimas ir jaunimas — ir kad redakcijos rūpestingiau atrinktų medžiagą.

Rima Gustainytė

Redakcijos pastaba. Miela Rima, ačiū už pirmąjį rašinėlį, kuris pasiekė "Jaunimo Ziburius" per lituanistinį Toronto seminara. Gerai pastebėjai — nedaug jaunimo rašo lietuviškiems laikraščiams. Tad rašyk dažniau "Jaunimo Ziburiams" moderniu stiliumi. Laukiame!

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
GIFTS INTERNATIONAL INC.
2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje buvo ir romantiškų momentų: Kristina Valavičiūtė iš Brazilijos kalbasi su tautiečiu iš JAV stovykloje, kuri buvo surengta Argentinoje

Nuotr. D. Blaundžiūnaitės

Laiškai "Tėviškės Žiburių" redaktoriui

MIELAS KUNIGE GAIDA,
Hamiltono Vyskupo Valančiaus šeštadienės pradžios mokyklos ketvirtas skyrius sveikina Jus. Rašėme laiškus, piešėme paveikslus. Vaikai mėgsta rašyti ir kairie Jums iškėlė klausimus. Labai dėkojau Jums, jeigu perskaitytumėte laiškelius ir kaip nors atsakytumėte trumpai į klausimus. Jie visi labai laukia, net ir aš pati.

Linkiu viso geriausio,
Su pagarba,

RŪTA SIULYTĖ,
IV skyriaus mokytoja

Mielas kunige Gaida,
Labas! Aš esu ketvirtame skyriuje lietuviškojo mokykloje Hamiltone. Aš norėčiau sužinoti daugiau apie Jūsų darbą. Kaip Jums patinka būti "Tėviškės Žiburių" redaktoriu? Kiek metų dirbate ten? Kiek ilgai trunka vieną laikraštį atspausdinti? Kaip atrodo spausdinimo mašinos? Kiek spausdinimo mašinų turite? Sudiev!

Stasys Kareckas

Labas, kunige Gaida,
Aš esu 9 metų. Einau į lietuvišką mokyklą. Aš esu ketvirtame skyriuje. Aš noriu žinoti, kiek žmonių dirba Jūsų spaustuvėje? Girdėjau, kad yra kiekvieną mėnesį vaikų skyrius "Žiburėliai". Ar visi gali jame rašyti?

Arūnas Kežys

Mielas kunige Gaida,
Mano vardas yra Ričardas Kontenis. Aš noriu Jus paklausti, ką veikiate per dieną? Mūsų mokytoja sakė, kad Jūs esate laikraščio redaktorius. Kiek žmonių dirba spaustuvėje? Aš einu į lietuvišką mokyklą, esu ketvirtame skyriuje. Jūsų draugas —

Ričardas Kontenis

Mielas kun. P. Gaida,
Labas! Laimingų Naujų Metų! Kiek žmonių dirba spaustuvėje? Kiek metų Jūs ten dirbate? Ar mėgstate savo darbą? Aš esu ketvirtame skyriuje lietuviškojoje mokykloje. Aš rašau Jums laiška, kad galėčiau geriau rašyti lietuviškai. Ar Jūs galėsite mūsų klasei parašyti laiška? Mes lauksime.

Daiva Koperskytė

Labas, kunige Gaida,
Mano vardas yra Loreta Mačytė. Aš Jums turiu porą klausimų. Kiek valandų Jūs dirbate?

Redaktoriaus laiškas mokiniams

MALONŪS HAMILTONO MOKINIAI,
Pirmiausia dėkoju jums visiems už gražius laiškus, kuriuose klausiate daugelio dalykų. Bandysiu atsakyti į jūsų klausimus.

Galiu pasakyti, kad redaktoriaus darbas yra įdomus — kiekvieną dieną vis nauji dalykai, nauji žmonės, nauji rūpesčiai. Darbas nėra sunkus, bet ilgas. "Tėviškės Žiburiams" kasdien reikia skirti 12-14 valandų, kartais ir daugiau. Savaitinio laikraščio paruošimas spaustuvėje užima ištisas 6 dienas, o redaktoriams reikia padirbėti ir sekmadieniais. "T. Žiburių" spaustuvėje, administracijoje ir redakcijoje dirba 6 žmonės.

"Tėviškės Žiburių" redakcijoje dirbu nuo 1954 metų, taigi jau 22-ji metai. Jei šis darbas nebūtų patikęs, tikriausiai tiek metų nebūčiau skyręs spaudai.

Kai atvykau į Torontą, jau radau "Tėviškės Žiburius", redaguojamus dr. A. Šapokos. Laikraščio steigėjai tą vardą sugalvojo 1949 m., kai rengėsi spausdinti naują savaitraštį. Jie prisiminė Vokietijojeėjusį laikraštį "Žiburiai", pridėjo dar vieną žodį "tėviškė" ir sudarė naują pavadinimą.

Turime skyrių, kuris vadinasi "Žiburėliai" ir yra skirtas jauniems mokiniams. Jis spausdinamas maždaug kartą į mėnesį. Jame rašo ir mokytojai, ir mokiniai. Kviečiu rašyti ir jus.

Dirbant redakcijoje, reikia mokėti keletą kalbų. Tenka skirti ne tik spaudą įvairiom kalbom, bet ir palaikyti ryšius su įvairiais žmonėmis.

Laiškų ir laikraščių ateina daug. Reikia juos visus peržiūrėti, atsakyti, panaudoti.

Klausiate apie spaustuvę, raštinę, patalpas. Geriausia atvažiuoti ir pamatyti. Iš Hamiltono

Ar daug žmonių Jums siunčia laiškus? Ar Jūs man galite pasakyti koks buvo įdomiausias straipsnis laikraštyje? Kiek metų Jūs dirbate ten? Kiek žmonių dirba su Jumis?

Loreta Mačytė

Labas, kunige Gaida!
Aš Jus sveikinu su Naujais Metais. Mano vardas Rūta Sadauskaitė. Kaip ilgai Jūs dirbate ten? Kiek žmonių ten dirba? Kaip ilgai trunka laikraštį atspausdinti? Ar Jūs spausdinama mašina didelė? Aš rašau šią laišką lietuviškojo mokykloje. Mano mokytojos vardas yra Rūta Siulytė. Kas sugalvojo laikraščio pavadinimą "Tėviškės Žiburiai"? Ar Jums patinka būti "Tėviškės Žiburių" redaktoriu? Kaip Jums patinka dirbti ten? Sudiev! Jūsų draugė —

Rūta Sadauskaitė

Labas, kunige P. Gaida,
Kiek metų, kai Jūs turite doktoratą? Ar Jūsų darbas sunkus? Kiek žmonių dirba "Tėviškės Žiburiuose"? Ar Jūs norite kur nors kitur dirbti? Mano pavadė yra Skverekaitė. Gal Jūs pažįstate mano tėvelį? Kaip ilgai trunka laikraštį atspausdinti? Baigsiu laiškus, sudiev!

Danutė Skverekaitė

Labas, kunige Gaida!
Sveikinu Jus su Naujais Metais. Mano vardas yra Silvija Stonkutė. Ar Jums patinka būti "Tėviškės Žiburių" redaktoriu? Kaip ilgai trunka laikraštį atspausdinti? Kiek žmonių dirba ten? Aš šią laišką rašau lietuviškojo mokykloje. Mano mokytoja yra Rūta Siulytė. Ji moko mane. Aš esu ketvirtame skyriuje. Sudiev!

Jūsų Silvija Stonkutė

Mielas kunige Gaida,
Aš Jums rašau šią laišką, nes noriu žinoti daug dalykų. Kas sugalvojo vardą "Tėviškės Žiburiai"? Jūs manęs nepažįstate, bet aš skaitau laikraštį. Ar Jums patinka būti redaktoriu? Kiek žmonių dirba ten? Ar darbas sunkus? Kiek spausdinimo mašinų yra spaustuvėje? Kiek kalbų mokate kalbėti? Kaip Jūsų raštinė atrodo? Kaip ilgai trunka atspausdinti laikraštį? Aš šią laišką Jums rašau, nes mano mokytoja nori, kad aš rašyčiau. Sudiev!

no į Anapilį nėra toli. Kviečiu aplankyti "Tėviškės Žiburius". Džiaugiuosi, kad einate ir į lietuvišką mokyklą, mokotės lietuviškai skaityti bei rašyti. Lietuvis, nemokantis lietuviškai kalbėti bei skaityti, yra panašus į žmogų be liežuvio, o nemokantis rašyti — į žmogų be rankų. Linkiu jums gerai išmokti lietuvių kalbą, pamėgti lietuvišką laikraštį, knygą, pamilti Lietuvą, būti geras Kanados piliečiais ir krikščionimis.

Jūsų kun. Pr. Gaida

Premija visuomenės veikėjui

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos centro valdyba, kuriai pirmininkauja vysk. V. Brizgys, nustatė taisyklės, pagal kurias yra skiriama visuomenininko premija.

1. PLKB steigia kasmetinę premiją visuomenininkui, kurios mectenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.
2. Premija skiriama asmeniui, kuris visuomenine veikla daugiausia pasitarnavo lietuvių bei krikščioniškos kultūros idealų skleidimui lietuviuose, artimai siekdamas visuomeninę bei organizacinę plotmę.

3. Kasmetinė \$500 premija išmoka mectenatas kun. dr. J. Prunskis metų pradžioje.

4. Vertintojų komisijos išrinkta premijai gauti asmenį PLKB centro valdyba pateikia mectenatui kun. dr. J. Prunskui, kad išmokėtų premiją.
5. 1975 m. visuomenininko premija, ketvirtoji iš eilės, skiriama 1976 m. balandžio mėnesį.

6. PLKB centro valdyba sudaro 5 asmenų vertintojų komisiją, parinkdama kiekvienais metais įvairius žymynus bei lietuvių kolonijas.

7. Premijai gauti kandidatus gali siųlyti visi lietuvių, pateikdami vertintojų komisijai motyvuotą raštą iki 1976 m. kovo 15 d.

8. Vertintojų komisija iš pasiūlytų arba savo iniciatyva parinktų kandidatų išrinkti asmeni visuomenininko premijai gauti iki 1976 m. kovo 31 d.

9. Premijos paskyrimą skelbia PLKB centro valdyba, nustatydama kada ir kur ta premija bus įteikta.

10. PLKB centro valdybos paves tas Kanados Lietuvių Katalikų Centras sudarė šią vertintojų komisiją 1975 m. visuomenininko premijai skirti: pirm. K. Manglicias, sekr. dr. O. Gustainienė, nariu — kun. dr. Pr. Gaida, dr. S. Cepas, inž. J. Kšivickis.

11. Asmuo, siūlantis kandidatą 1975 m. visuomenininko premijai, siunčia motyvuotą raštą vertintojų komisijai šiuo adresu: Dr. O. Gustainienė, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont., Canada.

London, Ontario

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju už gėles ir manęs lankymą ligoninėje bei namuose p.p. J. K. Valaičiams, D. K. Ordams, E. B. Keburiams, J. Jakaičiams, J. J. Albrechtams, O. A. Petraišiams, L. I. Ramonams, B. S. Keras, M. J. Telezarams, M. R. Paszams, L. B. Zabulioniams, A. Petrauskienėi, J. Bliskienėi, G. Petrauskienėi, M. Piskarskienei, L. Pėkantienėi, V. Siaučūnienei, F. Siaučūniui, A. Repšienėi, V. Repšiui, O. Kudukienei, E. Paulionienėi, J. E. Kruskops, P. Vaitiekūniui ir kt. Ypač nuoširdus ačiū dr. A. Kaveckui, K.L. Katalikių Moterų Draugijos Londono skyriui už gėles, "Baltijos" ansamblio komitetui už įdomią knygą, įteiktą J. Valaitienės, L. Lėšų Telkimo skyriui už vertingą dovaną, įteiktą I. Daniliūnienės, KLB Londono apylinkės valdybai už gražią knygą, įteiktą pirm. M. ir D. Chai-nauskų, mano kaimynų lietuvių ūkininkų sūnams studentams už gražias gėles, įteiktas brolių J. ir V. Valaičių ir Aug. Bersėno, o taip pat visiems kitiems už manęs prisiminimą. Dievo palaima telydi Jus.

Jums visiems dėkinga —

M. Gentienė

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

15 dienu Baltijos kelionė LIETUVA

Birželio 16 – 30 \$1050
Liepos 14 – 28 \$1110

Į kainą įeina visa transportacija, pirmos klasės viešbučiai, mokesčiai, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas visi patarnavimai!

Leningradas
VILNIUS
(6 dienos su vienos dienos ekskursija į KAUNĄ)
Ryga
Talinas
Helsinkis

LITAS TRAVEL SERVICE

87-18 Lefferts Boulevard
Richmond Hill, N.Y. 11418, USA
Attention: Rasa
212-441-6799

Registruokitės dabar — vietų skaičius ribotas!

Išseko jėgos belaukiant

Kun. dr. Jonui Petračiui iškeliauvus amžinybėn

1976 m. vasario 11 d. Kettwigo ligoninėje, V. Vokietijoje, su dienos šviesa užgeso ir žemiška kunigo Jono gyvybė. Velionis gimė 1912. V. 1 Jurbarko, kur gavo ir pradinį bei vidurinį išsilavinimą. Jo studijos Kauno kunigų seminarijoje 1937. V. 22 buvo apvainikuotas kunigystės šventimais. Vikaro pareigas ėjo keliose vietovėse. Pokario metais buvo vienos Muencheno stovyklos kapelionu, 1950 m. Romos Angelikumo universitete pradėjo gilinti teologijos studijas, kurias užbaigė daktaro laipsniu. 1955-1958 m. dėstė lotynų kalbą ir kapelionavo Vasario 16 gimnazijoje Huettenfelde. Dvylika metų tarnavo lietuviams Memmingene bei apylinkėje kaip kunigas ir ilgametis VLB apylinkės pirmininkas. Nuo 1970. XI. 2 Lietuvių Kat. Sielovados direktoriaus Fed. Vokietijoje ir Koelno arkivyskupijos kurijos paskyrimu persikėlė klebono pareigoms į Kettwig-Mintard, kur ir baigė šios žemės kelionę.

Nors laidotuvis buvo vasario 16, pirmadienį priešpie, darbo metu, bet gedulingose Mišiose senų pareinčio bajorų atžalos: grafas von Spee ir baronas von Fuerstenberg, Muelheim/Ruhr miesto vyr. burmistras D. aus dem Sleen ir buv. Kettwigo burmistras Albert Fiedler. Nėdėlė gražiai atremontuotos senos šventovės presbiterijoj

vos tilpo kunigai ir ministrantai. Sv. Mišias su asista laikė vietos dekanas H. Roth, pamoką vokiškai pasakė S. Reino-Vestfalijos lietuvių kapelionas T. Konstantinas, o aštuoni lietuviai kunigai įspūdingai sugiedojo "Marija, Marija". Po Mišių atsisveikinimo žodį Koelno kardinolo J. Hoeffnerio ir arkivyskupijos kurijos vardu tarė prel. J. Schlafke. Mirusiojo gyvenimo eiga trumpai nusakė prel. dr. J. Avisa. Memmingeno lietuvių vardu, iškeldamas kunigo laidojimo akeigas kaip nusi-kutinį jo pamokslą, atsisveikino kun. A. Rubikas. Nuleidus kars-tą į kapą, visi kunigai sugiedojo "Salve Regina".

Po laidotuvių Šv. Lauryno Mintardo parapijos organizacijų atstovai visus svečius pakvietė kavos, kur. dek. kun. V. Sar-ka priminė Vasario 16 šventę, o prel. Schlafke prisiminė pas-kutinio karo metu praleistas dienas Pajevonyje ir apylin-kėse.

Ir laidotuvių dalyvių skaičius, ir apeigų metu daugelio apra-sojusios akys be žodžių liudijo, kokios didelės simpatijos velio-nis buvo įsigijęs parapijiečių širdyse. Bet nepirmos jaunystės kunigui nelengva buvo prisitai-kyti neįprastose sąlygose. Dau-gelį sunkumų nugalėti jam pa-dėjo parapijos finansų tvarky-tojas B. Unterschemmen su šei-

ma, o taip pat ir kilni našlė p. M. Scherf, kuri, sužinojusi klebono nedalią, pati pasiūlė šeiminių-kauti, kol atsirast pastovi šei-mininkė (po metų atsirado). Ponia mielai papasakojo vieną epizo-dą, ryškiai iškeliantį velionies prisirišimą prie Lietuvos. Kai 1972 m. penktadienį prieš Sek-mines klebonas, klausydamas Fed. Vokietijos televizijos žinių, išgirdo apie R. Kalantos suside-ginimą, apsiverkė. "Artėjo ge-gužės 22, Sekminių šventė ir 35-tos kunigystės šventimų meti-nės, o klebonas buvo toks nusi-minęs, kokio dar niekad nebu-vau mačius. Nežinojau nė ką bedaryti. Bevalydamą kamba-rius, pamažiau storą žvakę su išvedžiota skaitline 25. Nieko

Kunigo Jono iškeliauvimas amžinybėn ne tik vienu kapu padidino skaičių tų, kurių jėgos iš-seko tremtyje, nesulaukusios naujo Lietuvos laisvės ryto, bet kartu paliko ir skaudžią spragą lietuviybės puoselėtojų gretose. O kad velionis tikrai toks buvo, tuo galėjo įsitikinti kiekvienas klebonijos lankytojas, pasodin-tas salonerlyje. Visos keturios sienos čia buvo skoningai iš-puoštos iš Lietuvos atsiųstais liaudies meistrų bei tautinių motyvų meno dirbiniais, kokių Vokietijoje retai kur galima pa-matyti.

Baigiant norisi priminti, kad Kettwigo miesto kapinėse ilsisi lietuviškaitės vienuolės Antaninos Maslauskaitės palaikai. Seselė Antanina, nors ypatingo išsila-vinimo neturėjo, bet gimto muzikalumo ir didelės energijos dėka buvo gerai pramokusi gro-ti vargonais ir apie dešimtį me-tų kas mėnesį atvažiuodavo į ne-tolimą Mulheimą, Marijos gim-i-mo šventovę, vargonuoti per lie-tuvių pamaldas. Buvo kilusi nuo Svedaus. Mirė pilnai nesulau-kus 60 metų. — Išskitės ra-mybėje!

A. A. kun. Jonas Petraitis

T. K. Gulbinas

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS UGDO STIPRESNĘ KANADĄ

Kanada didžiuojasi faktu, kad jos piliečiai yra įvairių kultūrų žmonės. Įvairūs talentai, kultūros, technikos specialistai, kuriuos turime, ugdo stiprią, dinamišką šalį — Kanadą.

Jūsų Kanados vyriausybė, vykdydama pastovią daugiakultūriškumo politiką, skatina skieisti kultūrinius lobius, kad visi kanadiečiai jais pasinaudotų.

Štai keletas būdų, kuriais DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS PADEDA JUMS:

- ☐ Organizacinė ir komunikacinė pagalba per ETNINIŲ GRUPIŲ RYŠINĖ TARNYBĄ
- ☐ Žadinimas mūsų kultūrinio įvairovumo sąmonės per KANADIEČIŲ IDENTITETO PROGRAMĄ
- ☐ Potariamasis komitetas nustato gaires ETNINĖM KANADIEČIŲ STUDIJOM
- ☐ Finansavimas paruošimo PRIEMONIŲ MOKYTI NEOFICIALIOM KALBOM

- ☐ Pagalba organizuojantiems DAUGIAKULTŪRIUS CENTRUS
- ☐ Pagalba imigrantams per IMIGRANTŲ INTEGRAVIMO PROGRAMĄ
- ☐ Finansavimo savanoriškų grupių per PASALPŲ PROGRAMĄ PROJEKTAMS
- ☐ Paruošimas daugiakalbių filmų per VALSTYBINĘ FILMŲ VADYBĄ
- ☐ Daugiakultūrės istorijos dokumentacija VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZEJUJE
- ☐ Suradimas ir saugojimas etnokultūrinės medžiagos KIEŠUOSIUOSE ARCHYVUOSE
- ☐ Įsigijimas knygų neoficialiom kalbom VALSTYBINĖJE BIBLIOTEKOJE

Norintieji pareikšti savo nuomones prašomi rašyti:

Multiculturalism, P.O. Box 366, Station "A", OTTAWA, Ont. K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du multiculturalisme

Mažas kupstas didelį vežimą verčia

Profesoriaus Juozo Ereto — lietuviško šveicaro mintys apie tremtį, mažąsias tautas ir būsimą Lietuvą

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

III
Trečiame straipsnyje autorius kalba apie mažąsias tautas ir apie Europos gamtinių sąlygų pasiūlą savo gyventojams. Europa yra vandenų kraštas, o ne jolius nusidriekęs žemynas. Jūra, iš trijų pusių plaudama jos krantus, „sukuria Europos profilį ir lemia mūsų likimą...“ Jūra esanti dinamiškumo motina, išauginanti dinamiškesnį žmogų. Dėlto Europa esanti dinamiškesnė, kaip Azija, kuriai tenka daugiau žemės nei jūros. Žemę profesorius vadina fatalizmo motina. Čia autorius išvardina visą eilę valstybių, kurių vienas glamonėja marių bangos, o kitoms čiurena kalnų vėjai. Stai: Norvegija, Švedija, Anglija, Airija, Portugalija, Italija, Graikija, Šveicarija, Austrija, Čekoslovakija... Šitos teritoriniu arba gyventojų atžvilgiu mažos tautos suteikė pasauliui energijos daugiau, kaip visi kiti žemynai kartu sudėjus. „Stai ką gali ant adatos smaigaliu sukisti mažieji!“

Europos valstybių tirštumas (35 valstybės nuo Maskvos į vakarus ir tik viena į rytus, iki Kinijos) kartu reiškia ir kultūrinį tirštumą. Čia tatau ir pasitvirtina ankstesnis profesorius teigimas — atsistoti šalia kitų ir pasinaudoti jų sukurtais vertybėmis.

Gan platokai išdėstęs gamtinių sąlygų teikiamas puikias energijos ir kūrybos sąlygas, autorius vėl grįžta prie mažųjų valstybių, norėdamas įrodyti, kad jos teikia pasauliui tai, ko didžiosios dėl savo ambicingų užmojų negali duoti.

Visų pirma mažosios tautos socialiosios žmonių pamatus grindžia laisvės idealais, kai tuo tarpu milžinai didžiojo pasaulio, keldami vergijos grandines.

Antrasis mažosios valstybės kiekiausias iš akmenų, kuris įmūrytas į jos valstybinius pamatus, yra teisė. Teisė tai esąs Veispaties kraštis, kuri Jis davė žmogui, išleisdamas į šį pasaulį.

Teisė gyventi laisvėje, laisvai kurti ir džiaugtis bei grožėtis dieviškos kūrybos puošniumu.

Trečia didžioji mažųjų savybė yra jų kultūra. Apie kultūros dvasinę jėgą profesorius jau yra kalbėjęs anksčiau. Čia jis tik kelia dar į augštesnes pakopas, pajavirindamas pavyzdžius. Be to, jis lengvai įtikina skaitytoją, kad kultūra, tik sublizgėjusi visomis savo spalvomis, gali tapti efektingu ginklu prieš vergiją.

Ketvirta mažųjų tautų savybė yra ta, kad jos gali žymiai lengviau realizuoti žmogiškųjų vertybių visumą: laisvės, demokratijos, politinio, socialinio ir kitus gyvenimo idealus. Šią savo tezę profesorius taip pat grindžia žinomais autoritetais ir žmonių gyvenimo pavyzdžiais.

Žinoma, autorius nesako ir nemano, kad didžiosios tautos nekuria pasauliui jokių vertybių. Jis tik teigia, kad proporcingai kuria mažiau, nes daug laiko išeikvoja savo ambicingų patenkimui.

Surinkęs visa, kas gražiausia apie mažąsias valstybes, autorius tačiau apgailestauja fizine jų silpnybe ir stoką karinio bei politinio svorio. O tai sužadina didžiųjų apetitus jas paglemžti. Čia tad ir užliūžta mažųjų viltys saugiai džiaugtis savo gyvenimu, nes krodėdavo dantis visą laiką yra nukreipti į skanų kąsnį. Čia nieko nepadės nė mažųjų egzistencijos teisė, nes krodėdavo pripažįsta tik vieną teisę — pasotinti savo alkį.

Norėdamas tad iš šio neviltingo sukūrimo mažąjį ištraukti, autorius ieško gelbėjimo priemonių. Be visų dvasinių privilegijų, kurias teikia mažosioms tautos, jis dar rekomenduoja ir fizinius ginklus. Jis ir čia pavyzdžių stato Šveicariją, kuriai, tiesa, „padėjo kietasis Alpių granitas. Tačiau vien tik kalnai jos neapgina, reikia dar valios, kietesnės už granitą“. Taigi, reikia nebijoti gintis ir fizinėmis jėgomis.

Kita išganinga apsigynimo priemonė autorius nurodo federacijas, įsijungiant į Jungtinių Tautų šeimą.

racinę valstybę arba valstybių sąjungą, panašią į „British Commonwealth“. Dar net ir dabar iš egzistuojančių pavyzdžių matyti, kaip šie du valstybiniai organai sėkmingai funkcionuoja. Jis taip pat nepaneigia nė pasaulinio masto Jungtinių Tautų organizacijos, kur mažieji bent savo moraliniu autoritetu „gerokai apkarpo ir didžiųjų nagus“.

Mažųjų laimei didvalstybių galybė taip pat esanti trapi ir ribota. Ir jos, besistengdamos viena kitą parblokti, nusilaužia ragus. Juk savo laiku ar ne galingsos buvo Ispanija, Prancūzija, Olandija, Anglija, carinė Rusija, bismarkinė Vokietija ir Japonija. O kur jų galybė dabar?

Taigi, ar nereikėtų mažosioms tautos budėti ir, atsikties tautinėms veiklos gairėms smaigstyti.

Profesoriaus, išsėmęs savo temą, rankų nenuleidžia. Jis dar siūlo planuoti ketvirtą Lietuvą. Pirmąja Lietuva jis laiko mūsų vidurinių amžių valdovų sukurtą imperiją, antrąją — uniiją su lenkais, trečiąją — mūsų pačių sukurtą respubliką.

Jis pats būsimąją Lietuvą jau planuoja. Ji yra ta, kuri savo kokybe sieks to, ko negali pasiekti kiekybe. Jos atrama yra laisvė: religinė, politinė, kultūrinė ir socialinė. Si laisvė turėtų būti grindžiama ekumenišku, demokratišku, autonomišku ir socialine globa.

Laisvės garantija — visų gyventojų įtraukimas į gynybą, kaip Šveicarijoje, kur kiekvienas šveicaras yra karys. Tokios armijos ginklas yra teisė egzistuoti.

Savo teisei apginti teks federuotis su kitomis Pabaltijo valstybėmis. Toliau federacijos siektina su Skandinavijos kraštais ir, žinoma, įsijungtina į Jungtinių Tautų šeimą.

Ketvirtos Lietuvos valstybės kūrimui reikia ruošti jau dabar. Tai tremties lietuvių pareiga, nes Lietuvos okupacija yra laikinis reiškinys. Okupantų grėsmas artėja. Mūsų uždavinys šį artėjimą paskubinti.

Si apžvalga išėjo ilgoka ne dėl mano kaltės. Kaltas yra prof. J. Eretas, ir tai net dviem atvejais. Pirmiausia, kam jisai tiek daug prirašė, o antra, kodėl jisai šį savo leidinį paskyrė LKM Akademijos nariams ir Akademijos leidinių skaitytojams. Vadinasi, augštuomenė. O mums, „vargdienėliams“, kažin ar bent kiek beatliki. Stai kodėl aš stengiausi kiek galint daugiau šios knygos minčių perteikti ir eilinei periferijai, į kurią neretai atsiemia ir mokslo žinovai.

Kadangi man visdėlio nepasisekė šio svarbaus leidinio visų minčių išsakyti, tai, kažin, ar netiktų lietuvių kolonijose su rengti viešus supažindinimus su tuo leidiniu. Jame yra puikios medžiagos kultūriniais mūsų svarstymams, ypač ateities tautinės veiklos gairėms smaigstyti.

IV
Mylėti savo tėvynę yra natūralu. Todėl mes nesistebime, jog prof. J. Eretas myli savo Šveicariją. Bet, klausykite, ką jisai sako „Draugo“ redakcijai, paklaususiai, ar jam negaila praleisto laiko Lietuvoje: „Ne, man nė kiek negaila. Jeigu dar kartą turėčiau asprispręsti vykti ar nevykti, aš nesisvuočiau vėl vykčiau, nes Lietuva man pasidarė antrąja tėvyne ir mano gyvenimo centru. Ten radau savo gyvenimo draugę Oną Jankaitę, ten gimė mano vaikai, ten trejetą palaidojau. Ten išgyvenau kūrybingiausius savo metus, ten suradau retų talentų, prietelių ir asmenybių, kurių atminimas ir dabar apšviečia mano gyvenimo kelią“ (Didysis jo nuotykis, 232 psl.).

Vadinasi, jisai myli ir Lietuvą, nes per ilgesnį laiką jis į ją įaugo — ji jam tapo sava ir miela. Bet mus stebina jo pirmieji žingsniai. Juk jis galėjo gyventi savo krašte ir kurti sau laimingą gyvenimą. Juk Lietuva anuomet jokių vilionių niekam nežadėjo.

Tikriausiai šalia simpatijų savo lietuviams draugams vienas iš lemančių jo motyvų turėjo būti ir krikščioniško humanizmo idealai, apie kuriuos šioje knygoje jis nemažai kalba ir

A. KALNIUS

juos rekomenduoja. Gi būti krikščionių humanistų reikšia gyventi ne vien tik sau, bet tapti ir gailestinguoju samarietėliu.

Taigi, J. Eretas bus atvykęs iš mūsų šalių savo humanistiniu idealu siekti. O ką jisai už tai gavo? Labai daug. Žinoma, ne medžiaginius lobius jis susikrovė. Jis laimėjo pagarbą sau, o, kas svarbiausia, ir savo tėvynę. Nes kuo Šveicarija yra garsi? Nesakome, kad ji yra nežinoma savo laikrodžiais ir kitais smulkios pramonės gaminiais, skaniais sūriais ir aplamai pieno produktais, saldumynais ir pan. Betgi garbė jai sudarė ir išgarsino pasaulyje Eretai, kurių tenai yra ne tik mūsų Juozas. Šveicarija jų nevieną išleido ir žmones skelbtų kultūrines evangelijas, o savo uždavinį atlikus, su meile ir pagarpa vėl priėmė atgal. Stai dėlko pasaulis pažino Šveicariją. Lietuvos gi atveju labai dažnai net universitetų studentai, gal net ir kairieji profesoriai nežino, kur yra Baltijos jūra ir kas yra tie baltiečiai.

Manau, kad skaitytojas jau bus pastebėjęs, kurlink veda šios eilutės. Taigi, klausimas: ar nereiktų ir lietuviškai išleisti Šveicarijos Eretų pavyzdžių grįsti ir mūsų tautinio gyvenimo pagrindus. Tiesa, mums reiktų turėti dvi pamainas — vieną pirmąją tėvynę, kitą — antrąją. Abiejose pamainose darbo marios, ypač kultūrinėje plotmėje. Manding, ir antrosios pamainos įžiebtieji lietuviški žibintai mūsų gyvenamose kraštuose nušviestų ir mūsų senosios tėvynės horizontus bei sustiprintų jos laisvės aspiracijas.

Juozas Eretas, IŠEIVIOS KLAUSIMAS. Roma 1974. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (Prieš Lietuvius Nemus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, naujos kainos. Gausiami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Tėviškės Žiburiai • 1976. III. 4 — Nr. 10 (1361) • 7 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KOMPOZ. BRONIUS JONUSAS
vasario 12 d. mirė Omahoje, Nebraskaje, baigdamas 77-ius savo amžiaus metus. Velionis 1919-20 m. mokesi Rygos konservatorijoje, 1938-42 m. Kauno konservatorijoje baigė trompetės ir karo kapelmeisterių klases, studijavo kompoziciją. 1921-37 m. dirbo kapelmeisteriu Lietuvos kariuomenėje, 1937-44 m. vadovavo reprezentaciniam Lietuvos policijos didų orkestrui Kaune, dirbo Šaulių Sąjungos orkestrų instruktorium. Velionis labiausiai išgarsino dainų motyvais sukurti lietuviški maršai, dažnos premijos maršų konkursuose. 1958 m. jis išleido savo maršų plokštelę „Gaudžia trimitai“, įrašytą Stutgarte, V. Vokietijoje. Dali jo palikimo sudaro ir chorams harmonizuotos lietuvių liaudies dainos. 1946-48 m. jam teko būti faktiniu steigėju bei vadovu „Dainavos“ ansamblio. „Dainava“, susijungusi su vadinamoju „Tautiniu ansambliu“, iš Hanau persikėlė į Čikagą ir jau ruošiasi minėti veiklos trisdešimtmetį. 1952-54 m. velionis vadovavo Čikagos vyrų chorui, nuo 1959 m. — Omahos „Rambyno“ chorui.

ČIKAGOS LIETUVIŲ CHORAS „PIRMYN“, seniausis išeivijoje, su savo vadovu Kaziu Steponavičiumi kasmet paruošia kurios nors operos premjerą. Čikagiečiams jau teko matyti J. Strausso „Sikšnosparnį“, F. Leharo „Linksmąjį našlį“, J. Strausso „Čigonų baroną“, F. Planquette „Kornevilio varpus“, F. Schuberto „Meilės dainą“, o š.m. kovo 13 ir 14 d. jų laukia F. Leharo „Grado Liuksemburgo“ spektakliai Marijos Auštensios Mokyklos auditorijoje. Operetę režisavo pats jos dirigentas muz. K. Steponavičius. Pagrindinius vaidmenis atliks vietiniai solistai — A. Brazis, K. Mileriūtė, A. Snarskis, V. Liorentas, A. Zapolienė, A. Gedraitienė, J. Panka ir J. Vieraits.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ SAJUNGOS paskelbtas romano, dramos ir novelės konkursas vysk. M. Valančiaus gyvenimo bei veiklos tema baigiasi kovo 31 d. Ligi tos datos konkursui skirti kūriniai siunčiami šiuo adresu: Vysk. M. Valančiaus konkursas, c/o Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. Mecenatas dr. J. Lenkaitis yra parūpęs tris premijas: \$1.000 — romanui, \$500 — dramai ir \$250 — novelei. Jis paskirs vertintojų komisiją — dr. J. Girnius, H. Kačinskas, A. Stankienė, V. Volertas ir L. Žitkevičius.

ILLINOIS MENO TARYBOS lėšomis centrinėje Čikagos bibliotekoje buvo surengta JAV dviejų šimtų metų sukakčiai skirta čikagiečių lietuvių dailininkų tapybos, skulptūros, grafikos, gobelenų paroda. Dalyvavo dailininkai: P. Aleksa, V. Balukienė, H. Blyskis, A. Cooper, J. Kelečius, J. Kinkienė, A. Kurauskas, A. Marčiulionis, E. Marčiulionienė, J. Monkutė-Marks, seselė Mercedes, R. Mozoliauskas, Br. Murinas, A. Petrikonis, Z. Sodeikienė, D. Stončiūtė, A. Sutkuvienė, M. Šileikis, E. Valaišis ir G. Zumbakienė. Visi jie buvo išstato po vieną savo kūrinių pereinamoje bibliotekos rotundoje, kur jų darbams truko specialaus apšvietimo. Parodai taigai kenkė centrinės bibliotekos patalpų remontas, dėl kurio buvo uždarytas pagrindinis įėjimas. Dėl remonto biblioteka buvo beveik pustūštė. Parodos proga buvo išleistas didesnio formato 22 psl. leidinys su visų dailininkų darbų bei jų pačių nuotraukomis, biografiniais duomenimis, trumpa informacija apie Lietuvą ir lietuvių išeivų kultūrinį gyvenimą.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS archyva Romoje praturtino pernai gautu ir jau atvežtu medžiaga iš Šveicarijos. Ją sudaro Friburge veikusios lietuvių studentų organizacijos „Rūta-Lithuania“ archyvas: pavienės bei grupinės studentų nuotraukos, jų negatyvai, draugijų „Lithuania“ ir „Motinėle“ izdo knygos, draugijos „Lithuania“ ir ateitininkų draugovės protokoliai, minėtios draugijos antspaudas, keliasdešimt knygų, nepilni „Varpo“ ir „Čikinko“ komplektai. Gautoji medžiaga bus sutvarkyta ir sukataloguota.

BOHDAN R. BOCHIRKIV, Carletono universiteto profesorius Otavoj, yra parašęs studiją apie lietuvių katalikų religinę būklę okupuotoje Lietuvoje anglų kalba. Ta tema jis skaitė ir paskaitė slavistų suvažiavime vakarinėje Kanadoje. Jo studija buvo išversta į italų kalbą ir išspausdinta žurnale „Russia Cristiana“ 1975 m. 142 nr. liepos-rugpjūčio mėnesių laidoje. Pastaruoju metu išleistas atspaudas — ištrauka iš minėto žurnalo. Tai akademinio pobūdžio studija, gerai dokumentuota.

AMERIKOS MOKSLŲ AKADEMIJA NAS-NRC Delaware universiteto prof. dr. Vytautą Klemą paskyrė komisijon, kuri duoda patarimus valdžiai žemės satelitų bei erdvėlaivių planavime. Šiuo metu ta komisija peržiūri visų valdinių agentūrų 1980-90 m. planus satelitų konstrukcijai bei jų panaudojime spręsti tokioms problemoms, kaip žemės ūkio derliaus, jūros žuvis atsaugų nustatymas, vandens ir oro taršos matavimas. Tarnybos reikalais prof. dr. V. Klemas dažnai lankosi Vašingtone bei kitose JAV vietovėse, palaidamas ryšius su lietuvišiais kolegomis, ALIAS skyriais.

DAIL. VYTAUTAS PALAIMA, su laukęs 64 metų amžiaus, mirė Vilniuje vasario 14 d. Velionis studijavo tapybą pas P. Kalpoką ir M. Dobužinskį Kauno meno mokykloje, kurią baigė 1931 m. Visas jo kūrybinis darbas buvo susietas su Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Vilniaus teatrais. Velionis yra vienas žymiausių mūsų teatro dailininkų, apipavidalinęs apie 80 spektaklių. Pokaryje taigai dirbo dėstytoju Vilniaus dailės institute, vadovavo teatro dekoracijų studijai.

VILNIAUS DAILĖS MUZEJUS velionies skulptoriaus Juozo Mikėno 75-tąsias gimimo metines paminėjo specialia jo kūrinių paroda, kurios atidaryme kalbėjo Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos pirm. J. Kuzminskis, dailininkai G. Jokūbonis ir V. Palaima. Dailės institute surengta minėjimą įvadinio žodžio pradžioje rektorius V. Gečas. Pranešimą apie J. Mikėno kūrybą skaitė menotyros kandidatas J. Umbrasas, prisiminimais dalijosi buvusieji velionies bendradarbiai ir mokiniai.

KAUNO PROFSAJUNGŲ KULTŪROS RŪMŲ išraiškos sokių grupė „Sonata“, vadovaujama K. Dujotaitės, kauniečiams surengė savo tūkstantąjį koncertą, kuriame šokiai buvo atlikti pagal M. K. Ciurlionio, F. Šopeno, L. Beethoveno bei kitų kompozitorių muziką. Sukaktuviniams koncertui specialiai buvo paruoštas F. Liszto „Mirties šokis“. „Sonata“, suorganizuota prieš 27 metus, yra gastroliavusi Lenkijoje, kur ji taip pat buvo labai šiltai sutikta.

KAUNO PILIES APLINKA papuošė Roberto Antinio (teko) beveik keturių metrų aukščio granitinė skulptūra „Kankininkas“, kurią jis kūrė septynerius metus.

BELGRADE IVYKUSIAIME tarptautiniame konkurse „Už socialistinį fotografijos meną“, kuris rengiamas kas antri metai, sėkmę lėdėjo lietuvių atstovai. Pirmąją premiją laimėjo I. Gedraitienė už nuotrauką „Vestuviai vakarais“, antrąją — M. Baranauškas, trečiąją — J. Kalvelis, ketvirtąją — Z. Bulgakovas, V. Butyrinas ir A. Macijauskas.

XXX TARPTAUTINEJE MENINĖS FOTOGRAFIJOS parodoje Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvos Fotografijos Meno Draugijos rinkinys laimėjo pirmąją prizą. Lietuvai atstovavo fotografų V. Butyrino, Z. Bulgakovo, V. Kaponiaus ir J. Kalvelio darbai. V. Butyrinui teko du sidabro medaliai už nuotraukas „Etudais“ ir „Requiem“.

„LIESMA“ RYGOJE 15.000 egz. tiražu išleido Jadvygos Čiurlionytės „Atsiminimai apie M. K. Ciurlionį“, latvių kalbon išverstas D. Avuotinis ir A. Sukovskio. Leidinio dailininkas — G. Kliava. Latviškai knyga vadinasi „Atminas par M. K. Ciurloni“.

GILBERTAS SCHUCHTERIS, austrias pianistas, Vilniuje surengė koncertą, Schuberto ir Beethoveno kūrinių recitalą. Karčios kritikos „Literatūros ir Meno“ puslapiuose jam nepaslyksto recenzentas Edmundas Baltrimas: „G. Suchteris pasekė ne Suberto simfonitai, o dainiaus, lyriko pėdomis. Sulėtintas muzikos pulsas, prislopintas (net dramatinės kulminacijose) skambesys, ilgi atodūsiai, išstetos pauzės po kiekvieno kūrinio dalies ir nė šešėlio pianistinio blizgesio...“ Šie žodžiai yra skirti Schuberto „Sonatos A-dur“ atlikimui.

CARMEN VAIKAI net paties pavadinimo G. Bizet operoje Tadzikistane, Dušanbe operos ir baleto teatre, atliko Vilniaus operos mezzosopranas Birutė Almonaitytė. Ji taigai dalyvavo vietinės kompartijos suvažiavimui skirtame koncerte, dainavo televizijoje.

TAUTOSAKININKAS S. SKRODENIS tris mėnesius rinko medžiagą moksliniam savo darbui Suomijos archyvuose. Suomijos Literatūros Draugija už suomių literatūros vertimus bei jos propagavimą S. Skrodeniui suteikė nario korespondento diplomą.

KANDIDATŲ SARAŠE į sovietines 1976 m. Lenino premijas yra Jonas Avyžius. Jo romanas „Sodybų tuštėjimo metai“ pasiūlė premijuoti Lietuvos Rasytojų Sąjunga ir žurnalas „Druža Narodov“ redakcija.

RESPUBLIKINIŲSE PROFSAJUNGŲ RŪMUOSE Vilniuje įvyko E. Matuzevičiaus poezijos vakaras „Žalios metų salos“. Įvadinį žodį apie šio poeto kūrybą tarė V. Reimeris. Eilėraščių skaitė pats E. Matuzevičius ir dramos aktorius A. Rosenas. E. Matuzevičius taigai pateikė pluoštą minčių apie savo kūrybą bei dabartinę poeziją.

DIDŽIAJAME MASKVOS TEATRE viešėjo Vilniaus operos tenoras ir teatro direktorius Virgilijus Norieka. G. Pucini „Toscos“ spektaklyje jis atliko Cavaradossio vaidmenį, o Toscos vaidmenį — Niujorko Metropolitan operos sol. E. Ross.

LIETUVOS KINO STUDIJĄ filmo juoston perkels Jono Avyžiaus romanas „Sodybų tuštėjimo metai“. Šis uždavinys yra patikėtas rež. Algimantui Grikevičiui. Scenarijų dviejų dalių spalvotam, plačiaekraniam filmui paruošė R. Granauskas, išryškindamas pagrindinius veikėjus. Gėdimino vaidmenį atliks J. Budraitis, Adomo — R. Adamaitis, Marius — A. Šurna, Katrės Pypkorės — G. Dauguvietė. Mildos vaidmeniu aktorė dar teberenkama. V. Kst.

Žmonės kartais tampa nekaltomis smurtinio nusikaltimo aukomis

Ontario kaip tik ir stengiasi juos kompensuoti

Ontario provincijoje turime įstatymą, vadinamą „The Compensation for Victims of Crime Act.“ Jis yra administruojamas kriminalinių sužeidimų kompensacijos vadybos (Criminal Injuries Compensation Board). Laimei, tik nedaugelį žmonių tenka juo naudotis.

Tačiau kai kas nors būna sužeistas arba nužudytas smurtiniame nusikaltime, kuris yra nusikėlimas baudžiamajam Kanados kodeksui, Jūsų Ontario vyriausybė gali paskirti kompensaciją nekaltai nukentėjusiam, taigai asmeniui, atokingam už nukentėjusio išlaikymą, arba nukentėjusio išlaikymui asmeniui.

Tarp nusikaltimų, dėl kurių kompensacija gali būti paskirta, yra žmogžudystė, sužeidimas, užpuolimas ir išprievartavimas. Nukentėję nebūtinai turi būti asmenys, į kuriuos nusikaltimas buvo nukreiptas. Kompensaciją gali gauti ir nužudytai arba sužeisti asmenys, bandę sulaukyti nusikaltimą prieš kitą asmenį, suimdami arba bandę suimti tokį nusikaltėlį bei padėdami valdžios pareigūnui.

Kompensacija gali būti paskirta už:

- padarytas išlaidas ryšium su mirtimi arba sužeidimu
- finansinius nuostalius ryšium su nukentėjusio negalėjimu dirbti
- finansinius nuostalius, turėtus šeimos narių ryšium su nukentėjusio mirtimi

Kompensacija taip pat gali būti paskirta už kitas smurtinio nusikaltimo pasekmes.

Prasymai kompensacijai gali būti įteikti vienerių metų laikotarpyje po sužeidimo arba mirties, tačiau prašytojas turėtų kreiptis kaip galima greičiau — nėra reikalo laukti teismo sprendimo, pasmerkiančio numatytą nusikaltėlį.

Informacijų reikalu, prašymo blankų ar brošiūrų, smulkiai aiškinančių minėtą įstatymą, kreipkitės:

Criminal Injuries Compensation Board
505 University Avenue (3rd floor)
Toronto, Ontario M5G 1X4

Ministry of the Attorney General
Roy McMurtry, Attorney General

Province of Ontario

William Davis, Premier

Lenkų žurnalas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

or area by military forces“). IS-leistoje 1975 m. „The New Columbian Encyclopedia“ apie Lietuvą rašoma: „In 1920 Vilnius was seized by Poland“. Kad Lietuva nebuvo naujai sulipdyta valstybė iš kitų valstybių teritorijų, apie tai liudija ilgų šimtmečių istorija. Lietuva, keldamasi iš ilgos vergijos, nereikalavo, kas jai nepriklausė.

„Kultūros“ redakcija rašo, kad Vilnius ir Vilniai tarptautinės teisės prasme nebuvo okupuoti. Sako, kad tai buvo tik teritorinis konfliktas. Istoriniai šaltiniai ir tarptautiniai dokumentai rodo, kad tai buvo okupacija. Pvz. 1921. IX. 24 Belgijos atstovas, lietuvių-lenkų ginčo arbitras, Tautų Sąjungos visumos sesijoje pasakė: „A people whose territory is militarily occupied is unable to decide freely regarding its own destiny. Under the pressure of bayonets, it is unable to deliberate quite independently“.

Tautų Sąjungoje buvo vartojami teisiniai terminai. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, sostinė Vilnius buvo užgrobita ir savitasi iki Lenkijos žlugimo. Dar ir dabar yra nemažai lenkų politikų ir dvasiškių, kurie gyvena praieitis svajonėmis. Pastatykite lenkus į lietuvių padėtį. Kaip jie jautųsi? Ar lenkai labai mylėtų tokius savo „gimines“?

„Kultūros“ žurnalas tvirtina, kad 1919-20 m. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos plotai nebuvo nei Lietuvos, nei Lenkijos valstybės teritorija. Kad jie nebuvo Lenkijos, tai teisybė. Kai 1918 m. buvo paskelbta nepriklausoma Lietuva, buvo nustatytos ir jos sienos, panašiai, kaip ir Lenkijos.

Lenkijos diplomatas plk. Leon Mitkiewicz, pirmas ir paskutinis karinis Lenkijos attachė Kaune, savo atsiminimų knygoje „Wspomnienia Ko-wienskie“ rašo, kad prieš jam išvykstant į Kauną generalinio štabo generolo Wacław Stachiewicz buvo pasakyta: „Dla pana nieistnieje sprawa Wilna“ (Jums Vilniaus klausimas neegzistuoja). Be to, pridūrė: „Wilno jest miastem polski i należy calkowicie do Polski“ (Vilnius yra

lenkų miestas ir priklauso Lenkijai). Gen. Stachiewicz padėjęs plk. Kazimierz Banach pri-vačiai Mitkiewiczui pasakė, jog reiktų Lietuvai grąžinti Vilnių ir Vilniją už uniiją su Lenkija.

Lenkų kariuomenės žvalgyta „Dossier Litwa“ rodo, kad vyresnioji karta Lietuvoje nerėjo susitarimo su Lenkija. Priešingai sako „Kultūros“ redakcija. Kad Vokietija buvo okupavusi visą Lenkiją, netiesa. Dalį Lenkijos, daugiau kaip pusę, 51,6%, buvo užėmė rusai.

Dr. Budreckio išsireiškimas sudėtinėje knygoje „Lithuania 700 Years“ apie Pilsudskį nėra be pagrindo. Jeigu neklystu, tai 1953 m. nr. 5/67 „Kultura“ rašė, jog slaplame ministerijose 1930. XI. 27 Pilsudskis pasakė: „Ja chybja nie jestem Polakiem“ (Aš galbūt nesu lenkas). Iš tokio Pilsudskio pasakymo nenoromis plaukia išvada, kad jis tada gal dar nebuvo tvirtai nusistatęs į kurią pusę linkti. Greičiausiai buvo dar abejonių kryžkelėje. Ta proga galime prisiminti, kad nevienas Pilsudskis taip jautė. Buvo daug žymių lenkų ir lietuvių, kaip prof. Roemeris, Narutowicz ir mūsų V. Kudirka. Buvo tūkstančiai ir eilinių žmonių, kurie dėl įvairių priežasčių linkdavo vienon arba kiton pusėn.

Kad dialogas tarp lenkų ir lietuvių yra reikalingas, nėra abejonės, tačiau lenkai turi aiškiai apsispręsti ir pasakyti kokią jie Lenkiją ateityje numato. Vedant dialogą, reikia turėti pamatus. Jeigu dialogas yra tik tušti, gražūs žodžiai, tai naudos iš to nebus. Jeigu neklystu, Lenkijos užsienio reikalų min. Becko galvoje buvo gimusi idėja vidurio Europoje su-kurti trečiąją šalį Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, į kurią turėjo įeiti 120-150 milijonų gyventojų. Tosi trečioji jėga, reikalui esant, esą galėtų pasipriešinti didiesiems kaimynams. Tai turėjo būti „Trečioji Europa“. Idėja puiki. Svajojant tokį milžinišką pastatą, reikia pirmoje vietoje paruošti stiprius pamatus. Aiškiau kalbant, reikėjo Lenkijai pirmoje vietoje su savo kaimynais visus ginčus teisingai išspręsti.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 9 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 9¼%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS nuo šių metų sausio mėnesio vadovauja "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigai. Jį ir toliau galima kreiptis visais nekilnojamo turto reikalais

Telefonai: 533-4414, 421-8420

AUTORITE SALES and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

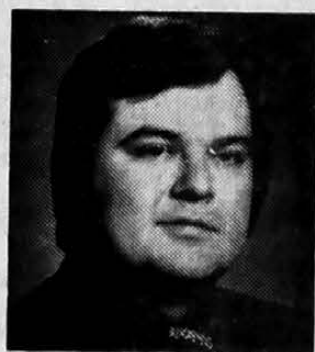
Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC
NUO LUŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudą
- šeimos apsaugą
- Studentų draudus fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, 2 Carlton St., suite 714
District Manager
Canadian Premier Life

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tų Kolumbijos premjerui W. A. C. Bennettui ir uždarytas psichiatrinėje ligoninėje. Po keturių mėnesių išėjęs iš ligoninės, išvyko į Libaną. Jo žmona Loren, su vaikais gyvenanti Westkiwine, Albertoje, jį laiko pavojingiu ligoniu ir su juo nenori turėti nieko bendro. Vairai taip pat yra pasisakę prieš grįžimą pas tėvą. Okanagan ežere M. E. Haymour, eilinis kirpėjas, buvo sugulvojęs įrengti specialią arabiską vasarvietę vienoje saloje, bet su jo fantastiniais planais nesutiko Britų Kolumbijos vyriausybė. Po aštuonių valandų M. E. Haymour su savo bendrininkais kapituliau ir pasidavė Libano policijai. Nė vienas įkaitas nenukentėjo. Tai buvo pirmas toks teroristinis įsiveržimas į Kanados ambasadą užsienyje, matyt, paskatinas kitų teroristinių grupių įsiveržimų į kitų valstybių ambasadas.

Teisingumo ministeris R. Barfordas su kalėjimų ministriu W. Allmandu federaciniam parlamentui pateikė seniai žadėtą įstatymą, panaikinantį mirties bausmes. Šiuo metu galioja laikinis įstatymas, suspenduojantis mirties bausmės vykdymą išskyrus policininkų bei kalėjimų sargų žudikus. Nuo 1962 m. Kanadoje nebuvo įvykdyta nė viena mirties bausmė, nes ministro kabinetas pas pakeisdamas kalėjimų iki gyvos galvos. Naujasis įstatymas visus žmogžudius sugrupuoja į pirmo ir antro laipsnio kategorijas. Pirmoji kategorija apima sąmoningus žmogžudystes, antroji — aistros ir pykčio išsiliejimus. Pirmosios kategorijos minimali bausmė — 25 metai kalėjimo, antrosios — 10 metų, tačiau pirmosios kategorijos nusikaltėliai po 15 metų galės paduoti malonės prašymą. Šia teise galės pasinaudoti ir antrosios kategorijos atstovai, kai jų bausmė prašoma 15 metų. Iš kalėjimų išleistiems žmogžudžiams iki jų amžiaus galo galios sąlyginis bausmės dovanojimas. Naujasis įstatymas taipgi numato pavojingų nusikaltėlių terminą užkietėjusiems kriminalistams bei seksualistams. Tokie asmenys galės būti neteisti neribotam laikui, kol juos paleis valstybinė bausmių dovanojimo taryba. Įstatymas numato suvaržyti ir šautuvų bei medžioklinių šautuvų laikymą. Jų savininkams ir juos norintiems įsigyti asmenims reikės federacinio leidimo, o taip pat ir įrodymo, kad jie moka saugiai elgtis su tais ginklais. Jeigu toks ginklas dėl savininko nerūpestingumo atsidurtų nusikaltėlio rankose, savininkui gresia bausda. Asmenims, nusikaltimams įvykdantiems ginklo pagalba, gresia kalėjimas iki 14 metų. Minimali bausmė betgi tėra vieneri metai, kuri daug kam atrodo nepakankama. Galimas dalykas, kaikiurie naujojo įstatymo paragrafai bus pakeisti parlamento diskusijose.

Skautų veikla

• "Satrijos" ir "Rambynas" tuntu rengiama Kaziuko mugė kovo 7 d. Prisikėlimo salėse. Atidarymas 9.45 v.r. Bus einama organizuoti ir pamaldas. Draugovės turės rankdarbių, skanumynų ir kitokių nematytų, negirdėtų daiktelių. Tėvų komiteto valgykloje kiekvienas galės papietauti, skautų vyčių ir vyr. skautų užiejoj atsisveikinti lietuviška gira. Pelnas skiriamas skautiško jaunimo reikalams.

• Vasario 23 d. "Satrijos" tuntu skautės dalyvavo susimastymo vakare pas latves.

• Mindaugo dr. vės sueiga — kovo 8, pirmadienį, 7 v.v., Prisikėlimo Muzikos studijoje. Į sueigą skautai atsineša žiemos iškylos Romuvoje aprašymus. Kaip buvo skelbta, darbai bus premijuojami ir siunčiami "Skautų Aidui".

• Kunig. Birutės draugovės sueiga įvyko pas vyr. sk. vyr. sl. E. Simonavičienę. Užbaigti paskutiniai darbai Kaziuko mugėi. Perskaityta dr. I. Maziliauskienės paskaita — "Skautybė šiandien" trumpa apžvalka. Vykto gyvos diskusijos įvairiais aktualiais klausimais.

• I vilkiukų draugovę istojo naujas kandidatas — Mykolas Slapšys.

• Idealistiniu keliu ir toliau žengti, šviečiant visiems, linkime Toronto ateitininkams iškilmingai paminėti siems savo 25 metų veiklos sukaktį. Č. S.

PLUMBING and HEATING J. LISIAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

SPORTAS

Vitas Gerulaitis Toronte

Vasario 10-15 d.d. tarptautinio teniso turnyro laimėtojų tarpe Vito Gerulaitio pavardė buvo dažnai minima. Toronto laikraščiai nuolat ją linksniavo ir net antraštėse minėjo.

Turimi duomenys rodo Vito Gerulaitio iškilimą tarptautiniame teniso judėjime; 1975 m. Vitas Wimbledon dvejeto meistris, teniso spaudos išrinktas daugiausia pažengusių profesionalu žaidėju; 1976 m. išrinktas atstovauti JAV dvejetę prieš Sovietų Sąjungą ir t.t.

Turnyrą stebėjusiam lietuviui sporto mėgėjui malonu dar buvo įsitikinti, kad statistika nemelavo. "Rothman" tarptautinis teniso turnyras Toronte sutraukė neeilinis žaidėjas. Iš 16 dalyvių, atstovavusių dešimčiai kraštų, neviens buvo valstybės meistris ar jos rinktinės atstovas.

Pavardžių ir dolerių parade matėsi: Bjorn Borg, Svedija, 1975 m. pajamos \$ 221,088.00; Ile Nastase, Rumunija, \$180,536.00; Jan Kodes, Čekoslovakija, \$86,190.00 ir t.t.

Prie įėjimo į senesni atnaujintą "Coliseum" pastatą, patogiai talpinantį 6,000 žiūrovų, buvo didžiulė lenta su 53 pasaulinio masto žaidėjų pavardėmis. Joje "World Championship Tennis" skelbė buvusių turnyrų rezultatus ir surinktus varžovų taškus. Vito Gerulaitio pavardė įrašyta lentelės viršuje — penktoje vietoje. Kita didžiulė lenta rodė šio turnyro žaidėjų grupavimą. Išskirtųjų tarpe, po Bjorn Borg ir Ile Nastase pavardės — Vitas Gerulaitis.

Pirmame susitikime Vitas laimėjo prieš Indijos Anand Amritay 7-5, 6-2. Antrame rate prieš jį krito buvęs 1973 m. Wimbledon meistras čekas Jan Kodes 1-6, 6-2, 6-4. Trečią kartą jis nugalėjo Toronte tenisininką jau gerai žinomą temperamentingą Ile Nastase, 1973 m. vertintą pirmuoju pasaulyje, 6-3, 6-3.

Baigėję Vitui pritrūko laimės. Lygioje ir augšto lygio kovoje jis pralaimėjo B. Borg 2-6, 6-3, 6-1. Baiginiame žaidime Vitas pademonstravo neeilinę techniką bei subrandusio žaidėjo patyrimą. 5,600 baigmę sekusių žiūrovų ligi paskutinio švedinio įtemptai sekė šią atkaklią kovą ir entuziastišku plojimu dažnokai lydėjo geriau sužaistus taškus.

Vitas šiame susitikime pademonstravo dar ir patyrusio žaidėjo kant-rybę bei sumanumą, bandydamas išsikovoti tinkamą puolimui prie tinklo padėtį. Nors ir neturėjo B. Borgui pirmam servui stiprumu prilygstančio smūgio, Vitas sugebėjo vesti jam lygų žaidimą. Pralaimėjęs turėjo tenkintis \$7,000, t.y. \$10,000 mažiau, negu laimėtojas.

Aikštėje 21 metų lieknas, šviesia-plaukis Vitas mielai buvo žiūrovų priimtas. Už aikštės ribų jis maloniai nustebo būrelį lietuvių sklandžia lietuvių kalba, kurią patobuli-

no lankydamas šeštadieninę mokyklą Niujorke. J. B.

VYČIO ŽINIOS

Golfininkų susirinkimas įvyks kovo 25 d., 8 v.v., Toronto L. Namuose. Bus renkami vadovai, peržvelgta 1975 m. veikla ir nustatytos gairės naujam sezonui.

Slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 6 d. Devil's Elbow, Bethany, Ont. Kanados lietuviams atstovaus M. Empakeris. Gaila, kad šiose baltiečių ir lietuvių pirmenybėse negalės dalyvauti keli mūsų veteranai, kurie tuo pačiu laiku išvyksta į Colorado.

Stalo tenisininkės dalyvavo atvirose pirmenybėse Scarbore, tačiau laimėjimų šį kartą mažai tepasiekė. G. Nešukaitytė merg. 15 m. klasėje laimėjo I v. V. Nešukaitytė moterų klasės baigmėje pralaimėjo R. Banerjee 1:2. Gaila, kad mūsų jaunieji stalo tenisininkai ir šį kartą nedalyvavo.

Jauniai A, 18, CYO pirmenybėse nugalėjo Aušra 82:78. Žaidė: R. Duliūnas 3, E. Sudeikis 16, K. Krawczyk 19, Clover 26, Ivanauskas 3, P. Žalnierūnas 5, R. Bumelis 5, P. Stauskas 5. Sekančiose rungtynėse, R. Duliūnui vėl susižeidus koją, pralaimėta 4 taškais St. Bridgid komandai. Normaliu laiku rungtynės baigėsi lygiomis ir tik pratėsimė, likus 3 žaidėjams, teko pralaimėti.

Jauniai C, 14, žaidė dvijs CYO lygos pirmenybių rungtynes, iš kurių pirmas prieš St. Monica laimėjo 23:7 ir antras pralaimėjo prieš labai gerai žaidžiančią St. Bridgid komandą 19:44. Žaidė: J. Zenkevičius 15, A. Radzevičius 18, J. Karpis 2, P. Tutlys 2, A. Kišonas 3, V. Garbauskas 2, R. Budrys.

Draugiškos krepšinio rungtynės tarp Vyčio ir Kovo jauniausių, 12 m., krepšinininkų įvyko vasario 22 d. Anapilio salėje. Koviečiai, norėdami atsigriebti už pirmąjį pralaimėjimą, pastiprino komandą augstaigiu Chevol. Laimėjo 21:14. Žaidė Vyčio komandoje — P. Sukauskas 3, G. Grabauskas, R. Karpis 2, P. Karpis, J. Ažubalis 3, S. ir J. Namikai, A. Saplys 6; Kovo komandoje — Chevol 7, Šūlys 6, E. Bartninkaitis 2, Kontenis 2, Stokus 2, T. Stanaitis 2, Bartninkaitis, V. Stokus, E. Stanaitis.

Krepšinio mokykla ir šiais metais veikė Tėvų pranciškonų stovyklavietėje rugpjūčio 14-28 d.d. Šių metų stovykla bus skirta daugiau lietuviams. Vyr. krepšinio treneriu pakeistas Kolumbijos unto treneris M. Baškauskas. Dauguma vadovų bus irgi lietuviai. Viena savaitė bus skirta tik lietuviams. Jos metu šalia krepšinio dar numatoma lavintis tinklinyje ir stalo tenise. Lietuviams stovyklautojams numatoma nuolaida. Platesnė informacija — brošiuroje, kuri gaunama pas vytičius. Mūsų rėmėjui — mielam S. Gričkui nuosirdžiai dėkojame. A. S.

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Ziburijų" administracijai — ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

A+A

AGOTAI ZUBRICKIENEI

mirus, jos sūnams ALGIRDUI ir SIGITUI, jų šeimoms bei giminėms reiškiamė gilią užuojautą —

KLB St. Catharines apylinkės valdyba

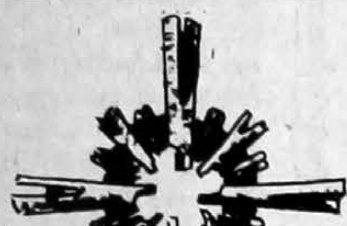
A+A

AGOTAI ZUBRICKIENEI

mirus, sūnams, dukrai, anūkams ir visai didelei giminei liūdesio valandoje nuosirdžiausią užuojautą reiškia —

St. Kukta

St. Catharines, Ont.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

WASAGA, gražus, atskiras vienaauštis (back split); 8 kambariai, 3 metų senumo, didžiulis žaidimo kambarys su židiniu, 2 mūriniai garažai, didelis sklypas, graži vieta; prašo apie \$30,000 įmokėti.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras plytų namas, 10 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte su vonia, namas labai gerame stovyje, \$10,000 įmokėti.

WRIGHT — RONCESVALLES, gražus atskiras namas, 10 kambarių, arti Indian Rd., įmokėti apie \$10,000.

HIGH PARK, tributis — 14 kambarių per tris augštus, vandeniu šildomas; 2 garažai, arti požeminio ir Lietuvių Namų. Įmokėti apie \$25,000.00.

JANE — ANNETTE, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, platus šoninis įvažiavimas; įmokėti tik \$5,000.00 savininkas, užpirkęs namą, turi parduoti. Atvira skola.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS STASYS DARGIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¼% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaučių dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, keliones čekiais (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreipi mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilninių, aškinės vilnos (mohair), megztines (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams deroma NUOLAIDA

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA — BLOOR, vos keliolikos metų senumo gražus su balkonais originalus tributis (triplex); garažai su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — \$129,500; atvira skola.

JANE — BLOOR, 5 minutes eiti iki požeminio traukinio stoties; 3 miegamųjų atskiras namas, 2 prausyklos; prašoma kaina \$67,500.

KINGSWAY, 2 miegamųjų vienaauštis, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; didelis kiemas; prašoma kaina — \$69,900; netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 11 kambarių per du augštus, gražus atskiras namas, 3 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — \$82,500.

SHAWER — BLOOR, 6 kambarių vienaauštis, puikiai užbaigtas rūsys, su baru etc., 2 prausyklos; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — \$79,000.

Turiu didelį pasirinkimą modernių bendrabutinių (condominium) apartamentų, 2-3 miegamųjų, su dviem prausyklom, balkonais, maudymosi baseiniais etc., Swansea ir kitose vakarų Toronto rajonuose; neaugstos kainos; geriau negu nuomoti.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West

A. (BLUE) BLIUDŽIUS
Tel: 534-9246 namų 537-2291

Rezidenciniai — komerciniai — investicijos — mortgičiai — įkainojimas — namų drauda

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėse

Vyt. V. Girdauskas TELEFONAI: 766-9771 namų 270-6075

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

SVENTĖS ŽIBINTAI

Lietuvos nepriklausomybės šventę Čikagoje paminėta vasario 15 d. netikėtai pavasariškoje aplinkoje, esant virš 60° temperatūros. Pamaldos gyvosiose lietuvių šventovėse ir Čikagos ALTOs skryliaus rengtas pagrindinis minėjimas Marijos Aušt. Mokyklos auditorijoje sutraukė tikrai daug žmonių. Įdomus sutapimas: ALTOs Čikagos skyriui šiemet vadovauja JAV armijos atsargos plk. Kazys Oksas. Jis pagrindinį minėjimą tvarkė, sakė, net karškus tikslumus, jo neįsėdėdamas ir padarydamas tikrai įdomu. Akademine ir gerai paruošta prof. J. Puzino paskaita užtruko tik 15 min. JAV kongreso atstovas R. Derwinski, praėjusį rudens ALTOs spaudos konferencijoje daugiau gynes Helsinkio konferenciją, pasisakė kitaip: "Helsinkio susitarimu sovietams buvo suteiktas legalios priemonės įteisinti Pabaltijo kraštų okupaciją. Amerikos kongresas nutarė, kad, nežinint Helsinkio susitarimų, JAV nusistatymas šiuo klausimu nepasikeitė ir kad JAV toliau nepripažįsta Pabaltijo valstybių okupacijos..."

Vasario 13 d. vakarą jaunimo surengtame Lietuvos nepriklausomybės minėjime Jaunimo Centre atrakcija buvo iš Kanados atvykęs pagrindinis kalbėtojas Br. Naudžiūnas, užaugęs ir subrendęs Sibiro tremtyje. Jo žodis buvo dalykiškas, pagrįstas tikrais faktais, atviras ir nuosirdus. Išėjusieji iš šio minėjimo rado automobilius, apkabintus atsiskaitimais. Jie vieno filmų specialisto buvo nukreipti prieš kun. A. Kezio rodyto filmą "Simas Kudirka Čikagoje" pavadinimu. Prie šios temos plačiau grįžti kitose apžvalgose. Prieš pradedant jaunimo rengimą minėjimą, Jaunimo Centre esančioje Čiurlinio galerijoje buvo atidaryta 70 m. amžiaus sulaukusio vieno žymiausių išeivių grafikos bei dailininkų Viktoro Petravičiaus paroda, į atidarymą sutraukusi daug dailininkų bičiulių bei jo kūrybos gerbėjų. Paroda išskirtinai stipri su ryškiai išsiskiriančiu individualiu dailininko bruožu, todėl ne be reikalo ir specialiai vertintojų komisija vienbalsiai jam paskyrė Lietuvių Fondo \$1,000 premiją.

Lietuvos nepriklausomybės šventę šiemet buvo deramai iškelta ne tik politinėje, bet ir meninėje plotmėje. ALTOs pirm. dr. K. Bobelis buvo paskies Vasingtone, kur matėsi ir su prezidentu kartu su kitų etninę grupių atstovais, o ten nuvykę kun. J. Prunskis ir E. Smilgys aplankė visą eilę senatorių, kongreso narių.

TAUTINIŲ SOKIŲ SVENTĖ
Paskutinę spaudos konferenciją įvyko vasario 12 d. Jaunimo Centro kavinėje. Šventės rengėjų k-to pirm. Br. Juodelis spaudos ir radio atstovams paryškino 20 svarbiausių klausimų, liečiančių artėjančią šventę,

kuri įvyks rugsėjo 5 d. Čikagos Amfiteatre. Užsiregistravo per 2,000 šokėjų, net 101 grupė. Tarp jų — vaikų 18 grupių, jaunių — 28, jaunimo — 43, veteranų — 12. Šokėjų grupės atvyks iš Brazilijos ir Venecuelos, visa eilė grupių iš Kanados. Iš toliau atvykstantieji šokėjai pusę kelionės išlaidų apsimoka patys, o kitą pusę padengia šventės rengėjų komitetas. Pz. Venecuelos šokėjams lėktuvais atsisėdė \$9,000. Jie patys pusę tos kainos apsimokės. Šokėjų kelionių išlaidoms rengėjai turės išmokėti apie \$25-27,000. Šventės sąmata sieks apie \$98,000. Bilietų kainos bus kaip ir praėjusioje šventėje: 3, 4, 5, 6, 7, 8 dol. Vietos ložės — \$12.50. Nuo balandžio 1 d. bilietai bus pradėti siuntinėti paštu juos užsisakiusiems. Kanados lietuviams patartina iš anksto bilietus užsisakyti šiuo adresu: Jonas Spurgis, 4239 S. Fairfield Ave., Chicago, Illinois 60632, USA. Penki šokiai bus atlikti su dainomis. Todėl šventėje dalyvaus ir trys Čikagos chorai: "Dainavos", Čikagos Lietuvių Operos ir Lietuvos vyčių. Kaikuriuos šokius palydės Z. Lapino vedamas "Gintaro" ansamblis iš Montrelio, kitus simfoninis amerikiečių orkestras. Šventės dirigentu pakviestas muz. A. Jurgutis.

UZ SAVUJŲ VANDENŲ

Siemet JAV švenčia 200 m. nepriklausomybės sukaktį. Visame krašte rengiami didžiuliai minėjimai, neįskaitant ir etninę grupių. Penktą tautinių šokių šventę turėjo įvykti 1977 m., bet prašant IV taut. šokių šventės pirm. dr. L. Kriaučiūnui, V šventė buvo metais paankstinta, nes norėta ją sujungti su JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktimi. Apie tai yra informuoti amerikiečių komitetai Vasingtone, Illinois valstijoje ir Čikagoje. Tų komitetų atstovai nekarta matėsi su taut. šokių šventės komiteto pirm. Br. Juodeliu. Jie dainai keičiasi informacijomis, jų atstovai įeina į šventės garbės komitetą ir net yra pabrėžę savo įsitikinimą, kad V lietuvių taut. šokių šventė bus pats didžiausias įnašas į JAV nepriklausomybės 200 m. minėjimą. I V taut. šokių šventės garbės komitetą pakviestas Čikagos burmistras R. Daley oficialiu laišku atsakė, kad jis sutinka būti ne tik garbės komiteto nariu, bet ir jo pirmininku. Taip pat į garbės komitetą įeina eilė JAV senatorių, kongreso narių, lietuvių vyskupai, diplomatai, pagrindinių lietuvių organizacijų pirmininkai, Illinois ir Čikagos dvisimtmčio komitetų pirmininkai-amerikiečiai. Penktą tautinių šokių šventę bendromis jėgomis išnešė me toliau už lietuviškų vandenų. Tam daug laiko skiria šventės rengėjų komitetas, įvairios komisijos, kurios dirba net 64 asmenys, jų tarpe ir Lietuvos gen. konsule Čikagoje J. Daužvardienė.

Penktosios tautinių šokių šventės spaudos konferencijoje pranešimą daro šventės rengėjų komiteto pirm. Br. Juodelis. Klausosi iš d. k.: gen. Lietuvos konsule J. Daužvardienė, LŽS cv pirm. kun. J. Vaišys, dr. K. Jucas, J. Sidlauskas, A. Pužauskas, D. Bielskus, R. Janulevičiūtė. Kitoje stalo pusėje: iš k. į d.: V. Kasniūnas, Al. Baronas, Vl. Butėnas, St. Džugas, P. Petrutis, S. Džiugienė, A. Rauchas

ST. CATHARINES, ONTARIO

AUDRONĖ PAVILCIŪTĖ, iki 1960 m. gyvenusi St. Catharines mieste, iš čia išvykusi dar maža mergaitė, 1974 m. Čikagoje baigė chemijos mokslus, o sekančiais metais tame pačiame De Paul universitete gavo chemijos magistro laipsnį. Dabar Audronė turi gana gerą tarnybą ir jos reikalai plačiai važinėja po Ameriką. Ji yra baigusi ir augstesniąją lituanistikos mokyklą; kurį laiką mokytojavo lietuviškose mokyklose.

Pasaulio lietuvių inžinierių bei architektų sąjunga leidžia savo žurnalą "Technikos Zodis", kuriame yra įdėta graži Audronės nuotrauka su prierašu, kad ji yra sąjungos pakviesta talkinti įvairiuose lietuviškos veiklos darbuose. Mes, katariniečiai, Audronei linkime gražiausios ateities. Linkime ir jos tėvui geriausios sveikatos.

VASARIO 16 ŠVENTĖ prasidėjo vasario 13 d. radio programa anglų kalba. Programa užtruko 45 minutes. Buvo aptarti pavergtos Lietuvos reikalai nuo Nijolės Sadūnaitės teismo iki dviejų maldų, paimtų iš Sibiro maldaknygės. Protarpuose buvo grojamos 9 lietuviškos plokštelės nuo liaudies dainų iki operų ištraukų. Persikaityti gauti raštai iš federacinio parlamentaro G. Parent, provincinio parlamentaro bei kultūros ministro R. Welch, miesto burmistro Joe Reid ir pavergtų tautų komiteto pirm. E. Dzieržak.

Vasario 14 d., 9 v.r., miesto burmistras, dalyvaudant nemažam būriniui lietuvių, iškėlė Lietuvos vėliavą prie miesto rotušės ir oficialiu raštu vasario 16 dieną paskelbė Lietuvos Diena šiame mieste.

Bendruomenės valdyba burmistras

Thunder Bay, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

vutė. H. Poškus rinko Tautos Fondui aukas.

PRADĖJOME SESTADIENINĘ lietuvių mokyklą. Pradėdame nuo žodžių mokymosi ir t.t.

DAUGIAKULTŪRISKUMO reikalaujant turėjome su kitom tautybėmis ir imigracijos min. R. Andras. Mes įteikėm jam knygą apie Lietuvą ir lietuvių.

MEDŽIO DROŽINIŲ menininko J. Mockaus darbus, dalį tautodailės audinių ir didelę tautiniais drabužiais papuoštą lėlę įteikėm vietos muzėjui, kuris šį pavasarį rengia parodą. E. Bleske, p. Bružienės sūnė, pradėjo mokytojauti gimnazijoje; susilaukė dukrelės, kurios krikšto tėvais buvo p. Bružienė ir H. Poškus. Edį ir žmoną Shirley sveikiname bei linkime geriausios sėkmės. Jie taipgi turi dviejų metų berniuką.

RUOSIAMĖS MINETI mūsų didelio menininko Čiurlionio 100 metų sukaktį nuo jo gimimo. Patalpas gavome Confederation College nuo birželio 24 d. porai savaitių. Inž. Danys iš Otavos žada mums talkinti.

ADELĖ IR VINCAS VAN VLYMEN padarė man tikrai didelę staigmeną. Jų gražioje namuose buvo sukvieisti lietuvių ir mūsų draugai. Paruošta puiki lietuviškų valgių vakarienė su gėlėmis, didele kelionės dovana ir daugybe gražiausių linkėjimų. Nuodėdžiausiai dėkoju Mr. & Mrs. Van Vlymen, visoms ir visiems lietuviams bei kitiems mūsų draugams. Adelė Van Vlymen yra Matusaiytė. Ji yra daug padėjusi, sekretoriaudama Lietuvos konsului Torontė, iškvietimui lietuvių iš Europos po antro pasaulinio karo. Ji yra diplomuota gailėtingoji sesuo. Jos motina E. Matusaitienė gyvena Torontė. Dar kartą labai didelis ačiū visiems. E. Jasevičiūtė

pakvietė pasirašyti miesto garbės knygoje, o taip pat ir mūsų kleboną kun. J. Liaubą. Iškilmes fotografavo "Standard" fotografas, ir laikraštyje jau matėme gana gerą iškilnių vaizdą. Tik prierašas kiek nustebeino — nurodė, kad mieste yra 500 lietuvių. Gyva veikla, matyt, ir ji suklaidino.

Vasario 15 d. įvyko iškilmingos pamaldos, dalyvaudant 5 vėliavom. Po pamaldų bei puikaus pamokslų prie paminklo žuvusiems kariams už laisvę padėta gėlių.

Po pietų įvyko minėjimas slovakų saleje. Visus maloniai nustebeino puikiai paruošta paskaita hamiltonietė Birutė Juozapavičienė. Jai teko du kartu keltis iš kėdės ir priimti pilnos salės žmonių plojimus. Meninė programą atliko "Nemunas" ir "Aukuras" pasigėrėtinai. "Aukurui" į talką atėjo Ročesterio grimatorius p. Ilgūnas, tas pareigas ėjęs valstybiniame Kauno teatre. Matėsi ir kitas žymus ročesterietis A. Ciemenis. Po gėlių bei nuosirdžių kalbų visi susirinko skoningai paruoštoje apatinėje saleje pobūviui. Baltai patiestai stalai, gėlės, uždegtos žvakės...

Paruoštų vietų buvo arti 170. Deja, buvo ir tokių, kurie dėl pavėlavimo užsirašyti vietų negalėjo gauti.

Pobūvio metu padarė pranešimą Daiva Setikaitė, jaunimo kongreso P. Amerikoje atstovė. Kalbėjo savanoriai, organizacijų pirmininkai, "Aukuro" vadovė ir "Nemuno" atstovė. Protarpiai buvo užpildyti humoru. Gale visa salė gražiai sudainavo "Lietuva, brangi mano tėvynė".

Taip praėjo Vasario 16 šventė, ypatingai gerai ir kruopščiai paruošta šių metų apylinkės valdybos su pirm. Anelė Ališauskiene priekyje. Pavergtos tėvynės Lietuvos labui ta valdyba atliko pasigėrėjimo vertą darbą.

LENKAI ATSIUNTE REZOLIUCIJĄ. Niagaros srities lenkų kongreso skyrius specialiai susirinkime vienbalsiai priėmė rezoliuciją, sveikinančią šio krašto lietuvių Vasario 16 progą ir išreiškiančią solidarumą bendroje kovoje už laisvę.

BROCK UNIVERSITETAS parodė dėmesį ir lietuvių papročiams bei tradicijoms. Vasario 19 d. įvyko šiam reikalui seminaras. Lietuviams atstovavo S. Setkus, buvęs baltiečių universiteto Vokietijoje, Pinnenberge, lektorius.

CKTB RADIO STOTIS atspirė už negalėjimą pakartoti penktadienį duotos lietuvių programos. Įvyko techniškas sutrikimas, sumažinęs perdavimo kokybę. Kor.

MIRĖ A.A. AGOTA ZUBRICKIENĖ Hamiltonė, motina mūsų žymių veikėjų — Algimanto ir Stasio Zubrickų. Visi šio krašto lietuviai liūdi ir reiskia giliausią užuojautą.

PIANISTAS VIRTUOZAS Arturas Ozolinis, latvis, kovo 6, šeštadienį, duos koncertą Brock universiteto saleje. Latvių atstovas prie pavergtų tautų organizacijos kreipėsi su prašymu palaikyti šį žymų pianistą, nes salė didelė, o baltiečių nėra daug. A. Ozolinis yra pasaulinio mato pianistas; išgarsintas daugelyje kraštų kaip reto kalibro virtuosas. Reikėtų ir lietuviams nueiti į tą koncertą ir tuo parodyti mūsų solidarumą su broliais latviais. Bilietai — \$4, studentams — \$2. Kor.

PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

London, Ontario

LONDONO IR APYLINKĖS lietuvių 58-jų Nepriklausomybės atgavimo šventę paminėjo vasario 15 d. iškilmingose Mišiose Šiluvos Marijos šventovėje kun. B. Pacevičius pasakė turiningą pamokslą, o pritaikytas giesmės giedėjo I. Černienė ir mergaičių choras. Prie vėliavų budėjo skautai. Londono rotušė buvo pasiūsiusi lietuviška trispalvę.

Vakarų Ontario universiteto puošnijoje ir erdvioje Althouse saleje 4 v.p.p. įvyko KLB Londono apyl. valdybos ir Vak. Ontario universiteto lietuvių studentų klubo surengtas minėjimas-koncertas. Sklandžiai programa pranešinėjo Lydija Dragūnienė. Oficialią dalį trumpa, gražia kalba pradėjo apylinkės pirm. M. Chainauskas. Sveikinimus ukrainiečių bendruomenės perdavė Peter Solchan, o latvių — R. Epneris. Ontario provincijos sveikinimus perdavė Londono atstovas parlamente Marvin Shore. Savo kalboje jis paminėjo šią progą daug apie Lietuvą sužinojęs. Stud. Jurgis Valaitis padarė pranešimą iš pasaulio lietuvių jaunimo kongreso.

Koncertinę dalį atliko A. Pakalniškys ir Londono "Baltijos" ansamblis. A. Pakalniškys dainos išdabriniais tonais užbūrė susirinkusius ir visus džiugino daug žadančių talentų bei kelerių metų laikotarpį padaryta vokaline ir interpretacine pažanga. "Baltijos" ansamblis, neseniai grįžęs iš pasaulio lietuvių jaunimo kongreso P. Amerikoje, gražiai užsirekomendavo naujais šokiais, vadovaujamais D. ir M. Chainauskų, ir skambiomis dainomis, diriguojamomis R. Vilienės.

Minėjimas-koncertas praėjo pakilioje, jaukioje nuotaikoje. Apgailestina, kad ši erdvi salė ir reprezentacinis meniškas koncertas susilaukė tik savų dalyvių, ir tai nevisu. Tokios progos dar nėra pilnai išnaudojamos Lietuvos kultūros sklaidimui vietinių gyventojų tarpe. B. K.

St. Catharines, Ont., miesto burmistras J. Reid pakelia Lietuvos vėliavą prie miesto rotušės Vasario 16 progą

Prancūziškas šuo
Pas laikrodininką ateina vyriškis su šuniu.
— Aš jums atvedžiau Sargį.
— Kodėl? — nustemba laikrodininkas.
— Nežinau, kas jam atsitiko. Jis sustoja lygiai kas penkias minutes.

Ereliai ir lėktuvai
Du ereliai — senis ir jauniklis skrenda padangėse. Virš jų galvų pralekia sprausminis lėktuvas. Jauniklis klausia:
— Kodėl tas paukštis taip skuba?
— Jei tau uodega rūktų ir tu skubėtum, — atsakė senis.

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

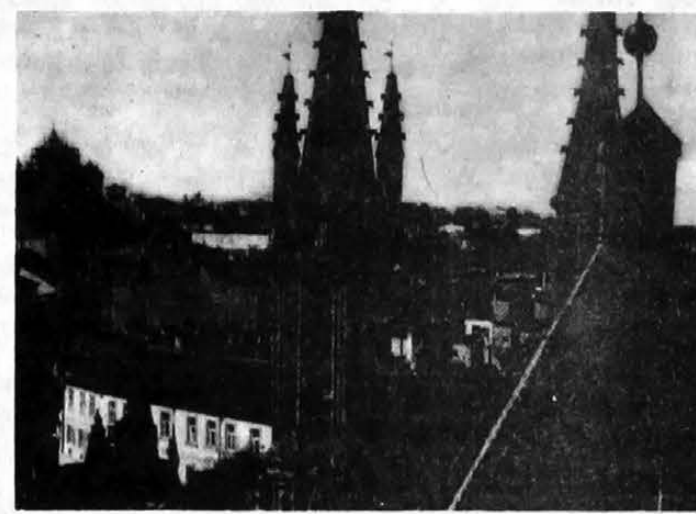
WEST END AUTO BODY

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas. Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27
South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5 **Telefonas 231-6710**

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario
Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

Greičiausias ir tiesiausias kelias į LIETUVĄ 1976 m. ekskursijos Lietuvon

Vilnius

VIENOS SAVAITES EKSKURSIJOS LIETUVOJE

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS
• Lietuvoje
• Austrijoje
• Bavarijoje, Vokietijoje

Vienos savaitės ekskursijos — 6 naktys Vilniuje,

1 diena Kaune, viena naktis Frankfurte
Balandžio 15 — balandžio 23 \$729 Rugsėjo 16 — rugsėjo 24 \$779
Gegužės 6 — gegužės 14 \$779 Rugsėjo 30 — spalio 8 \$779
Gegužės 13 — gegužės 21 \$779 Spalio 14 — spalio 22 \$779

Dviejų savaitų ekskursijos Lietuvoje, Austrijoje ir Bavarijoje, Vokietijoje

6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Muenchene
Gegužės 20 — birželio 3 \$979 Liepos 15 — liepos 29 \$1099
Birželio 17 — liepos 1 \$1099 Rugsėjo 19 — rugsėjo 2 \$1099

1 ekskursijų • lėktuvų bilietas ekonominėje klasėje GIT
kainą įeina: • pirmos klasės viešbutiai po du kambarįje
• trys valgiai į dieną, tik Austrijoje ir Vokietijoje du

• miestų apžiūrėjimas, pervažai, lagaminų tvarkymas, autobusai
Ekskursijų kainos nustatytos pagal lėktuvų bilietus iš Bostono, Niujorko ir Montrealio "Lufthansa" linija
Daugiau informacijai apie mūsų ekskursijas į Lietuvą teiraukitės šiuo adresu:

Algirdas Mitkus arba **Galaxy Tours a. Travel**
8 White Oak Road 141 Linden Street
Newton, Mass. 02168, USA Wellesley, Mass. 02181, USA
Tel. 617-969-1190 Tel. 617-237-5502

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(Kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkant
kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapimas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMUOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

743-0100

FRANK BARAUSKAS, F.R.I.

Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgicijų sudarymas

FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

DRESHER-BARAUSKAS AGENCY LTD.

Vedėjas — VALTERIS DRESERIS
Padėjėja — Alė Mikšienė

Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)

Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį.
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. Valteris Dreseris

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.

412 RONCESVALLES AVE.

(Prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės

Automobilių

Komerciniai

533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067

1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausios Amerikoje ir Europoje "JIB Hoarplage-Lotion" preparatas sulaukė plaukų slinkimo, naikinimo pleiskanų, pašalinimo niežėjimo, plaukų skilimo, stiprinimo plaukų šaknis, padeda atgauti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei šili, nei pliki 100%. Įrašyti valstiniui RED BLUE knygoje.
JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pilnais slapti mūsų atstovai:
2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba
J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •

• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiamė Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodvimi įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŠKA BALTIŠKA EXPORTING CO. 482 Roncesvalles Ave., JSTAIGA Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Šį sekmadienį — Tikinčiosios Lietuvos Diena.

— Šiuo trečiadieniu, Pelenų Diena, prasideda Gavėnios laikotarpis.

— Kovo 10, trečiadienį, 7.30 v.v., naujai įsisteigęs Anapilio jaunimo būrelis rengia pirmą religinį pokalbį tema "Jaunimo mintys apie religiją — pozityvios ar neigiamos?" Trečiadienį vakarais, 7.30, jaunimo būrelis Anapilio salėje rengia tiklinio pratybas.

— Sveikiname Toronto skautų tūntus, švenčiančius savo veiklos 25 m. sukaktį.

— Adv. Algii Puterui, atidariusiam Toronto vakaruose kabineta, linkime geriausios sėkmės.

— Anapilio statybai aukėjo \$300: dr. J. Sungaila, po \$200: dr. A. Pacievičius, dr. V. Meiluvienė; \$100: A. Valiūnas. Geradariams nuosirdi padėka.

— Muz. St. Gailevičius kuria naujas lietuviškas Mišias pagal kun. St. Ylos tekstą.

— Šį sekmadienį pamaldos: 10 v. r. už a.a. Igną ir Joną Alksnius, 11 v. — už a.a. Tomą Užupį ir a.a. Oną Matukaitienę.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienį popietė buvo gausi svečiai, kuriuos linksmino A. Dimskio akordeono muzika. Knygoje pasirašė: L. Milukienė, vyr. skautininkė iš Niujorko.

— Vasario 29 d. Kar. Mortos sveitinėje įvyko metinis Vytio klubo narių ir rėmėjų susirinkimas.

— Vasario 29 d. Gedimino pilies menėje įvyko VI. Pūtvio šaulių kuopos metinis susirinkimas ir šeimyniškos vaišės.

— Kovo 13 d. Mindaugo menėje įvyks dail. A. Tamošaičio 70 m. amžiaus sukakties minėjimas. Pagrindinė kalbą pasakys rašytojas J. Jankus. 4 v.p.p. dr. H. Nagys atidarys Gedimino pilies menėje dail. A. Tamošaičio darbų parodą, kuri truks iki kovo 14 d.

— Kovo 14, sekmadienį, 3 v.p.p., Mindaugo menėje įvyks metinis "Pamamos" narių susirinkimas.

— Kovo 20, šeštadienį, profesionalių ir verslininkų sąjunga Gedimino pilies menėje rengia pobūvį su vakariene.

— Kovo 21, sekmadienį, 3 v.p.p., Mindaugo menėje įvyks visuotinis LN narių susirinkimas.

— Įmokejo įnašus: J. Janulaitis \$100, V. Simonaitis \$100, Aleksandra Balis \$100, J. Pleinys \$100, M. Zaleckis \$25, E. Zabiela \$10, S. Ramanauskas \$10, J. Zulpys \$10, M. Wilson \$10, Gražina Mačionis \$10, L. Bražukas \$10, Irena Kawačiuk \$10, Birutė Adomonis \$10, Silvija Zinkevičius \$10, R. Kakevičius \$10, E. Bajoriūnas \$1, Vida Janulaitis \$1, D. Rikevičius \$1.

— LN biblioteka gavo iš V. Nagievičienės, gyv. JAV-se, knygą "Gen. Nagius-Nagievičius". Biblioteka nuosirdžiai dėkoja.

PADEKA

Reiškiu nuosirdžią padėką už rūpestingą gydymą dr. A. Valadkai, dr. Metzler, už lankymą ligoninėje ir namuose — Prisikėlimo ir Lietuvos Kankinių parapijų kunigams, seselėms, už meilų rūpestį bei globą — giminėms, ypač sūnams, dukroms, žentui ir jų šeimoms, už lankymą, dovanas ir gėles — torontiešiams ir hamiltoniešiams bičiuliams bei visiems, iš kurių susilaukiau malonaus dėmesio. Jūsų visų parodytas nuosirdumas bei pagunda liks neužmirštamai mano širdyje.

Vincas Pranskevičius

Vasario 16 minėjimą, surengtą KLB Toronto apylinkės valdybos Anapilio salėje, aprašė II. 25 savaitraštis "Mississauga News", aptarnaujantis beveik 250.000 gyventojų miestą. Savaitraštis įdėjo nuotrauką min. R. Welch tarp R. Dargytės ir R. Krasauskaitės ir antraštę "Welch speaks to 1200 at Lithuanian celebration." Aprašymu pacituotas kaikiurios ministerio mintys apie Lietuvos nepriklausomybę ir Kanados lietuvių.

LIETUVISKAI VAISTINEI Toronte reikalingas farmacininkas-ė. Skambinti tel. 535-1944.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatytus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

FOTOGRAFIJAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 537-2256.

GELES ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamerėms, stalų papuošimui, korsižams ir kt. Skambinti V. Šiminkevičienė, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Toronto skautų ir skaučių tūntus "Rambyną" ir "Satriją", minintius 25-rių m. veiklos sukaktį.

— Sveikiname Praną ir Juzę Zaliauskus, paminėjusius savo artimųjų ir draugų tarpe 50 m. vedybų sukaktį.

— Giliai užjaučiame Teofilijų Burką, Lietuvoje mirusį jo mamytę.

— Pelenų Diena — trečiadienį, kovo 3.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai aprūpinami sakramentais. Mišios: 7.30, 8 v. ryto ir 7.30 v.v.

— Tikinčiosios Lietuvos Diena ir šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, šventė — kovo 7 d. Mėnesinė rinkliava skoloms mažinti nukeliama į antrą kovą sekmadienį.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos — sekmadienį, po 10 v. Mišių, pas seselės, Sutvirtinimo Sakramento — Muzikos studijoje.

— Parapijos tarybos susirinkimas — kovo 10 d., 7.30 v.v., Parodų salėje. Parapijos vakariene — kovo 14 d.

— Pakrikštytas Arvydas Bronius, Antano ir Giedrės Slaboševičių sūnus.

— Mišios šeštad., 8 v. — už Teresę, Vincentą Burzdžiū, užpr. P. Cesnauską; 8.30 v. — už Stefaniją Dumbrienę, užpr. M. Basalykienę; 9 v. — už Juozą Taujenį ir Petrą Ledą, užpr. Ledenę ir sūnų; 9.20 v. — už Antaną Čirūną, užpr. B. Čirūnienę; sekmad., 8 v. — už Kostą Matušaitį, užpr. H. Matušaičio; 9 v. — už parapiją; 10 v. — už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę; 11.30 v. — už Kazimierą Ardačiū, užpr. žmonos; 7 v.v. — už Antaną Balnį, užpr. Alf. Balnio.

Tikinčiosios Lietuvos Diena — šį sekmadienį, kovo 7. Visose Kanados lietuvių katalikų šventovėse bus laikomos pamaldos už religijos laisvę Lietuvoje ir daromos rinkliavos Lietuvos tikintiesiems šelpti. Surinktos lėšos persiunčiamos Kanados Lietuvių Katalikų Centrai, kuris perveda jas religinei šalpos organizacijai, vadovaujamai vysk. V. Brizgio. Tikinčiosios Lietuvos Dienai pritaria ir Toronto arkiv. Ph. F. Pocock. Hamiltono vysk. Reding savo pritarimą pareiškė laiške vysk. V. Brizgiui ir pridėjo savo auką \$250 religinei Lietuvos šalpai.

"T. Žiburių" spaustuvei reikalingas mažojo prelo ir kitiem darbui darbininkas, galintis kalbėti bent vieną dieną ir savaitę. Galetų būti ir pensininkas. Kreiptis į spaustuves vedėją Vyt. Balčiūną "T2" adresu arba tel. 275-4672.

Šalpos grupės "Daina" metinis susirinkimas įvyks kovo 7, sekmadienį, 3 v.p.p. pas M. Karčienę, 54 Burrows Ave., Islington. Visos narės ir viešnios maloniai kviečiamos atsilankyti.

Valdyba

Baltiečių vakarą Kanados parlamento rūmuose Otavoje kovo 10 d. rengia Baltiečių Federacija. Jame dalyvaus gausūs būrys parlamento narių ir baltiečių delegacijos, sudarytos krašto valdybų. Numatytas prof. R. Vaštoko žodis apie baltiečių įnašą į Kanados gyvenimą per pastaruosius 25 metus ir meninė dalis.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras, vad. M. Roch, vyrų oktetas, vad. sol. A. Keblio, ir sol. Gina Capkauskienė koncertuos Toronte Atvelykio šeštadienį, balandžio 24 d., 6.30 v. v., Anapilio salėje. Šis meninis vienetas jau yra daug kartų koncertavęs įvairiose lietuvių kolonijose. Į Torontą atvyksta pirmą kartą. Iš anksto visus lietuvių kviečiame dalyvauti. Rengėjos — KLK Moterų Drjos Lietuvos Kankinių par. skyrius.

Saulių Sąjungos suvažiavimas. Lietuvos Saulių Sąjungos Tremtėje visuotiniai atstovų suvažiavimai įvyksta kas treji metai. Pirmą kartą toks suvažiavimas bus Kanadoje, Toronte Lietuvių Namuose, š.m. balandžio 24 ir 25 d.d. Atstovai į šį suvažiavimą atvyks iš Los Angeles, St. Petersburg, Bostono, Niujorko, Čikagos, Klevelando, Detroito, Montrealio ir kitur. LSST turi 27 dalinius, kuriems priklauso arti 3000 registruotų narių — vyrų, moterų ir jaunimo.

Suvažiavimo proga balandžio 24 d. šeštadienį, 7.30 v.v., Toronto L. Namuose, Mindaugo menėje, įvyks iškilmingas banketas su menine programa. Toronto ir apylinkių lietuvių kviečiami šiame bankete dalyvauti ir susitikti su atvykusiais suvažiavimo dalyviais.

Suvažiavimo rengėjų komitetas

VISUS MALONIAI KVIEČIAME Į TORONTO "SATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ RENGIMĄ

TRADICINĖ

KAZIUKO MUGĖ

- Rankdarbiai
- Laimės šuliniai
- Riestainiai
- Naminiai pyragai
- Staigmenos
- Tėvų komiteto valgykla
- Cepelinai, kugelis, bulvinės dešros

RENĖJAI

kovo 7, sekmadienį, visose PRISIKĖLIMO parapijos salėse. Atidarymas — 9.45 v. ryto

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos teatras "Aitvaras"

kovo 7, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių

Namų salėje vaidins A. RŪKO 3 veiksmų komediją

"Slidus pusmilijonis"

Režisūra — A. Dargytės-Byszkiewicz

Bilietai — \$3, studentams ir pensininkams — \$2.

Visus linksmai dalyvauti kviečia rengėjai —

Dekoracijos — K. Imbrasaitės

Po vaidinimo — kavutė.

VI. Pūtvio šaulių kuopa

Kovo 13, šeštadienį, Toronte Lietuvių Namuose

dail. A. Tamošaičio DAILĖS PARODA ir su kaktuvinis pagerbimas

- PARODOS ATIDARYMAS — 4 v.p.p. (dr. H. Nagys)
- PAGERBIMAS — 6.30 v.v. (kalbės rašytojas J. Jankus, menininkai ir visuomenės atstovai)
- PROGRAMOJE: sol. V. Žiemelytė, "Gintaro" šokėjai, Stp. Kairio muzikinis vienetas

- Vakariene su vynu KAINA — \$10.00
- RENGĖJŲ KOMITETAS
- Tel. 251-5126

MADU ir pritaikomojo meno PARODA

Maloniai kviečiame atsilankyti į

kovo 21, sekmadienį, 5 valandą po pietų

Didžiojo Anapilio salė: pavasarinės apsiaustų ir kitos aprangos mados. Kava ir pyragaičiai.

Mažoj Anapilio salė: medžio šaknų dirbiniai — p. Katilienės; keramikos ir glazūruoto metalo eksponatai — p. Bučienės; fotografijos — p.p. Valiūnų, p. Liškausko, dr. Dailydės ir K. Poškaus. Anapilio Moterų Būrelis

Ontario provincijos premjeras Vasario 16 proga atsiuntė raštą gen. Lietuvos konsului dr. J. Zmuidzinui, kuriame rašo: "Malonus Daktare Zmuidzinai, Ontario provincijos ir jos gyventojų vardu siūniu, kad ir pavėluotus, nuosirdžiausius sveikinimus Jums, švenčiant Tautos Dieną. Tai iš tikrųjų įnašas ir ekonominių, socialinių ir kultūrinių ryšių sritį mūsų valstybės gyvenime, kad Jūsų vyriausybė pasirinko šią provinciją savajai konsulinei įstaigai. Būkite malonus perduoti geriausias mano linkėjimus savo vyriausybei ir savo valstybės piliečiams, kuriems atstovaujate ir tarnaujate."

Nuosirdžiai Jūsų —

William Davis,

Ontario premjeras

KLB Toronto apylinkės valdyba savo posėdyje vasario 25 d. nutarė kovo mėnesį vykdyti solidarumo įnašų vajių. Pagal statutą, kiekvienas suaugęs lietuvis Bendruomenės reikalams į metus moka \$3. Įnašai surenkami pasizadėjimais per bankelius arba per parapijas (kovo 14 d. išdalinama specialūs vokiečiai ir surenkami po to sekmadienį). Plačiau apsižiūrėti prie Karavano — "Vilniaus" paviljono rengimo. Nustatyta mažinti išlaidas, didinti pajamas, kaip kad kitos tautybės daro. S. Sarkutei išėjus iš valdybos, išdėdinti pareigoms kooptuotas Teodoras Stanulis.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga per p. P. Ancevičienę padovanojo dr. A. Sapokos knygą "Vilnius in the Life of Lithuania" keliem žymiesiems kanadiečiams, vieną egzempliorių centrinei Otavos bibliotekai, vieną — Senior Citizen klubui Otavoj ir du — lietuvių jaunimo kongreso loterijai.

K. ir D. Lazauskai savo giminių ir bičiulių būryje atšventė 35 m. vedybų sukaktį bei tradicines kazimierines.

Toronto Maironio mokykloje buvo surengtas vysk. M. Valančiaus ir dail. M. K. Čiurlionio temomis konkursas. Dalyvavo VI-X sk. mokiniai, kurie buvo suskirstyti į dvi grupes. I grupėje I premiją laimėjo IXa sk. mokinys R. Cipilijauskas, II — Xa sk. mokinė G. ir R. Norvaišaitės, III — Xa sk. mokinys L. Andrusis ir IXa mokinys P. Meiklejohn. II grupėje I premiją laimėjo VIII sk. mokinė L. Krivaitė, II — VIII sk. mokinys A. Balsys ir III — VI sk. mokinys L. Garbalius. Dovanos bus įteiktos per mokslo metų užbaigimo iškilmes. Premijas parūpino Lietuvių Namai. Konkursą komisija sudarė: mokyt. A. Abromaitienė, V. Matulaitis ir Pr. Dovidaitis.

Toronto skautai vasario 28 d. prisikėlimo šventovėje ir salėje paminėjo 25 m. veiklos sukaktį. Rytą organizuotai dalyvavo pamaldose, o po pietų — iškilmingoje sueigoje, kurioje invokacijas skaitė kun. P. Ažubalis. Sveikinimo žodį tarė vyr. skautininkė L. Milukienė, vyr. skautininkas P. Molis ir daugelio organizacijų atstovai. Meninę programą atliko S. Kairio muz. vienetas, "Gintaro" ansamblis ir teatras "Aitvaras", suvaidinęs S. Kapnio komediją "Plutelė ir pelė". Šiuo metu abu Toronto skautų-čių tūntai turi apie 170 narių.

Dyieju "Gintarų" koncertas vasario 28 d. L. Namuose buvo labai sėkmingas. Dalyvavo per 650 žiūrovų ir per 200 gintariečių iš Montrealio ir Toronto. Programą atliko kelios šokėjų grupės, du orkestrai, oktetas, kvartetas, deklamatorės. Toronto "Gintare" su visais vienetais yra apie 170 narių. Iš Montrealio buvo atvykę autobusais 57 gintariečiai su savo vadovais bei palydovais: Z. Lapinu, H. Lapienė, p. Kličiumi, H. Kličienė, J. Piečiū, R. Staškevičiūtė, dr. P. Povilaičiū — tėvų komiteto pirmininku ir kt. Platesnis aprašymas bus kitame "T2" nr.

Lietuvių jaunimo organizacijos turi būti lietuviško gyvenimo mokykla

Staigiai mirus brangiai mūsų Mamytėi

Emilijai Merkevičienei,

reiškiame nuosirdžią padėką visiems, kurie į aplankę laidotuvių namuose, palydėjo į kapus, užprošė Mišias ir savo užuojauta bei visokeriopa pagalba teikė mums dvasinės stiprybės šioje sunkioje valandoje.

Teatlygina Jums gerasis Dievas.

Nuliūdę — duktė, žentas ir anūakai

Mylimai mamytėi ir senelei

A+ A

Emilijai Merkevičienei

mirus, mūsų organizacijos rėmėjus —

B. DANAITIENĘ, J. DANAITI ir jų šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

Ateitininkų tėvų komitetas

MONTREAL

Montrealio jaunimas kviečia visus į

pokongresinį VAKARA

kovo 6, šeštadienį, 7.30 v.v., Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMA:

- * skaidrės ir pasakojimai apie III jaunimo kongresą,
- * vaišės, loterija, baras, šokiai ("Perkūnas")
- * Kaina — \$3, studentams — \$2.

Montrealio jaunimo sekcija

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas prasidėjo AV. parapijos šventovėje iškilmingomis šv. mišiomis vasario 22 d. Su vėliavomis dalyvavo Bendruomenės atstovai, organizacijos, savanoriai-kūrėjai, ramovėnai, skautai, ateitininkai, katalikės moterys, jūros šauliai ir šaulių kuopa. Prie garbės lentos, atžymintios žuvusius už Lietuvos laisvę, stovėjo šaulių sargyba. Turininga pamokslą pasakė kun. J. Aranauskas. Puikiai giedojo parapijos choras. Pamaldose dalyvavo daug žmonių. 3 v.p.p. Plateau salėje įvyko minėjimas. Meninę dalį atliko sol. G. Capkauskienė, vyrų oktetas ir "Gintaro" ansamblio atžalynas.

Skautai ir skautės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minėjo vasario 15 d. AV šventovėje. Jie uniformuoti su vėliavomis dalyvavo pamaldose, po to buvo iškilminga sueiga, kurioje už skautišką veiklą buvo paskelbti apdovanojimai, įvairių laipsnių pakėlimai ir atžymėjimai. Mišių metu giedojo jaunimo choras, gitara priitarian Rasai Lukoševičiūtė.

Lituanistinė mokykla Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą surengė vasario 14 d. mokyklos patalpose. Dalyvavo tėvai ir svečiai. Ta proga tėvai galėjo pasikalbėti su klasių mokytojais.

Katalikų moterų metinis susirinkimas įvyko vasario 15 d. seselių namuose. Be narių, dalyvavo ir viešnių. Valdyba liko ta pati. Labai jodo

miai apie jaunimo kongresą P. Amerikoje papasakojo Goda Rudinskienė. Ji trumpai supažindino su Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos kraštų istorija, geografija ir dabartine politine padėtimi.

Valdybai padariusi metinį pranešimą, susirinkimas nutarė turimą pelną taip paskirstyti: KLK Moterų Drjos centro valdybai \$50, žurnalui "Moteris" \$100, Montrealio lituanistinei mokyklai \$100, "Baltijos" stovyklavietei \$50, seselėms \$50, Tautos Fondui \$25, "T. Žiburiams" \$25, "N. Lietuviai" \$25, Vasario 16 gimnazijai \$25, Barzinskams \$25. Tradicinį Velykų stalą nutarta ruošti Atvelykyje — balandžio 25 d. AV par. salėje.

Jos pasisekimas priklausys ne tik nuo valdybos, bet ir narių solidarumo. Katalikų moterų draugija per 1975 metus daug padarė kultūrinėje ir šalpos srityje. Sėkmės moterims ir energingajai, pilnai įvairių sugestijų valdybai.

Sesuo Paulė jau ruošia vaikučius pirmajai Komunijai, kuri įvyks gegužės mėn. Jei manote leisti savo vaiką, skambinkite seselei tel. 766-9397, kad vaikas būtų gerai ir laiku paruoštas pagal lietuviškas tradicijas. A. A.

A. Ališauskas, Ališauskienė ir V. Kačergis automobilio išvyko poilsio į St. Petersburg, Floridą. Pakeliumi jie aplankė Arūną Ališauską Baltimorėje.

Mūsų kredito unijos nariui

ata Kazimierui Gelčiui

mirus, jo žmonai JULIJAI ir artimiesiems nuosirdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mūsų kredito unijos nariui

ata Jonui Savickui

mirus, jo žmonai ANGELEI, ir artimiesiems nuosirdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamojoji s-tos	6.0%	DUODA PASKOLAS:	Asmeninės	11.0%
Taupoamoji s-tos	8.0%	Nekiln. turto	10.75%	
Term. ind. 1 m.	9.0%	Čekių kreditas	12.0%	
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investicijos nuo	11%	
Term. ind. 3 m.	9.75%			

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už tarp. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už poskolas sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Emilija ir Adolfas Lorencai vasario 21 atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Prisikėlimo par. Parodų salė buvo pilna giminių, draugų ir pažįstamų. Jų tarpe buvo daug gintariečių, o taip pat ir tremties gyvenimo bendrakeleivių buv. Blombergio stovyklos Vokietijoje. Iškilmei vadovavęs El. Sleks nušvietė suaktuvinių pagrindinius gyvenimo bruožus ir pasveikino buvusio VII pulko karininkų vardu. Po to sveikinimo žodį tarė A. Rinkūnas, prisimindamas praeitį likusias dienas Tauragės mokytojų seminarijoje, kur